

SLC

**ÅRSBOK
2017**

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Centralförbundsordförande	Mats Nylund, 050 512 2191
Kansli	Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors 09 586 0460, fornamn.efternamn@slc.fi www.slc.fi, www.facebook.com/SLC.fi, twitter.com/SLC_lantbruk, instagram.com/bondenbehovs
Verksamhetsledare	Jonas Laxåback, 040 940 2734
Jurist	Mikaela Strömberg-Schalin, 040 823 2527
Ombudsman	Rikard Korkman, 040 518 9297
Informatör	Mia Wikström, 050 355 3213
Ungdomsombudsman	Annika Öhberg, 040 7738 220

Österbottens svenska producentförbund ÖSP

Förbundsordförande	Tomas Långgård, 050 555 3646
Kansli	Handelsplanaden 16 B, 65100 Vasa 06 318 9200, fornamn.efternamn@osp.fi www.osp.fi, www.facebook.com/OSP.fi
Verksamhetsledare	Madelene Lindqvist, t.f. Susanne West, 06 318 9222
Ombudsman	Fredrik Grannas, 050 358 0198
Trädgårdsombudsman	Johanna Smith, 041 465 1094

SLC Nyland

Förbundsordförande	Thomas Antas, 050 307 9919
Kansli	Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors 09 601 588, fornamn.efternamn@slc.fi www.facebook.com/NSP.lantbruk
Verksamhetsledare	Bjarne Westerlund, 040 503 7188

SLC Åboland

Förbundsordförande	Mårten Forss, 0400 838 010
Kansli	Engelsbyvägen 8, 25700 Kimito 02 423 720, fornamn.efternamn@slc.fi www.facebook.com/pages/ÅSP-Åbolands-svenska-lantbruksproducentförbund/14387381797490837
Verksamhetsledare	Helena Fabritius, 040 511 0886

Ålands producentförbund ÅPF

Förbundsordförande	Birgitta Eriksson-Paulson, 0457 523 8975
Kansli	Ålands landsbygdcentrum Jomalagårdsvägen 16-1, 22150 Jomala 018 329 840, fornamn.efternamn@landsbygd.ax www.landsbygd.ax/producentforbundet/, www.facebook.com/ÅlandsProducentforbundRf
Vd	Henry Lindström, 018 329 841

ÅRSBOK 2017

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Nylands svenska producentförbund NSP rf

Åboland svenska lantbruksproducentförbund rf

Ålands producentförbund rf

Redaktör: Mia Wikström

INNEHÅLL

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.	5
I. Jordbrukets situation 2017	7
Allmän ekonomisk översikt	7
Jordbruket i Finland	8
II. Centralförbundets verksamhet 2017	14
Organisation och medlemmar	14
SLC:s förbundsfullmäktige 2017	15
Centralstyrelsens verksamhet 2017	15
Utskottens verksamhet 2017	21
SLC:s produktansvarsförsäkring	38
SLC:s olycksfallsförsäkring	38
Starthjälpar och företagarkort nya medlemsförmåner	38
Anställda vid SLC, Landsbygdens Folk och LoA	39
Jordbrukspolitiska frågor 2017	41
Miljö- och markpolitiska frågor	47
Skattepolitiska frågor	48
Socialpolitiska frågor	48
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2017	51
Internationell verksamhet	55
SLC Ungas verksamhet 2017	59
Kampanjer, evenemang och projekt	60
Kommunikations- och informationsverksamhet	72
Utlåtanden 2017	72
Landsbygdens Folk	74
Österbottens svenska producentförbund r.f.	77
Medlemmar	79
Förbundsmöten	80
Motionsuppföljning	82
Förbundets organisation	84
Kommittéer och utskott	86
Skogsfrågor	95
Representation	98
Förbundskansliet	100

Förbundets verksamhet	100
Trädgårdssektionen	104
Utlåtanden	108
Skatteservice.....	109
Lantbrukspensionen	109
Medlems- och arealredovisning 2017	110
Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2017	111
Trädgårdsproducentavdelningar.....	112
ÖSP:s lokalavdelningar 2018	113
Nylands svenska producentförbund NSP rf - SLC Nyland	119
Förbundets medlemmar	120
Förbundets organisation.....	121
Förbundets ordinarie möten.....	126
Förbundets verksamhet	137
Medlemsstatistik 2017	164
SLC Nylands lokalavdelningar 2018	165
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf - SLC Åboland.....	169
Förbundsmöten	170
Förbundets organisation.....	171
Utskottens verksamhet	173
Övrig verksamhet.....	174
Medlemmar	177
Kansli & personal.....	178
Statistikuppgifter.....	178
SLC Åbolands lokalavdelningar 2018.....	179
Ålands producentförbund rf.....	181
Årsöversikt	182
Förbundets organisation.....	183
Utskottens verksamhet	187
Skrivelser, utlåtanden och höranden	189
Vårmötet.....	190
Höstmötet.....	191
Medlems- och arealredovisning 2017	193

© Svenska lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.

Pärmfoto: Mia Wikström
Ombrytning: Margita Törnroth

Grano, Vasa, 2018

ÅRSBERÄTTELSE 2017

**Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.**

Redogörelse för 72:a verksamhetsåret 2017
Publikation nr 72

I. JORDBRUKETS SITUATION 2017

Allmän ekonomisk översikt

Den ekonomiska utvecklingen i Finland visade en positiv utveckling. Samma kan tyvärr inte sägas om jordbrukssektorn som likt 2016 kämpade med producentpriser som inte kunde följa den allmänna producentprisuppgången i Europa och som heller inte kunde täcka de förhöjda produktionskostnaderna, bl.a. steg energi- och gödselkostnaderna. Foderkostnaderna steg under den senare delen av året p.g.a. att en betydande del av arealen inte kunde skördas.

Enligt Naturresursinstitutet LUKE var lönsamhetsiffrorna för 2017 mycket nära siffrorna för 2016. Lönsamhetsknoten beräknas uppgå till 0,26 för alla produktionsgrenar. Spannmålsgårdarna lönsamhetsknot uppskattas bli 0,08. Den skarpaste nedgången i lönsamhetsknot har mjölksektorn haft sedan Rysslands importförbud på livsmedel infördes. Före detta låg mjölksektorns lönsamhetsknot på 0,60 och för 2017 förutspås att knoten är 0,27. Är lönsamhetsknoten 1 ger detta en timersättning på 15,9 euro och 4,35 procent avkastning på eget kapital i företaget.

Några nyinvesteringar gjordes inom livsmedelssektorn, vilket är positivt med tanke på framtiden. HK Scan öppnade bland annat sitt nya broilerslakteri i Rauma. Appetit gjorde också mindre investeringar i mottagningslager för grönsaker och potatis. Valio investerade i en ny mellanmålsfabrik i Riihimäki. Metsä Groups bioproduktfabrik öppnades under hösten i Äänekoski, vilket kommer att ha positiv efterfrågan på virke i framtiden.

Då det gäller hushållens konsumtionsutgifter är livsmedlens andel cirka 12 procent medan den 1985 var cirka 20 procent. Under samma period har boendekostnaderna per hushåll stigit från 20 procent till 30 procent. En annan utgiftspost som stigit är transporter, som nu är på cirka 15 procent när transportkostnaderna uppgick till 13 procent 1985. Trenden för konsumentpriset på livsmedel fortsatte nedåt.

JORDBRUKET I FINLAND

Husdjurssektorn: Mjölproduktionen sjönk – tillväxt i köttfågelsektorn

Under året ökade mjölproduktionen i EU, vilket indikerar att sektorn uppfattar att mjölkkrisen är över. Mjölkkrisen var resultatet av Rysslands importförbud och avskaffandet av EU:s mjölkkvoter samt den förändrade globala efterfrågan på mjölkprodukter. I motsats till produktionen annorstädes sjönk produktionen i Finland med cirka en procent. Mjölmängden var därmed 2297 miljoner liter. Under året steg invägningen av ekomjolk med 13,5 procent jämfört med året innan. Den totala ekomjölmängden uppgick till 63 miljoner liter. Prisutvecklingen på smör har under året varit mycket positiv. Det som överskuggat utvecklingen är de stora mjölkpulverlagren som EU försökt avyttra under året. Konsumtionen av mjölkprodukter sjönk i Finland under året med cirka två procent. Gällande producentpriset kan konstateras att Finland nu glider in i EU:s mellanskikt då det gäller producentpriset då det tidigare funnits en prisskillnad på närmare 9-10 cent per liter till Finlands fördel.

Finlands nötköttproduktion, som är mycket beroende av utvecklingen inom mjölksektorn, bibehöll produktionsmängden på samma nivå som tidigare år. Finlands självförsörjningsgrad på nötkött är 73 procent. Prismässigt utvecklades priserna positivt och priset var cirka tio cent per kg högre än året innan. Slakterierna har under året också lyft fram behovet av investeringar i den självrekryterande nötköttproduktionen.

Efterfrågan på inhemskt fårkött är positivt växande för varje år. Cirka 50 procent av det lammkött som i dag konsumeras är inhemskt. Lönsamheten inom fårsektorn är svag och enligt Naturresursinstitutets lönsamhetsberäkningar för 2017 kommer lönsamhetskoefficienten att vara negativ för lammsektorn.

En sektor med betydande konsumtions- och produktionstillväxt är den köttfågelsektorn. Producentpriserna har tyvärr inte haft samma positiva utveckling, men sektorns lönsamhet har påverkats positivt av lägre foderkostnader. Slakterierna har under året gått ut med att i produktionen inte används antibiotika och att en allt större andel av det foder som används är "hemma" producerat. Ett av de stora hoten för sektorn är risken för fall av fågelinfluensa. Då det gäller priset på hönsägg skedde inga markanta prisförändringar,

fastän produktionsmängden nu är i bättre balans med konsumtionen.

Priset på svinkött steg i Europa men det finländska producentpriset släpade efter. Orsaken till prisuppgången på europeisk nivå är den växande efterfrågan till Kina. De finska andelsägda slakterihusen, Atria och HK Scan, har under verksamhetsåret försökt öppna exportkanalerna till Kina. Ett orosmoment för den europeiska svinproduktionen är att antalet suggor igen har ökat, vilket kommer att ge en ökad produktion. Den finska grissektorn har varit aktivt ute och berättat om riskerna med afrikansk svinpest och hur den sprids. På EU-nivå har grissektorn vid ett antal tillfällen berättat om hur grisarna i Finland hålls och vilka är de faktorer som gör att grisarna i Finland har lång svans, med knorr.

Växtodlingen: Näst minsta spannmålsskörden på 2000-talet

Enligt skördestatistik 2017 från Naturresursinstitutet LUKE förblev spannmålsskörden på 3,4 miljarder kilogram år 2017 den näst minsta på 2000-talet. Den låga skördenivån berodde på minskad odlingsareal och kraftig missväxt som drabbade produktionen främst i östra och norra delar av Finland. När vintern slog till låg uppskattningsvis 80 000 hektar spann-

Foto: Mia Wikström

Den regniga hösten gav den näst minsta spannmålsskörden på 2000-talet.

mål ute på åkrarna. Den regniga hösten bidrog till att cirka 120 000 hektar spannmål skördades som färsk spannmål till djurfoder. Odlingförhållanden varierade kraftigt på lokal nivå. Motsättningsfullt nog erhölls 2000-talets bästa hektarskörda på områden där förhållanden var gynnsamma.

Hösten 2017 bärgades 1 460 miljoner kilo korn. Skörden minskade med 8 procent från fjolåret. Foderindustrin som största förbrukaren av korn använde 218 miljoner kilo 2017. Inköpsmängden för foderkorn minskade med nio procent från året innan. Däremot ökade inköpsmängden för malkorn med tre procent från 2016 och uppgick till 175 miljoner kilo.

Havreskörden på 1 014 miljoner kilo blev två procent lägre än året innan. År 2017 bjöd gårdarna ut 577 miljoner kilo havre på den inhemska marknaden. Foderindustrin förbrukade sammanlagt 210 miljoner kilo inhemskt och importerad havre. Havremängden som användes av livsmedelsindustrin ökade med nio miljoner kilo från 2016 och uppgick till 92 miljoner kilo.

Veteskörden på 802 miljoner kilo minskade med tre procent från 2016. År 2017 uppgick mängden brödvete som kom ut på marknaderna från de finländska gårdarna till 223 miljoner kilo, vilket innebär en sänkning på 15 procent från 2016. Mängden brödvete ute på marknaden under sista kvartalet av 2017 var 54 procent mindre än år 2016 och i slutet av 2017 hade handeln och industrin 5 procent mindre vete i lagren än året innan.

Rågskörden 2017 blev den största sedan 1990. Skördemängden ökade med 31 procent från föregående år till 114 miljoner kilo och överskred den inhemska konsumtionen med 14 miljoner kilo. På grund av de svåra förhållandena under hösten 2017 blev höstsådda rågarealen en tredjedel mindre än året innan. Under 2017 ökade mängden råg som bjöds ut på marknaden med knappt 25 procent till 88 miljoner kilo. Livsmedelsindustrin förbrukade 90 miljoner kilo råg under året.

Potatisskörden blev 612 miljoner kilo, vilket innebär en ökning på 4 procent från föregående år.

En rekordskörd på 61 miljoner kilo raps skördades 2017 medan rybskörden på 31 miljoner kilo var den minsta sedan 1970-talet.

Arealen som såddes med bondböna ökade 2017 med 30 procent jämfört med året innan. Hektarskörden förblev låg och en tredjedel av den sådda arealen lämnades oskördad på grund av det dåliga skördevärdet. Årtskörden på nio miljoner kilo blev över hälften mindre än 2016.

Frilands- och växthusodling: Svårt år på friland – överskott i växthussektorn

På friland har året varit jobbigt odlingsmässigt vad gäller både priset på produkterna och väderleken. På grund av en snöfattig vinter var tjälen djup och planteringen kom sent igång på våren. Det ledde i sin tur till att skörden inleddes sent och på marknaden fanns lite produkter till midsommaren. Trots att det var låga priser på produkterna så var det ingen stor åtgång. Åtgången ökade i augusti då storköken öppnade på nytt efter semestern, men priserna steg inte. I slutet av augusti ökade åtgången av isbergssallat på grund av för litet utbud på marknaden och priset på inhemsk sallat så lågt att det passade förädlingsindustrin. Marknaden normaliserades lite i september och skörden av lagergrönsaker gick hyfsat.

För löken var säsongen besvärlig och skörd blev liten. Löken mognade sent och det förekom en hel del kvalitetsproblem med gråmögel på löken, speciellt på Åland. Skörden stördes i oktober och början av november av rikliga regn och för en del odlare lämnade betydande mängder lök och morötter oskördade.

Äppelskörden var normal på Åland och något högre priser än 2016. Äppelodlingarna nere i Europa drabbades av frost i samband med blomningen och det inverkar på utbudet på marknaden.

För växthusgrönsakernas del har det under hela säsongen varit ett överskott på så gott som alla produkter. Paprikaodlarna har gjort det största minuset per kvadratmeter. S-kedjan gjorde månadslyft i maj på utländsk paprika, vilket bidrog till att den inhemska paprikan fick en trög start. Konsumenten är van att köpa billig paprika. Spetspaprikan har haft bättre åtgång. För tomat- och gurkodlarna har säsongen varit historiskt sett katastrofal med låga priser redan i maj, men lägst efter midsommar i början på juli. Priset på tomat repade sig under hösten, men det var lite sol och en hel del kvalitetsproblem uppstod.

För gurkans del var priserna acceptabla i augusti, men med en sänkning i september-oktober. Arealen med odling av specialtomater har ökat och ökar ytterligare inför nästa sommar. Året har varit kämpigt men en del odlare har ändå lyckats pricka in skördetopparna med pristopparna och på så sätt fått ut ett hyfsat medelpris.

Trädgårdsproduktionen i siffror

Enligt Naturresursinstitutets trädgårdsstatistik var växtperioden 2017 gynnsam för bär och frukt, men besvärligare för frilandsgroänsaker. Antalet trädgårdsföretag var 3 729 stycken. Arealen för frilandsgroänsproduktion uppgick till 19 341 hektar och växthusarealen till 389 hektar. Av företagen hade 2 984 frilandsgroänsodling och 1 062 växthusodling.

Foto: Antonia Husberg

Grönsaksproduktionen på friland gav en något lägre skörd 2017 än 2016.

Av växthusgrönsaker producerades en aning större mängd än året innan, 87 miljoner kilo. Grönsaksproduktionen på friland gav en något lägre skörd än 2016, 167 miljoner kilo, vilket är en minskning med cirka fyra procent jämfört med året innan. Odlingsarealen var drygt 11 800 hektar. Av skörden utgjorde morot 62 och matlök 26 miljoner kilo. Även om odlingsarealen för morot var större än 2016 var den totala morotsskörden 10 miljoner kilo mindre.

Äppelskörden slog igen nytt rekord och uppgick till 6,8 miljoner kilo och fortsättningsvis var det Åland som stod den största delen, drygt 70 procent av produktionen. Skörden av trädgårdsbär var god 2017, hela 17 miljoner kilo. Skörden av det viktigaste trädgårdsbäret, jordgubbe, ökade till 13,8 miljoner kilo. Hallonskörden uppgick till en miljon kilo, vilket

är en minskning med drygt 20 procent jämfört med året innan.

2017 producerades 39 miljoner kilo tomater, vilket är en minskning med knappt fem procent jämfört med året innan. Av växthusgurka producerades fyra miljoner kilo mer än 2016, d.v.s. 43 miljoner kilo. Över 100 miljoner krukor med krukgrönsaker producerades och av dessa utgjorde sallat 72 miljoner krukor.

Prydnadsväxter i växthus odlades på en areal av 121 hektar. 36 miljoner sommarblommor producerades och produktionen av tulpaner uppgick till 73 miljoner exemplar.

Ekologisk produktion: Ekospannmålsskörden ökade

År 2017 uppgick den ekologiskt odlade spannmålsskörden till 90 miljoner kilo. Mängden var 12 procent större än 2016 och utgjorde 2,6 procent av den totala spannmålsskörden. Två tredjedelar av den sammanlagda ekologiska spannmålsskörden utgjordes av havre med 54 miljoner kilo då produktion ökade med nästan en fjärdedel från året innan.

Produktionen av ekologiskt vete uppgick till 11 miljoner kilo och korn till 10 miljoner kilo. Produktionen av ekologisk råg uppnådde 6 miljoner kilo som innebar en minskning med 22 procent från 2016. Produktionen av ekologisk bondböna minskade med 38 procent från året innan och produktion av ekologiska ärter minskade likaså med 50 procent. Skördemängden av ekologisk potatis ökade med en tredjedel från år 2016 och var den största på tio år. Den ekologiska potatisskörden uppgick till 9,4 miljoner kilo, vilket var 1,6 procent av den totala produktionen av potatis.

Antalet ekomjölksproducenter ökade under året från 139 till 146. Andelen mottagen ekomjolk ökade från 55 132 361 liter till 61 582 747 liter.

Överlag minskade ekoköttproduktionen under 2017 enligt Luke jämfört med föregående år. Andelen slaktade ekonötdjur minskade från 9 490 till 8 820 djur och även nötköttproduktionen minskade från 2,91 till 2,62 miljoner kilo. Slakten av ekosvin minskade från 10 260 till 9 730 djur och produktionen minskade från 0,95 till 0,84 miljoner kilo.

Inom lammproduktionen var minskningen minst: från 1 548 till 1540 djur medan köttproduktionen till sin kilomängd hölls oförändrad på 0,32 miljoner kilo. För fjäderfä fanns ingen information att tillgå.

II. CENTRALFÖRBUNDETS VERKSAMHET 2017

Organisation och medlemmar

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.'s verksamhetsområde omfattar de svenska och tvåspråkiga kommunerna i Österbotten, Nyland och Åboland samt landskapet Åland. Medlemmar av centralförbundet är Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP), Nylands svenska producentförbund NSP rf (SLC Nyland), Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf (SLC Åboland) och Ålands producentförbund rf (ÅPF). Inom landskapsförbunden är personmedlemmarna organiserade i lokalavdelningar.

Från och med ingången av 2016 är skogsvårdsföreningarna Skogsvårdsföreningen Österbotten rf, Södra skogsreviret rf, Kimitonejdens skogsvårdsförening rf, Väståbolands skogsvårdsförening rf och Jeppo Skogsvårdsförening r.f. medlemmar i centralförbundet SLC.

Under verksamhetsåret gjordes förberedelser för att Ålands skogsvårdsförening ansluter sig till SLC från och med 2018.

Stödande medlemmar i SLC är Mejeriandelslaget Maitosuomi och Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund.

SLC:s medlemsantal och arealförhållanden 31.12.2017

Förbund	Aktiva gårdar	Aktiva trädgårdar	Växthus, m ²	Stödande	Åker, ha	Skog, ha	Medlemmar totalt
ÖSP	2 620	157	860 161	347	83 012	98 477	6 236
SLC							
Nyland SLC	1 365	18	39 522	316	59 194	75 613	3 149
Åboland	354	-	7 425	94	13 481	23 462	680
ÅPF	374	-	25 187	71	9 869	13 479	822
Producentförbunden							
totalt	4 713	175	932 295	828	165 557	211 031	10 887
Svf Österbotten						364 887	11 415
Södra skogsreviret						157 934	4 398
Kimitonejdens svf						19 630	557
Väståbolands svf						21 766	713
Jeppo svf						10 664	226
Skogsvårdsföreningarna							
totalt						574 881	17 309

Under verksamhetsåret uppgick organisationens medlemsantal den 31.12.2017 i producentförbunden till 4 713 aktiva gårdar och 10 887 producentförbundsmedlemmar samt 17 309 skogsägarmedlemmar. Det totala antalet personmedlemmar för SLC uppgick därmed till 28 196 medlemmar i både producentförbunden och skogsvårdsföreningarna.

Den sammanlagda åkerarealen uppgick till 165 557 hektar åker och skogsarealen till 211 031 hektar skog i producentförbunden. I skogsvårdsföreningarna uppgick skogsarealen till 574 881 hektar.

Utöver personmedlemmarna räknar centraförbundet genom sina landskapsförbund flera ekonomiska organisationer som medlemmar. Producentförbunden hade 69 lokalavdelningar under året.

SLC:s förbundsfullmäktige 2017

Centraförbundets högsta beslutande organ är förbundsfullmäktige, som under årets samlades till vår- och höstmöte. Lantbrukare Stefan Thölix från Korsholm fungerade som förbundsfullmäktigeordförande år 2017. Förbundsfullmäktiges första vice ordförande var agrolog Anders Rosengren från Borgå och andra vice ordförande var jordbrukare Jan Salmén från Saltvik, Åland.

Fullmäktiges vårmöte hölls i Mariehamn i juni

Foto: Mia Wikström

I samband med vårens fullmäktigemöte på Åland gjorde fullmäktige gårdsbesök till bl.a. äppelodlare Dan-Erik Daniels och bekanta sig med hans äppelodling i Finström.

SLC:s fullmäktige sammankom två gånger under året. Vårmötet var utlokaliserat till Åland, Mariehamn och ägde rum den 28.6. Fullmäktige behandlade stadgeenliga ärenden såsom fastställande av SLC:s bokslut och verksamhetsberättelsen 2016. Fullmäktige fick även ta del av hur Åland hanterat skarvproblematiken. Här kunde konstateras att det åländska förfaringsättet bättre tar i beaktande den lokala befolkningens synpunkter om hur skarvpopulationen ska hanteras. I sitt öppningsanförande berörde fullmäktigeordförande Thölix den hållbarhetsdiskussion som i EU pågår gällande användningen av skogarna i unionen. Thölix berörde även livsmedelsmarknadens funktion i sitt öppningsanförande och konstaterade att regelverk mot oschyssta metoder borde införas.

SLC:s styrelseordförande Falck berättade att de anslag som reservat för jordbrukssektorns krissituation inte har gått åt enligt vad som uppskattats i beredningen. En orsak är att en sänkning av produktionsbyggnadernas fastighetsskatt inte kunde genomföras. Krisanslagen kommer att användas i stället till att minska kommande stödnedskränningar och marknadsbefrämjandet åtgärder. Tf. verksamhetsledare Korkman höll en inledande diskussion om vad som behöver tas med i det kommande handlingsprogrammet som fullmäktige behandlar officiellt på hösten fullmäktigemöte.

Fullmäktiges höstmöte valde ny ledning för SLC

Höstens fullmäktigemöte hölls den 28.11 i Dickursby, Vanda. Fullmäktigeordförande berörde i sitt öppningstal den politiska överenskommelsen som nåtts gällande LULUCF på EU-nivå. Fastän Finland inte nådde de egna politiska målsättningarna möjliggör överenskommelsen att Finland kan utnyttja den tillväxtpotential som finns i Finlands skogar. Överenskommelsen ger även signaler åt industrin att verkställa planerade investeringar.

Fullmäktige tackade de avgående styrelsemedlemmarna Holger Falck, Martin Westerberg och Tage Eriksson för deras tid i styrelsen. Fullmäktige valde till ny fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist (SLC Nyland) som även avgick från styrelsen. Niclas Sjöskog (ÖSP) och Nicklas Mörn (ÅPF) valdes till viceordföranden för fullmäktige.

Fullmäktige valde Mats Nylund till ny styrelseordförande (suppleant Jonny Kronqvist) som efterträdde Holger Falck som lett styrelsen sedan förbundskongressen i Pedersöre år 2000. Till förste viceordförande valdes

Foto: Mia Wikström

Thomas Blomqvist valdes till ny fullmäktigeordförande och Mats Nylund till ny centralförbundsordförande på fullmäktiges höstmöte i Vanda.

Thomas Antas (suppleant Peter Österman), andra viceordförande Mårten Forss (suppleant Mickel Nyström), Tomas Långgård (suppleant Tommy Ehre), Ingrid Träskman (Bengt Nyman), Birgitta Eriksson-Paulson (suppleant Jonas Lundberg) och Johanna Smith (Anders Lillandt).

Till revisor valdes Mikael Söderlund och till verksamhetsgranskare valdes Bo Linde och Sune Eliasson.

Foto: Mia Wikström

Såväl avgående centralförbundsordförande Holger Falck som avgående fullmäktigeordförande Stefan Thölix avtackades för lång och trogen tjänst.

Fullmäktiges höstmöte godkände SLC:s budget och verksamhetsplan för 2018. Handlingsprogrammet som varit på remiss antogs med en precisering om miljö och ekologisk produktion. Landskapsförbunden och skogsvårdsföreningarna presenterade vad som är aktuellt i landskapen och i förbunden. Fullmäktige hade en ingående diskussion om lönsamhets-situationen och behovet att ytterligare förstärka konsumentarbetet inom SLC. Fullmäktige gav styrelsen fullmakt, att godkänna det nationella stödpaketet för 2018 och vissa specifika premisser uppfylls.

Landskapsdirektör Kaj Suomela från Österbottens förbund berättade om hur landskapsreformen bereds på landskapsnivå. Det finns ännu många oklarheter i hur avbytarverksamheten kommer att skötas samt landsbygds- och miljöfrågorna. Suomela konstaterade att mycket i de kommande landskapen kommer att kretsa kring vården i och med att 95 procent av anslag går till vården. Lantbrukssektorn finns med som den största delen i den resterande fem procenten.

Landskapsförbundets representanter i förbundsfullmäktige 2017:

Ordinarie medlemmar:

Suppleanter:

ÖSP:

Robert Lillhonga, Karleby

Jessica Flöjt, Kronoby

Helena Broända, Kronoby

Johanna Andtbacka, Kronoby

Niclas Sjöskog, Pedersöre

Ronny Snellman, Larsmo

Matts Samulin, Pedersöre

Jim Finell, Pedersöre

Carita Häger, Nykarleby

Stefan Södergård, Vörå

Mikael Österberg, Vörå

Jonas Holm, Vörå

Stefan Thölix, Korsholm

Christoffer Ingo, Korsholm

Christer Finne, Korsholm

Johanna Nyman, Korsholm

Johan Holmback, Malax

Roger Backholm, Korsnäs

Cindi Groop, Närpes

Hans Vikstrand, Närpes

Bengt Eklund, Närpes

Johanna Smith, Närpes

Mikael Hoxell, Kristinestad

Mathias Holm, Kristinestad

SLC Nyland:

Johan Holmström, Raseborg

Jaakko Mäkelä, Vanda

Anders Wasström, Raseborg

Sune Baarman, Raseborg

Kaj Klinge, Sjundea

Kim Forsman, Ingå

Kim Männikkö, Kyrkslätt

Håkan Nyström, Vichtis

Gösta Lundström, Sibbo	Magnus Lindberg, Sibbo
Anders Rosengren, Borgå	Robert Haglund, Borgå
Jesse Mårtenson, Lovisa	Anders Mickos, Lapträsk

SLC Åboland:

Mats Hagman, Kimitoön	Gustav Ekholm, Kimitoön
Bert-Ove Johansson, Pargas	Markus Karlsson, Pargas
Mickel Nyström, Pargas	Birgitta Rosenberg, Pargas

ÅPF:

Nicklas Mörn, Saltvik	Hannah Nordberg, Vårdö
Leif Hagberg, Saltvik	Erik Ekström, Godby
Michael Perander, Finström	Lars-Johan Mattsson, Sund

Skogsvårdsföreningarna:

Kenneth Påhls (Svf Österbotten)	Göran Gjäl's (Svf Österbotten)
Harald Finne (Svf Österbotten)	Stig Simons (Svf Österbotten)
Otto von Frenckell (Södra Skogsrev.)	Peter Simberg (Södra Skogsrev.)
Johan Hermansson (Väståbolands svf)	Magdalena Ek (Väståbolands svf)

Representanter för de stödande medlemsföretagen kallas till fullmäktiges möten.

Centralstyrelsens verksamhet 2017

Centralstyrelsen består av centraförbundsordförande, första och andra vice ordförande samt fyra medlemmar jämte personliga suppleanter. Styrelsen sammanträdde till åtta protokollförda möten under 2017. Förbundsfullmäktigeordförande Stefan Thölix kallades som sakkunnig till styrelsens möten.

Centralstyrelsen höll under året åtta protokollförda möten. Ett inofficiellt möte hölls i Åboland. Styrelsen har förberett de ärenden som kommit till behandling i SLC:s fullmäktige. Styrelsen har under året följt med marknadsutvecklingen för jordbruksprodukter och den allmänna lönsamheten i jordbruket. Styrelsen har konstaterat att det krävs alternativa marknadskanaler och har därmed stött bland annat Meatgard, Polar Oats och beslutat att ansöka om finansiering för Farmers Grain Export projektet. Styrelsen har också diskuterat livsmedelsmarknadslagen och gett kommentarer på innehåll under processen i arbetsgruppen.

Styrelsen har diskuterat användningen av jordbrukets krisanslag och

framfört ärenden till behandling i beredningen av de nationella stöden. Från styrelsens sida lyftes fram bland annat utbetalningstidpunkterna och förskottens storlek gällande stödet till djurens välmående och de produktionskopplade stöden. Styrelsen har även följt med de inledande diskussionerna gällande CAP2021. Andra aktuella frågor från styrelsens möten är diskussionerna om avbytarverksamheten och djurskyddslagen.

På styrelsens möten har också skogsutskottets ordförande deltagit och informerat om aktuella skogsfrågor. En av de mest aktuella under året var LULUCF-behandlingen i EU-parlamentet och ministerrådet. Styrelsen beslöt att SLC går inför att anställa en skogsombudsman för att synligare lyfta fram SLC:s skogsbevakning

Foto: Jonas Laxåback

Centralstyrelsen samlades till sommarseminarium i Åboland.

Centralstyrelsens sammansättning under 2017:

Medlem:	Personlig suppleant:
Ordförande Holger Falck, Sibbo	Bengt Nyman, Raseborg
I. vice ordförande Mats Nylund, Pedersöre	Jonny Kronqvist, Nykarleby
II. vice ordförande Mårten Forss, Kimitoön	Mats Eriksson, Pargas
Tomas Långgård, Malax	Tommy Ehre, Vörå
Thomas Blomqvist, Raseborg	Thomas Antas, Lappträsk
Tage Eriksson, Jomala	Jonas Lundberg, Finström
Martin Westerberg, Närpes	Anders Lillandt, Kristinestad

Utskottens verksamhet 2017

Centralstyrelsen tillsätter enligt stadgarna ett arbetsutskott, ett skogsutskott och ett trädgårdsutskott för ett kalenderår i sänder. Under 2017 hade SLC följande utskott.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder frågor för styrelsen. Utskottet sammanträdde inte under året.

Utskottets sammansättning: Ordförande Holger Falck, Mats Nylund, Mårten Forss, Stefan Thölix och sekreterare Johan Åberg/Jonas Laxåback.

Finansrådet

Finansrådet fungerar som konsulterande sakkunnigorgan i viktigare finansiella frågor. Finansrådet sammanträdde till fem protokollförda möten.

Utskottets sammansättning: Ordförande Holger Falck, Håkan Fagerström, Tage Ginström, Johan Åberg/Jonas Laxåback och sekreterare Gunilla Johansson.

Ekoutskottet

SLC ekoutskottet sammanträdde två gånger under året. Intresset för övergången till eko ökade märkbart under året. Enligt Livsmedelssäkerhetsverket Eviras statistik om ekologisk produktion ökade antalet ekoproducenter med cirka fyra procent jämfört med året innan. Deltagarantalet på ekogrundkurserna var rekordhøgt och andelen lantbruksmark i ekologisk odling steg till dryga elva procent under året.

Det framgångsrika EkoNu!-projektet fortsatte med ekosortförsök, informationsspridning, ekomentorskap till intresserade odlare samt odlarträffar och exkursioner. Den åttonde ekotankesmedjan ordnades i Pargas i början av april.

Under året godkändes EU:s ekoförordning. Från finländskt perspektiv var förordningen ett hårt slag för ekoväxthussektorn. I enlighet med förordningen kommer odling av ekoväxter i växthus utan markkontakt att avslutas med en tio årig övergångsperiod. Detta lämpar sig mycket

dåligt med tanke på det finländska odlingssystemet som bygger på odling i upphöjda odlingsbäddar.

Under året diskuterades också hur ekokontrollen eller ekoövervakningen skall organiseras så att tolkningen av regelverken är enhetliga inom hela landet och att den svenska servicen kan säkerställas.

För Evira påtalade ekoutskottet behovet av att utveckla de digitala verktygen inom ekoövervakningen. I sitt svar till SLC och ekoutskottet meddelade Evira att de reserverat medel under åren 2018-2019 för att utveckla digitala verktyg för både kontrollen och aktörerna inom branschen.

Utskottets sammansättning: Ordförande Steve Nyholm (ÖSP), Mathias Weckström (SLC Nyland), Jan-Erik Karlsson (SLC Åboland), Niclas Mörn (ÅPF) och sekr. Rikard Korkman.

Kvinnoutskottet

Kvinnoutskottet höll årets bägge möten tillsammans med det socialpolitiska utskottet. 2017 kom att bli kvinnoutskottets sista verksamhetsår. Under året diskuterades det förslag som inkommit till SLC:s styrelse om att slå ihop kvinnoutskottet med det socialpolitiska utskottet eftersom de båda utskotten under en tid hållit gemensamma möten och i stort sett haft gemensamma ärenden. Utskottet omfattade att kvinno- och socialpolitiska utskottet slås samman, men ansåg att det nya utskottet från och med 2018 borde vara ett utvidgat utskott samt att SLC överlag bör sträva till en så jämn könsfördelning av utskottsmedlemmar som möjligt, men minst en av vardera könet per utskott.

Utskottet följde även upp föregående års kvinnoverksamhet. Utskottet ställde sig även positivt till att ordna en kvinnoträff i samband med SLC-kongressen i november 2018 enligt konceptidén Kvinnokraft, som inte tidigare har förverkligats.

Sammansättning: Ordförande Johanna Wasström (SLC Nyland), Carita Häger (ÖSP), Anette Blomberg (SLC Åboland), Yvonne Mattsson (ÅPF) och sekr. Antonia Husberg/Mia Wikström.

Miljö- och markpolitiska utskottet

Inom utskottet har särskilt olika intrång i markägandet samt begränsningar som riktar sig mot näringsverksamhet inom vår bransch varit

aktuella. På Åland har vattenskyddsplaner varit aktuella, i Nyland etapp-landskapsplan 4 och i Österbotten landskapsplanen. Vindkraftsfrågorna är fortsättningsvis aktuella i Åboland och Österbotten.

På mötet i mars 2017 deltog riksdagsman Anders Adlercreutz från SFP. Förändringarna inom markanvändnings- och bygglagen var särskilt tema.

Utskottets sammansättning: Ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Bjarne Mara (ÖSP), Tommy Ehre (ÖSP), Mats Eriksson (SLC Åboland), Anders Jansson (ÅPF), sakkunniga Håkan Fagerström samt sekr. Mikaela Strömberg-Schalin och Rikard Korkman.

Mjölksamarbetsgruppen

SLC:s mjölksamarbetsgrupp höll ett möte under året. Utskottet gick igenom marknadsläget och konstaterade bland annat att takten med att upphöra med mjölkproduktion har tilltagit och att stödet till minskning av mjölkproduktion har haft en viss effekt. Antalet kor i medeltal per gård och medelproduktionen per ko ökar medan mjölmängdens utveckling beräknades vara -0,9 procent. Gällande konsumtionstrenderna syns en minskning i konsumtionen av flytande mjölkprodukter medan ostkonsumtionen ökar. Mjölksamarbetsgruppen diskuterade även dagsläget gällande revideringen av djurskyddslagen samt avbytarlagstiftningen.

Utskottets sammansättning: Ordförande Niclas Sjöskog (ÖSP), Mikael Åsvik (ÖSP), Kristian Westerholm (SLC Nyland), Sverker Blomberg (SLC Åboland), Carina Eriksson (ÅPF), sakkunnig Mats Nylund och sekr. Johan Åberg/Rikard Korkman/Jonas Laxåback.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet sammankom till sex möten under året, varav ett möte i Helsingfors och fem via videokonferens. Utskottet har diskutera, planera och koordinera ärenden och verksamhet mellan centraförbundet och producentförbunden, bl.a. olika kampanjer, evenemang och andra gemensamma frågor. Bland annat medlemsträffarna Oss bönder emellan, konsumentkampanjen Välj mat från Finland, annonskampanjen Smaker från Finland, medlemsförmåner, trycksaker, deltagande i mässor och evenemang, medlemstemaår 2018 samt SLC:s kommande kongress har behandlats av utskottet.

Sammansättning: Ordförande Helena Fabritius (SLC Åboland), Jan-Ove Nyman (ÖSP), Fredrik Grannas (ÖSP), Bjarne Westerlund (SLC Nyland), Gunilla Grönholm (SLC Nyland), Henry Lindström (ÅPF) och sekr. Mia Wikström.

Foto: Mia Wikström

SLC:s organisationsutskott samlades till möte på SLC:s kansli i oktober.

Potatisutskottet

SLC potatisutskottet sammanträdde två gånger under året. Ombudsmanen för potatisbranschens samarbetsgrupp (PAYR) Jussi Tuomisto deltog i utskottets möte och berättade om PAYR:s verksamhet och målsättningar. Verksamheten riktar sig på marknadsbefrämjande åtgärder som ökar åtgången av potatis samt forskning och fältförsök som betjänar odlarnas behov. Aktörerna inom PAYR är tvungna att bredda finansieringsbasen av verksamheten efter att den pågående projektfinansieringen tar slut 2018. Nya möjligheter till finansieringen av verksamheten innebär bland annat medlemsavgifter från producenter, företag och organisationer som verkar inom branschen.

Under året blev det aktuellt att förhandla med utsädeshandlarnas förening om ett nytt avtal för användning av eget utsäde (TOS-avgiften). Förhandlingsresultatet blev ett ettårigt avtal för 2018 på samma nivå som 2017, det vill säga 24,50 euro per hektar. Potatisutskottet efterlyste hårdare krav om att TOS-medlen bör kanaliseras till utveckling av nya sorter

och sortförsök i finländska förhållanden som ger verklig nytta också på gårdsnivå.

För färskpotatisens del har marknaden varit i balans, inget överutbud har förekommit. Affärerna körde inga billighetskampanjer på färskpotatis och importen avslutades i rimlig tid. På matpotatissidan har marknadssituationen varit fortsättningsvis utmanande. För chipspotatisens del fastslogs kontraktspriset redan tidigare. Priset var lägre, men skördeutfallet blev rätt så bra vilket kompenserade en aning för det första året med nytt avtal och sänkta priser.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kaj Hemberg (ÖSP), Sören Lawast (ÖSP), Staffan Björkell (SLC Nyland), Roger Lindroos (SLC Nyland), Peter Karlgren (SLC Åboland), Lars-Johan Mattsson (ÅPF) och sekr. Rikard Korkman.

Skatteutskottet

Utskottet har inte sammankommit till möte under året. SLC:s centralkansli har haft en aktiv bevakning av skattefrågor och bl.a. sammanfattat LF:s skattebilaga, gett utlåtanden.

Utskottets sammansättning: Ordförande Magnus Grönholm (SLC Nyland), Johannes Nylund (ÖSP), Nina Hoxell (ÖSP), Jan Lindblom (SLC Åboland), Cissie Sjölander (ÅPF) och sekr. Mikaela Strömberg-Schalin.

Skogsutskottet

Skogsutskottet sammanträdde tre gånger under verksamhetsåret. Under året har SLC och skogsvårdsföreningarna i Svenskfinland aktivt deltagit i den nationella intressebevakningen. Utvecklingen inom EU har bidragit till att även skogsrelaterade ärenden på internationell nivå kräver en aktivare skoglig intressebevakning. Den intensifierade intressebevakningen har under året genomförts som köptjänst av Södra skogsreviret r.f. och har utförts av skogsbruksingenjör Stefan Borgman.

Skogsutskottet följde under året aktivt med arbeten gällande samhällsplanering och förändringar i skogslagstiftningen.

De stora internationella frågorna LULUCF och RED II har också diskuterats ingående i skogsutskottet. SLC och MTK arrangerade 4.9.2017

i Helsingfors en omfattande skogsdag gällande LULUCF. Beskedet från skogsägarna var klart och entydigt att beslutsfattarna inte skall komma hem från förhandlingarna i Bryssel med en räkning åt skogsägarna. Ställningstagandet med en enad front bar frukt och slutresultatet blev positivt för skogsägarna. EU:s LULUCF-förordning gäller kolsänkor och de utsläpp som skog och markanvändning orsakar och hur de skall beaktas i EU:s klimatmål fram till 2030. Den viktigaste frågan för Finlands del gäller hur skog ska beräknas. Enligt överenskommet beslut fastställer varje medlemsland en referensnivå för brukad skogsmark för perioderna 2021–2025 och 2026–2030 med hjälp av de överenskomna kriterierna.

Foto: Mia Wikström

I den av SLC och MTK arrangerade skogsdiskussionen den 4 september deltog över 200 personer. SLC-ordförande Holger Falck förde fram SLC:s hälsning till centrala påverkare om att det finländska skogsbruket behöver förnuftiga beslut av EU.

Referensnivån baserar sig inte på tidigare intensitet i skogsbruket, utan kriteriet är upprätthållande och stärkande av skogarnas förmåga att binda koldioxid på lång sikt i enlighet med klimatavtalet från Paris. Sakkunniga i EU-kommissionen och i medlemsländerna ska utvärdera referensnivåerna under 2019. EU:s enighet i frågan gör Finland till ett lämpligt land för investeringar inom skogs- och bioekonomin.

På Åland godkändes skogsprogrammet, men bland skogsägarna finns

en viss oro för minskat intresse för jord- och skogsbruk. Detta märktes också i samband med behandlingen av skogsprogrammet, då ingen omfattande utlåtanderunda eller utskottsbehandling arrangerades i samband med ärendet.

Utskottets sammansättning: Ordförande Stefan Thölix (ÖSP), Anders Lillandt (ÖSP), Gösta Lundström (SLC Nyland), Kurt Ekström (SLC Åboland), Jan-Erik Ravals (Svf Österbotten), Kenneth Pähls (Svf Österbotten), Otto von Frenckell (Södra skogsreviret), Cay Blomberg (skogsvårdsföreningarna i Åboland), sakkunniga Jan Salmén och Mats Nylund, sekr. Stefan Borgman.

Slaktdjursutskottet

Utskottsmötet i mars sammanfattade det marknadsmässiga läget och konstaterade att producentpriserna är alltför låga.

Ett genomgående tema för slaktdjurssidan under flera år har varit att följa med hur beredningen av den nya djurskyddslagen framskrider. Utskottet har även varit noggrant med att poängtera att i samband med frågor kring djurskyddslagen bör även den offentliga upphandlingen uppmärksammas. Det föreligger en oärlighet och diskrepans i det att det inom den offentliga upphandlingen är möjligt att köpa kött som är producerat under den djurskyddsstandard som finsk lag kräver. Under våren 2017 var det igen en stor livsmedelsskandal i och med uppdagat fusk inom den brasilianska köttindustrin. ÖSP reagerade starkt avstånds-tagande på detta.

Utskottets sammansättning: Ordförande Tomas Långgård (ÖSP), Johan Snickars (ÖSP), Guy Broman (SLC Nyland), Thomas Johansson (SLC Åboland), Mia Söderdahl (ÅPF) och sekr. Mikaela Strömberg-Schalin.

Socialpolitiska utskottet

Det socialpolitiska utskottet höll årets bägge möten tillsammans med kvinnoutskottet.

Aktuella frågor inom det socialpolitiska området var frågor kring avbytarverksamheten, stödpersonnätverket och LPA:s Ta hand om bon-den-projekt där Susann Rabb fungerar som stödperson. Rehabilitering inom ramen för KIILA var också aktuellt i utskottet.

Utskottets sammansättning: Ordförande Tom Brors (ÖSP), Gunda Berg (ÖSP), Marjaana Sjöblom (SLC Nyland), Nina Lundström (SLC Åboland), Hannah Nordberg (ÅPF) och sekr. Mikaela Strömberg-Schalin.

Sockerbetsutskottet

Sockerbetsutskottet sammanträdde tre gånger under året. Sockerbetsförhandlingsgruppen sammanträdde 10 gånger under 2017. Sebastian Sohlberg representerade SLC i förhandlingsgruppen.

Arbetet i EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker inleddes 2017. Observatoriet samlades till två möten under året. SLC medlemmen Erik Perklén från Sjundeå valdes till observatoriet som enda finländaren via CEJA, organisationen för unga jordbrukare inom EU.

Verksamhetsåret var det första året utan sockerkvoter i EU. Industrin och producenterna hade ett gemensamt mål att utöka produktionen av socker i Finland. Branschavtalet sporrar till ökad produktion bland annat genom personliga och på den totala mängden baserad volymbonus. Europeiska produktionen av socker ökade radikalt under året och EU-priset på vitsocker sjönk under referensnivån som EU ställt.

Första året som industrin skötte transporten skedde det inte utan allvarliga brister. Problem med transporten uppkom främst vid transport från områden som ligger längst borta från bruket. Producentförbunden reagerade på bristerna genom uttalanden och skrivelser riktade till industrin. Förhandlingarna försvårades av industrins och producenternas olika synsätt på hur man ska ordna produktionen av sockerbetor i Finland. Producenterna framhävde nyttan av en mera utspridd produktion av sockerbetor för att garantera tillgången av betor på ett hållbart sätt också på längre sikt.

Utskottets sammansättning: Ordförande Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Henrik Kevin (SLC Nyland), Fredrik Ström (ÖSP), Mikael Lundström (SLC Åboland), Tom Jansson (ÅPF) och sekr. Rikard Korkman.

Spannmålsutskottet

SLC:s spannmålsutskott sammanträdde två gånger under året. Lönsamhetssituationen inom spannmålsodlingen var fortsättningsvis svag. En stor orsak var de sjunkande priserna på den globala marknaden som beror på att

produktionen under många år varit större än konsumtionen. Det har blivit allt svårare för spannmålsgårdarna att få sina produktionskostnader täckta.

SLC och MTK sökte under året om statsstöd från medel som reserverats i det nationella stödet för att befrämja en fungerande livsmedelskedja för ett tvåårigt projekt (2018-2019), Farmers Grain Export.

Målsättningen med projektet är att befrämja exporten av spannmål och söka nya exportmarknader för finländskt spannmål. Initiativet till projektet kom från SLC och en av deltagarna i Greppa marknaden/Nyland-projektets studieresa till Frankrike hösten 2016. På resan bekantade sig deltagarna bland annat med hur odlarna i Frankrike arbetar med att befrämja spannmålsexporten. Projektet erhöll positivt finansieringsbeslut i december. Projektet innehåller sju olika åtgärds paket, bland annat kartläggningar av exportefterfrågan på spannmål, exportworkshopar för odlare för att göra exporten som försäljningskanal mera känd och kartläggning av andra europeiska modeller för hur odlarna befrämjar spannmålsexport.

Utvecklingsarbetet med den digitala marknadsplatsen för spannmål Viljatori-Spannmålstorget startade under året. Producentorganisationerna SLC och MTK deltar i finansieringen av den nya tjänsten.

Under året pågick förhandlingarna om användningen av eget utsäde (TOS-avgiften). Ett ettårigt avtal för 2018 godkändes med oförändrade avgifter jämfört med 2017. Utskottet konstaterade att satsningarna på växtförädling för finländska förhållanden är viktiga. Från producenternas sida efterlystes mera insyn och påverkningsmöjligheter i växtförädlingen. Viktiga frågor som bör utvecklas är bland annat resistensen mot mögelgifter (DON) hos havre.

Utskottet och ÖSP:s spannmålsutskott avgav ett gemensamt utlåtande ”Använd inhemsk spannmål istället för import” om kornimporten från Sverige till Vasklot hamn i Vasa i början på november.

Utskottets sammansättning: Ordförande Bengt Nyman (SLC Nyland), Kim Forsman (SLC Nyland), Anders Wickholm (SLC Nyland), Bengt Eklund (ÖSP), Martin Edman (ÖSP), Peter Lindström (SLC Åboland), Jonas Lundberg (ÅPF) och sekr. Rikard Korkman.

Trädgårdsutskottet

SLC:s trädgårdsutskott sammanträdde två gånger under året. Vårens möte hölls i Kimito. Utskottet besökte Björknäs Trädgård i Dragsfjärd

och Salmonfarm i Kasnäs. SLC:s trädgårdsombudsman Susanne West har varit föräldraledig under året och Johanna Smith har skött trädgårdsombudsmannens arbetsuppgifter.

Trädgårdsutskottet följde under året med och bevakade förhandlingarna om EU:s nya ekoförordning, som i praktiken riskerar radera hela den finländska ekoväxthusodlingen. Frågan om slopande av karantänstatus för *Bemisia* sysselsatte även utskottet, som ansåg att karantänstatusen bör bibehållas. Utskottet följde även noggrant med det lantbrukspolitiska läget, marknadssituationen och odlingsläget under året.

Utskottets sammansättning: Ordförande Mikael Lundell (ÅPF), Martin Westerberg (ÖSP), Christer Finne (ÖSP), Stefan Skullbacka (ÖSP), Kaijus Ahlberg (SLC Nyland), Anders Ekholm (SLC Åboland) och sekr. Johanna Smith.

Ungdomsutskottet

SLC:s ungdomsutskott höll sex möten under året. På ungdomsutskottets första möte deltog Holger Falck och Mats Nylund. Utskottet utvärderade föregående årets verksamhet och planerade verksamheten framåt i tiden. Ungdomsutskottet ansåg att SLC ska satsa på att utveckla uppbyggnaden av ungdomsutbildningen samt ordna en ungdomsträff 2018. Vidare diskuterades om samarbetet med MTK maaseutunuoret och utskottet bestämde att det ska ordnas en gemensam träff för SLC och MTK ungdomsutskotten.

Under andra mötet i februari diskuterade utskottet om CEJA, aktuella ärenden inom SLC och lantbruket samt om att SLC kunde framställa nytt skolmaterial i samarbete med Ungmartha.

Utskottets tredje möte i juni gick ut på att diskutera kommande gemensamma evenemangen i samband med NBC-mötet och Landsbygdsparlamentet med MTK maaseutunuoret samt SLC:s styrelsevalberedning. Ungdomsutskottet beslöt skriva ett uttalande från ungdomsutskottet till SLC:s styrelsevalberedning, där ungdomsutskottet krävde att förbundsstyrelsen skulle utvecklas genom att tillsätta en plats för en ungdomsrepresentant i SLC:s styrelse.

Ungdomsutskottets fjärde möte ordnades på Åland i samband med Skördefesten. Utskottet diskuterade ungdomsutbildningens upplägg 2018, hur stödsystemet för unga lantbruksföretagare fungerar samt ungas

representation i SLC. På det femte mötet i oktober diskuterade utskottet aktuella lantbrukspolitiska frågor, kommande CEJA-mötet och SLC:s ungdomsutbildning 2018.

Under utskottets sista möte för år 2017 diskuterades aktuella jordbrukspolitiska frågor, verksamheten under det gångna året samt våren 2018 program.

Utskottets sammansättning: Ordförande Sonja Träskman (SLC Nyland), Linda Kvist (ÖSP), Christoffer Ingo (ÖSP), Ida Fredriksson (SLC Åboland), Elina Lindroos (ÅPF) och sekr. Annika Öhberg.

Foto: Rolf-Lennart Witting

SLC:s ungdomsutskott besökte Skördefesten på Åland. Från vänster SLC:s ungdomsombud Annika Öhberg, Fredrik Fors (ÖSP), Sonja Träskman (SLC Nyland), Liz Mattsson (verksamhetsledare för Skördefesten), Elina Lindroos (ÅPF) och Sofia Eriksson (ÖSP).

LF:s och LoA:s läsarråd

Läsarrådet sammanträdde två gånger under året, det avgående LoA:s läsarråd i januari, och LF:s nya läsarråd i juni. LoA:s avgående läsarråd gav vägkosten att LF:s bevakning i högre grad än hittills borde utgå från den enskilda bonden. LF:s nya läsarråd definierade på det första mötet sin

roll, det vill säga att fungera som bollplank för tidningens redaktion och samtidigt vara en sorts mellanled mellan redaktionen och SLC:s styrelse. Läsarrådets enskilda medlemmar försöker för sin del kanalisera läsarnas önskemål till redaktionen.

Läsarrådets sammansättning: Ordförande Mats Nylund (ÖSP), Tom Jungerstam (ÖSP), Theresa Gull (ÖSP), Bengt Nyman (SLC Nyland), Charlotta Björklöf (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF) och sekreterare Michael Godtfredsen.

SLC:s nya handlingsprogram antogs

SLC har tidigare utarbetat en strategi, Strategi 2022, som omfattar 20 strategiska åtgärder. Denna strategi antogs av SLC:s fullmäktige i juni 2016. SLC:s kansli hade under året utarbetat en stomme för handlingsprogrammet som indelades i motsvarande fyra områden som strategin: politik, marknad, sociala frågor och kompetens.

De 20 strategiska områdena har i handlingsprogrammet tagits in och åtgärder inskrivits för det som gäller centraförbundet, landskapsförbundet och lokalavdelningarna. När handlingsprogrammet skrevs konstaterades att de kommer att hållas landskaps-, riksdags-, och EU-val där de specifika åtgärderna bör lyftas fram till politisk behandling. Ytterligare så konstaterades att stödpolitiken kommer att reformeras under de kommande åren.

För att få respons på handlingsprogrammet begärde SLC synpunkter av landskapsförbunden och skogsvårdsföreningarna. Medlemmarna i lokalavdelningarna gavs även möjlighet att ge synpunkter på handlingsprogrammet elektroniskt. Den strategiarbetsgrupp som beredde strategin gavs även möjlighet att kommentera utkastet till handlingsprogram.

Handlingsprogrammet godkändes av SLC:s fullmäktige på höstmötet. Väggkosten till styrelsen var även att miljöåtgärderna och ekoåtgärderna preciseras i handlingsprogrammet.

Revisor och verksamhetsgranskare

CGR-revisor Mikael Söderlund fungerade som revisor under 2017. Lantbruksrådet Nils-Anders Granvik och lantbrukare Sune Eliasson fungerade som verksamhetsgranskare. Agronom Thomas Alm, merkant Ulla Eriksson och agrolog Cay Blomberg fungerade som suppleanter.

Beviljande av förtjänsttecken

Agrolog Erik Brinkas från Pyttis tilldelades Riddartecknet av Finlands Lejons orden och lantbrukstekniker Tom Brors från Vörå och växthusodlare Kaj-Ola Karlsson från Korsnäs tilldelades Medalj av I klass med guld kors av Finlands Vita Ros' orden under 2017.

Foto: Micke Godtfredsen

Tom Brors (andra från höger) och Kaj-Ola Karlsson (längst till höger) mottog Medalj av I klass med guld kors av Finlands Vita Ros' orden på ÖSP:s höstmöte.

Foto: Micke Godtfredsen

Erik Brinkas från Pyttis mottog Riddartecknet av Finlands Lejons orden på SLC Nylands vårmöte 2018.

SLC:s representation 2017

MTK:s skogsdirektion	Mats Nylund, suppl. Stefan Thölix
MTK:s utskott för åkergrödor	Bengt Nyman
MTK:s nätverk, olje- och proteingrödor	Kim Forsman, Martin Edman
MTK:s nätverk, utsäde	Anders Wickholm
MTK:s nätverk, maltkort	Peter Lindström, Tom Pehkonen
MTK:s utskott för specialgrödor	Johanna Smith
MTK:s nätverk, sockerbeta	Sebastian Sohlberg, Mikael Lundström
MTK:s nätverk, potatis	Kaj Hemberg, Sören Lawast
MTK:s nätverk, stärkelse	Kaj Hemberg
MTK:s nätverk, trädgård	Johanna Smith, Paul-Mårten Sjölund
MTK:s utskott för kött	Tomas Långgård
MTK:s nätverk, nöt	Johan Snickars
MTK:s nätverk, får	Mårten Forss, Christer Ollqvist
MTK:s nätverk, svin	Tomas Långgård, Jonny Kronqvist
MTK:s nätverk, fjäderfä	Fredrik Ström, Kristian Bengts
MTK:s nätverk, ägg	Tobias Dahlblom, Robert Kuuttinen
MTK:s nätverk, ekologisk produktion	Steve Nyholm, Mathias Weckström
MTK:s utskott för mjölk	Niclas Sjöskog
MTK:s utskott för näringspolitik och företag	Thomas Lindroth
MTK:s utskott för kompetens och välmående	Mats Wikner
MTK:s utskott för miljö och mark	Thomas Antas
JSM:s styrgrupp för revidering av djurskyddslagen	Mikaela Strömberg-Schalin
JSM:s beredningsgrupp för nationella jordbruksstöden	Johan Åberg/Jonas Laxåback
Mavis arbetsgrupp för verkställande av jordbruksstöden	Johan Åberg/Jonas Laxåback
Mavis samarbetsgrupp för verkställande av jordbruksstöden	Holger Falck

JSM:s delegation för produktionsdjurens välmående	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Johan Åberg
JSM:s arbetsgrupp för hållbar användning av växtskyddsmedel (NAP)	Rikard Korkman
JSM:s EU-sektion för jordbruks- och livsmedelsfrågor	Johan Åberg/Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 strategiarbetsgrupp	Holger Falck
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp	Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp för att bereda livsmedelsmarknasklag	Jonas Laxåback
JSM:s matpolitiska delegation	Johan Åberg/Jonas Laxåback
JSM:s ledningsgrupp för gårdsbrukets energiprogram	Rikard Korkman
JSM:s växtskyddsdelegation	Kim Männikkö, suppl. Rikard Korkman
JSM:s växtskyddsmedelsdelegation	Kim Männikkö, suppl. Rikard Korkman
JSM:s växtsortsnämnd	Kim Forsman, suppl. Rikard Korkman
JSM:s genresursdelegation	Rikard Korkman
JSM:s rådgivningsdelegation	suppl. Anders Rosengren
JSM:s strategigrupp för landsbygdsutveckling	Johan Åberg
JSM:s uppföljningsgrupp för Fastlandsfinlands landsbygdsutvecklingsprogram	Holger Falck
– Landsbygdsutvecklingsprogrammets strategiarbetsgrupp	Johan Åberg/Jonas Laxåback
Rådet för landsbygdspolitik	Rikard Korkman
Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR	suppl. Rikard Korkman
SHM:s arbetsgrupp för utvecklandet av avbytarservicen	Johan Åberg
SHM:s enhet för landsbygdsnäringar	Mikaela Strömberg-Schalin
Centralskattenämnden	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Nylands skattenämnd	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
UM:s sektion för EU/WTO-frågor	Holger Falck
ETU, djurhälsovårdens ledningsgrupp	Kristian Westerholm
ETT, SIKAVA-arbetsgrupp	Christer Storfors
ETT, NASEVA-arbetsgrupp	Ola Sandberg

Direktionen för gårdsbrukets utvecklingsfond	Johan Åberg/Jonas Laxåback
Svenska lantbrukssällskapens förbund, styrelsen	Holger Falck
ANM:s delegation för konsumentärenden	Jonas Laxåback, suppl. Mia Wikström
Styrgruppen för Faktagaffeln	Mia Wikström
Styrgruppen för Delikatessernas Finland	Mia Wikström
Styrgruppen för Embla	Mia Wikström
Projektgruppen för Köp av bonden -dagen	Mia Wikström
Projektgruppen för öppna ekologårdar på Finska naturens dag	Mia Wikström
Föreningen Matinformation r.f., styrelsen	Holger Falck
Pensionsskyddscentralens representantskap	Holger Falck, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Apetit, förvaltningsrådet	Jonas Laxåback
Raisio Abp, förvaltningsrådet	Holger Falck
LPA:s styrelse	Holger Falck, suppl. Johanna Franzen
LPA:s delegation	Stefan Thölix, suppl. Tuija Danielsson
LPA:s ersättningsnämnd	Johan Åberg/Jonas Laxåback
LPA:s konsultativa kommission för avbytarärenden	Jonny Kronqvist
LPA:s konsultativa kommission för avträdelseärenden	Holger Falck
LPA, övervakarna av provnings-verksamheten	Holger Falck
FPA:s delegation	Mikaela Strömberg-Schalin
Besvärnämnden för olycksfallsärenden	Mikaela Strömberg-Schalin
Styrgruppen för landsbygdens stöd-personnätverk	Mikaela Strömberg-Schalin
Försäkringsdomstolens sektion för pensions- och olycksfallsärenden	suppl. Rikard Korkman, Johan Åberg
Inhemska trädgårdsprodukter r.f., styrelsen	Johanna Smith

Potatisbranschens samarbetsgrupp, PAYR, styrelsen	Kaj Hemberg
Pro Luomu, styrelsen	Rikard Korkman
Jordägarnas värderingscentral, styrelsen	Håkan Fagerström, suppl. Henrik Lindström
Svenska Studieförbundet, styrelsen	Mia Wikström
Walter Ehrströms stiftelse, styrelsen	Holger Falck
Finlands avdelning av NBC	Holger Falck, Johan Åberg/Jonas Laxåback, Rikard Korkman
Finnish agri-agency for Food and Forest Development FFD, styrelsen	Holger Falck
Helcom, Pressure-arbetsgruppen	Rikard Korkman
Stödgruppen för husdjursombudsmannen i Bryssel	Rikard Korkman
COPA:s presidium	Holger Falck
COPA-COGECA:s arbetsgrupper:	
– Food Chain	Johan Åberg
– Flowers and Plants	Susanne West
EU:s rådgivande kommitté, trädgård	Susanne West
CEJA:s styrelse	Annika Öhberg, suppl. Sonja Träskman
PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf, styrelsen	suppl. Stefan Borgman
Uppföljningsgruppen för Metso-programmet	Nina Långstedt
Virkesmättningsgruppen, MTK	Stefan Borgman
Virkeshandelsgruppen, SVFS	Stefan Borgman
Skogscertifieringsgruppen, MTK	Stefan Borgman
Landskapens skogsråd, Nyland	Kim Männikkö, suppl. Stefan Selén
Landskapens skogsråd, Österbotten	Anders Lillandt, suppl. Tomas Långgård Jan Slotte, suppl. Bo Storsjö Mats Nylund
Landskapens skogsråd, Sydvästra Finland	Reijo Haapa, suppl. Magdalena Ek
Södra skogscertifieringskommittén	Stefan Borgman

SLC:s produktansvarsförsäkring

Alla medlemmar i SLC har en produktansvarsförsäkring. Den ingår i den medlemsavgift som årligen inbetalas till organisationen. Under år 2017 inträffade inga skador.

SLC:s olycksfallsförsäkring

Antalet SLC:s olycksfallsförsäkringar minskade under 2017 med 73 försäkringar. Vid årsskiftet uppgick det totala antalet försäkringar till 1 585 och under året inträffade 62 skadefall.

Antalet försäkrade 31.12.2017 och antalet skadefall år 2017

Förbund	Antalet försäkrade	Antalet skadefall
ÖSP	1 045	45
SLC Nyland	441	16
SLC Åboland	48	0
ÅPF	33	0
SLC	18	0
Totalt	1 585	62

Starthjälpar och företagarkort nya medlemsförmåner

Under året ingick SLC nytt medlemsförmånssamarbete med Agrolink Ab, som erbjuder Finpowers effektiva starthjälpar som ny medlemsförmån till SLC-medlemmar. Starthjälpen Finpower ePower-40 och Multifunktionsstarthjälpen Finpower ePower-82 är en räddare i nöden när batteriet i bl.a. bilen, båten, traktorn är slut och inte orkar få igång motorn. Starthjälparna, som erbjuds till medlemspris för SLC-medlemmar, kan beställas till medlemspris från Agrolink genom att uppge giltigt medlemsnummer till producentförbundet eller skogsårdsföreningen.

Ett eget för SLC- och MTK-medlemmar skräddarsytt företagarkort lanserades under året. Det personliga företagarkortet fungerar som medlemmens eget id-kort då man representerar sitt företag och sin gård. Arbetarskyddslagen förutsätter att varje arbetstagare som arbetar på en byggarbetsplats ska ha ett synligt, med fotografi försett personkort då

man rör sig på en arbetsplats. Även i andra arbetssituationen och uppdrag är det viktigt att kunna identifiera sig som företagare eller arbetstagare, vilket skapar förtroende och trygghet för kunden. För medlemspriset 10 euro kan medlemmar beställa ett personligt kort som levereras inom ungefär en vecka. Priset inkluderar tillverkningen av själva kortet med de uppgifter som beställaren gett, hanterings- och förpackningskostnader samt porto för postning av kortet.

Anställda vid SLC, Landsbygdens Folk och LoA

SLC

Position	Namn, titel	Anställd
Verksamhetsledare	Jonas Laxåback, agronom AFM	1.9.2010 tjänstledig 1.8.2013–1.8.2017
T.f. verksamhetsledare	Johan Åberg, agronom AFM	1.9.2013– 31.2.2017
T.f. verksamhetsledare	Rikard Korkman, AFM	1.3–31.7.2017
Ombudsman (deltid)		1.10.1997
Jurist	Mikaela Strömberg-Schalin	9.10.2012
Informatör	Mia Wikström, PM	1.8.2008
Ungdomsombud (deltid)	Annika Öhberg, AFM	1.1.2013
Bokförelse, kassörska	Gunilla Johansson, stud.merk.	1.1.1990
Kanslist	Birgitta Bertell, merkonom	1.1.1993

Landsbygdens Folk och LoA:

Position	Namn	Anställd
Chefredaktör	Michael Godtfredsen	1.9.1999, chefred. 16.5.2008
Redaktionssekreterare	Mikael Lampén	1.9.1999
Redaktör	Christoffer Thomasfolk	9.5.2011
Redaktör	Andrea Bergman	1.1.2009
Redaktör	Nina Colliander-Nyman	1.10.2013
Annonschef	Bjarne Jansson	6.6.1995
Annonssekreterare	Kiiku Behm	21.11.2001

Foto: Mia Wikström

SLC:s personal bekantade sig med riksdagen och fick höra mer om riksdagsarbetet av vice ordförande Mats Nylund och styrelsemedlem Thomas Blomqvist.

SLC:s skogsbevakning har genomförts som köptjänst och har utförts av skogsbruksingenjör Stefan Borgman. Även trädgårdsbevakningen har genomförts som köptjänst och har skötts av Johanna Smith, då trädgårdsombudsman Susanne West har varit föräldraledig under året.

Jordbrukspolitiska frågor 2017

EU:s jordbruksreform inleds

I slutet av november presenterade jordbrukskommissionär Hogan kommissionens inledande tankar för den kommande jordbrukspolitiken från 2021 framåt. Det som kommer att påverka kommissionens förslag, som presenteras under våren 2018 i samband med kommissionens förslag till framtidsbudget, är hur Storbritanniens utträde ur EU syns i finansieringen. I de tankar som presenterades i november hade kommissionen också tagit i beaktande den respons som gavs under våren av de som svarat på kommissionens webenkät. Den gav att jordbrukarna och samhället anser att en gemensam jordbrukspolitik behövs. Det som också då kom fram är att byråkratin måste minska och framförallt lyftes fram att byråkratibördan växt med gårdsstödet förgröningskrav.

I kommissionens preliminära förslag föreslås att medlemsländerna ska ges mer möjlighet att utforma en jordbrukspolitik som är bäst anpassad för medlemslandets förhållanden och strategier för matproduktionen. Förgrönningen ska bättre beakta det som finns sagt om miljö i tvärvillkoren och miljöersättningsprogrammen. Nya odlare bör även i framtiden ges möjlighet att komma in i branschen. Andra genomgripande teman är klimatarbetet i jordbrukspolitiken samt att det som stöds också bättre ska kunna verifieras, det vill säga att stöden ska bli mer resultatinkriktade.

I webenkäten frågades hur medlemsländerna och övriga förhåller sig till en nationell motfinansiering av gårdsstödet. Detta fick inget större medhåll i och med att medfinansieringen är mer rätt i landsbygdsutvecklingsprogrammen.

SLC har påtalat att nuvarande struktur på jordbrukspolitiken är klar, LFA-stödet bör finnas även i fortsättningen, produktionskopplade stöd behövs, byråkratin bör minska och att EU:s budget bör vara tillräcklig för att täcka de nya krav som föreslås. Finlands regering har inte varit en förespråkare av en högre medlemsavgift till EU.

Den nationella stöduppgörelsen för 2018

Beredningen av de nationella stöden för 2018 gick förhållandevis enkelt i och med att det inte fanns några större förändringar i jordbrukspolitiken.

Större utmaningar kommer att finnas 2018 då det nationella stödet till Södra Finland kommer att beskäras kraftigt för den enmagade sektorn. Detta enligt det avtal som Finland ingick med kommissionen 2013 på basen av linjeringarna i den CAP-reform som samma år klubbats av.

Foto: Johan Åberg

2018 års stöduppgörelse undertecknades av (från vänster) MTK:s ordförande Juha Marttila, jord- och skogsbruksminister Jari Leppä och SLC:s ordförande Holger Falck. Minister Leppä tackade även avgående ordförande Falck för tajta och konstruktiva förhandlingar under 17,5 års tid.

SLC:s fullmäktige kunde inte på höstmötet ta beslut om stödpaketet i och med att förhandlingar mellan producenterna och statsmakten då ännu pågick. Fullmäktiges väggkost till SLC:s förhandlare var att stödnivåerna till växthussektorn, den enmagade sektorn och lagringsstödet på C-området inte får beskäras på samma sätt som på AB-området. Det totala anslaget för nationella stöd enligt statsbudgeten för 2018 är på 323 miljoner euro.

SLC:s förhandlare kunde för SLC:s styrelse berätta att SLC fick igenom alla de krav som fullmäktige gav. Minister Leppä tackade även SLC:s avgående ordförande Holger Falck för att på ett konstruktivt sätt och med ett öga för detaljer deltagit i stödförhandlingar under 17,5 år.

I samband med stödförhandlingarna diskuterades även om transportsättningen till sockerbetsodlingen ska fortsätta. I förhandlingarna

beslöts att nuvarande kilometerbaserade ersättning fortsätter programperioden ut. Producenternas önskemål att man via transportersättningen också i fortsättningen tryggar odlingen bland de odlare som ligger längre från fabriken.

Den besvärliga skördesäsongen berördes också under hösten stödförhandlingar och producenterna hade önskat att Finland skulle få igenom en skördeskadeersättning från kommissionen. Jord- och skogsbruksminister Leppä kom dock överens med finansminister Orpo om ett nationellt stödpaket med anledning av skördeskadesituationen. Paketet omfattade två delar. Alla jordbrukare kommer att kunna ta del av en förhöjd bränsleaccisåterbäring vars totala värde är 25 miljoner euro. Av detta belopp togs 10 miljoner euro från Gårdsbrukets utvecklingsfond och 15 miljoner euro var nya anslag. SLC konstaterade att detta är ett förhållandevis enkelt verktyg att betala ut en ersättning via men att utbetalningen borde ske snabbare än normalt.

Den andra delen av skördeskadepaketet var att en arbetsgrupp inom finansministeriet utreder möjligheten att sänka på försäkringsskatten på skördeskadeförsäkringar. Skatten utgör i dag 24 procent av försäkringens värde, vilket klart sänker intresset för dylika försäkringar.

I samband med en tilläggsbudget kunde jord- och skogsbruksministeriet minska den kommande LFA-stödbeskrivningen till 5 euro per hektar jämfört med året innan. Anslagen till detta togs från jordbrukssektorns krispaket vars anslag inte använts full ut. Av detta krisanslag reserverades 3,5 miljoner euro för marknadsåtgärder för att förbättra marknadsläget. Under slutet av året diskuterades möjligheterna att via detta anslag delta i en större matmässa t.ex. SIAL eller Grüne Woche.

Andra åtgärder som stöder exportsatsningarna diskuterades också. Producentorganisationerna konstaterade att jord- och skogsbruksministeriet bör själv hitta finansiering till det exportteam som jobbar med livsmedelsexport på Evira. Då det gäller de kommande åren av Finlands landsbygdsprogram kommer stödnivåerna för LFA och miljöersättningen att sjunka ifall inte nya anslag hittas. För LFA:s del betyder detta att stödet sjunker åren 2019 och 2020 med 20 euro per hektar jämfört med nivån 2017.

I tilläggsbudgeten gavs LPA:s projekt Ta hand om bonden ett tilläggsanslag på 1 miljon euro. Projektet har tagits emot positivt på jordbrukarna och kunnat hjälpa jordbrukarna i deras trängda situationer.

EU:s jordbrukspolitik preciserades

Under året beslut EU-instanserna om det så kallade Omnibus-paketet som preciserade möjligheterna att genom producent- och branschorganisationer marknadsföra produkter gemensamt. Det är även mindre byråkratiskt att göra ändringar i de produktionskopplade stöden under pågående programperiod. Kommissionen tog även tillbaka sin tolkning av permanenta vallar som missgynnat Finlands produktiva sätta att odla vall på specialiserade nötkreatursgårdar.

Kommissionen hade även i samband med senaste CAP-reform lovat precisera förgröningsåtgärderna och under året beslöt kommissionen förbjuda användningen av växtskyddsmedel på EFA-arealer trots att rådet och parlamentet satt som villkor att EFA-arealen inte får belasta jordbrukarnas produktionsförutsättningar.

Evira + Mavi = Livsmedelsverket

Under året utsåg jord- och skogsbruksministeriet Kirsi Heinonen att utreda sammanslagningen av Evira och Mavi till en enhet. Processen har framskridit enligt planerat och ministeriet har för riksdagen presenterat lagen om Livsmedelsverket. Sammanslagningen torde inte ha några större inverknings på hur stöden eller annat jordbruksrelaterat behandlas i det kommande verket.

Under året färdigställde en arbetsgrupp, som fått i uppdrag att se över förvaltnings- och stödbyråkratin, sin rapport. I rapporten tog arbetsgruppen också i beaktande det kommande Livsmedelsverket och den kommande landskapsreformen. Arbetsgruppen konstaterade bland annat gällande dessa att samarbetsorgan behövs för att bl.a. hålla servicenivån. Samma arbetsgrupp har även listat ett flertal förslag som borde genomföras gällande stöden.

Djurskyddslagens revidering fortsatte under 2017

Arbetet med att revidera djurskyddslagen fortsatte under året. Husdjurssektorn berörs i högsta grad av att djurskyddslagstiftningen revideras. I december 2017 gavs det första utkastet till ny lag. SLC samt producentförbunden har såväl via tjänstemän som förtroendevalda noggrant bevakat revideringen.

Foto: Mia Wikström

SLC och MTK bjöd in media till en frukostträff den 6 juni för att berätta om revideringen av djurskyddslagen och vilken effekt den har för djurens välmående och husdjursproduktionen i Finland. Från SLC deltog mjölkproducent Niclas Sjöskog och jurist Mikaela Strömberg-Schalin.

Billighetskampanjer och livsmedelsmarknadslag

Under året fortsatt S-kedjan med sin billighetskampanj. I början av året satte kedjan press på grönsakssektorn och pressade hårt ned priserna. Trädgårdssektorn konstaterade att sektorn inte kan betala den kampanj som handelskedjan inlett. Det var uppenbart att kedjan oschysst utnyttjade sin marknadsposition.

Minister Leppä hade i ett flertal tillfällen lyft fram att det förekommer oschyssta metoder i livsmedelskedjan som påverkar producentpriset. Även på EU-nivå har detta påtalats allt synligare och EU-parlamentet har antagit ett ställningstagande med övervägande majoritet att livsmedelskedja i EU bör lagvägen kontrolleras.

Minister Tiilikainen hade av Ilkka Mäkelä begärt ett tillägg till Statsrådets livsmedelsredogörelse "Mat 2030". Mäkelä utsågs till utredningsman med anledning av hans långa arbetskarriär inom livsmedelsbranschen.

Mäkelä konstaterar i sin utredning bl.a. att Finland bör satsa på mer export och bättre utnyttja exportmöjligheterna. Han konstaterar också att det kommer att ske en kraftig strukturutveckling inom jordbrukssektorn som bör beaktas på kommande prioriteringar i livsmedelsproduktionen. Producenterna var besvikna över utredningsmannens rapport.

Under hösten tillsatte minister Leppä en arbetsgrupp med ett klart uppdrag. Uppdraget var att utarbeta en livsmedelsmarknadslag med tillhörande ombudsman. Arbetsgruppen leddes av jord- och skogsbruksministeriets avdelningschef Minna-Mari Kaila, endast ministerietjänstemän var ordinarie medlemmar i arbetsgruppen. Dagligvaruhandeln, livsmedelsindustrin och producentorganisationerna var representerade i arbetsgruppen, men då som sakkunniga.

Arbetsgruppen har berett en bas till lagstiftning som blev klar i början av 2018. Arbetsgruppen har inte varit enig om behovet av en livsmedelsmarknadslag i och med att PTY och ETL upprätthåller ett eget frivilligt system där oschyssta förfaranden behandlas av en nämnd. Denna livsmedelsmarknadsnämnd har även under året gett ett par rekommendationer till livsmedelskedjan. Producentorganisationerna har ansett att nämnden är tandlös i och med att inga juridiska konsekvenser uppstår. Nämnden är inte heller bestående.

I och med en livsmedelsmarknadslag kommer Finland också bli en del av de över 20 medlemsländer i EU som har en livsmedelsmarknadslag. Finland kommer även att i det kommande Livsmedelsverket inrätta en tjänst som livsmedelsmarknadsombud. Detta ombud kommer att ges fullmakt att granska förfaringssätt samt kunna föra ärenden vidare till behandlings i marknadsdomstol.

EU-kommissionen har också lyft fram att de kommer under våren 2018 att presentera sitt utkast till förordning för en bättre fungerande livsmedelsmarknad.

EU:s ekoförordning utrotar i praktiken den finländska ekoväxthusodlingen

Under året har förhandlingarna om EU:s nya ekoförordning tagit några steg framåt. För den finländska ekologiska växthusproduktionen innebär förhandlingsresultatet i praktiken slutet för den finländska ekologiska växthusodlingen. Den ekoväxthusareal som varit godkänd fram tills den

28 juni 2017, får odlas fram till år 2030. Efter det skulle den finländska ekologiska växthusodlingen året runt i avgränsade odlingsbäddar helt upphöra. Beslutet bäddar för en ökad andel importerade ekologiska växthusgrönsaker.

Naturresursinstitutet har tillsatt en arbetsgrupp vars uppgift är att undersöka vilka förutsättningar det finns i Finland för att anpassa odlingen enligt den nya förordningen.

Slopandet av karantänstatus för Bemisia diskuterades

Diskussioner kring karantänstatusen för Bemisia (Bemisia Tabaci) har förts efter att Evira på nytt gjort framställningar till jord- och skogsbruksministeriet om att avsluta dess karantänstatus. Både SLC:s och ÖSP:s trädgårdsutskott har behandlat frågan och båda utskotten är för ett bibehållande av karantänstatusen.

I slutet av året ordnades ett hörande på ministeriet i frågan och en delegation från Österbotten deltog och argumenterade för bibehållen karantänstatus. Sektorn för växthusgrönsaker ombads att ge sitt ställningstagande innan årsskiftet till kanslichefen och ministeriet tar ställning till frågan inom januari 2018.

Miljö- och markpolitiska frågor

Bevakning av markägarrättigheter, lagförändringar gällande markanvändning och byggande

SLC har aktivt bevakat flera markpolitiska frågor under året. SLC har samarbetat med landskapsförbunden i frågor som gäller planläggning, naturskydd, vindkraft och linjedragningar för att nämna några av de viktigaste. Under året har SLC tillsammans med landskapsförbunden och aktiva förtroendevalda fört dialog med elbolaget Caruna för att stärka markägar- och odlarpositionen särskilt vid arbetet med att gräva ner ledningar. SLC har också försökt stärka markägares medvetenhet om sina rättigheter, båda genom skriftligt material och genom markägarmöten. Kabelnedgrävningsarbetena har rört sig västerut under året, och Åboland har varit i särskilt fokus.

Markanvändnings- och bygglagen förnyades år 2017 på ett sätt som var gynnsamt för landsbygden och lantbrukets näringar.

Miljöfrågor gällande djurhållning

Arbetet med att förnya miljöskyddslagen har fortsatt. SLC har inte haft representation i arbetsgrupperna men SLC samarbetar med MTK i frågor som gäller revideringen av miljöskyddslagen. Gränserna för antalet djur som kräver miljötillstånd är agendan, samtidigt som vilken instans -kommunen eller det nya LUOVA- som skall vara tillståndsmyndighet.

Skattepolitiska frågor

Ändringar i inkomstskattelagen och arvs- och gåvobeskattningen

I inkomstskattelagen togs från och med år 2017 i bruk ett företagaravdrag. Från jordbrukets resultat avdras fem %, och detsamma görs från skogsbrukets rena kapitalinkomst.

I arvs- och gåvobeskattningen har den skattefria gränsen för gåva höjts från 4 000 till 5 000 euro. Arvs- och gåvobeskattningen har vidare lindrats i med några procentenheter.

Bränsleaccisen höjdes den 1.1.2017. För bensin och ersättande bio-bränslen var höjningen cirka 2,5 cent per liter. För diesel och ersättande biobränslen var höjningen cirka 2,7 cent per liter. För lätt och tung brännolja var höjningen 1,82 respektive 2,17 cent per liter.

Inom fastighetsbeskattningen har det även införts skärpningar. Den nedre gränsen för den allmänna fastighetsskatteprocenten har höjts från 0,86 procent 2016 till 0,93 procent. Den nedre gränsen för skatteprocenten för fast boende har också höjts från 0,39 procent 2016 till 0,41 procent.

Socialpolitiska frågor

Partiell ålderspension ny pensionsform

Från början av verksamhetsåret var det möjligt att ansöka om en ny förtida pensionsform, partiell ålderspension. Enligt den kan 61 år fyllda personer, som inte får annan ålderspension, invalidpension eller avträdelsestöd, ta ut 25 eller 50 procent av sin till dess införtjänade arbetspension. Uttag av den partiella ålderspensionen minskar den slutliga pensionen. Fortsätter man vara pensionsförsäkrad efter den lägsta möjliga indivi-

duella pensionsåldern kompenserar detta rätt snabbt minskningen. Den partiella ålderspensionen begränsar på inget sätt arbetsinsatsen i jordbruket, annan företagarkerksamhet eller förvärvsarbete. Den partiella ålderspensionen var rätt populär – vid årets slut lyfte 310 LFÖPL-försäkrade personer denna pension.

Efterfrågan på avträdelsestöd hölls på en låg nivå, vilket gjorde att under verksamhetsåret var det bara 72 personer som ansökte om avträdelsestöd.

Efterfrågan på investeringsstöd ökade

Under verksamhetsåret skedde inga andra förändringar i de objekt som erhåller investeringsstöd än stöd till stängsel runt inhägnader som minskar risken för afrikansk svinpest. Även investeringsobjektens stödnivåer hölls oförändrade.

Trots fortsättningsvis svag lönsamhet i jordbruket ökade efterfrågan på investeringsstöd, medan antalet beviljade startstöd till unga odlare hölls nästan exakt på nivån för året innan. Nästan en femtedel fler ansökningar än året innan beviljades investeringsstöd och i bidrag beviljades dessa 2094 ansökningar drygt 107 miljoner euro och nästan 129 miljoner euro i räntestödslån. Mest medel gick som tidigare till investeringar i mjölkproduktion, drygt 40 procent av bidragsmedlen och över hälften av räntestödsmedlen. Näst mest bidrag, drygt 10 miljoner euro, gick till investeringar i nötköttproduktion följt av investeringar i energiproduktion och växthus. Antalsmässigt gällde de flesta besluten täckdikning, 618 stycken och i bidrag beviljades dessa nästan 6,4 miljoner euro.

De beviljade startstöden till unga jordbrukare var 301 till antalet. I bidrag beviljades dessa nästan tio miljoner euro och i räntestödslån drygt 46 miljoner euro.

Ta hand om bonden-projektet

Tack vare regeringens satsning på jordbrukarnas välmående och ork via jordbrukets krispaket kunde LPA erbjuda hjälp till jordbrukare som hamnat i svårigheter genom att år 2017 starta projektet Ta hand om bonden. Hjälpn från LPA består dels av åtgärder som direkt stöder lantbruksföretagare att orka med sitt arbete, dels av förebyggande hälsofrämjande

arbete på längre sikt. Susann Rabb valdes till svenskspråkig projektarbetare med Svenskfinland som arbetsfält. SLC och producentförbunden har under året haft ett tätt samarbete med projektet.

En lantbruksföretagare som befinner sig i en utmanande livssituation kan via projektet ansöka om en köptjänstförbindelse på högst 500 euro från LPA. Förbindelsen kan användas till att skaffa experthjälp bland annat för att stödja arbetsorken, för parrelations- eller familjeterapi eller för arbetshandledning. Under hösten hölls även Ta hand om bonden-träffar i producentförbunden enligt modellen för tidigt ingripande för lantbrukare.

Foto: Chrisoffer Thomasfolk

Susann Rabb, projektanställd för Ta hand om bonden-projektet, har jobbat med finlandssvenska lantbrukares välmående.

KIILA-rehabilitering

Under hösten ansökte SLC om att ordna en till medlemmarna riktad svenskspråkig yrkesinriktad KIILA-rehabilitering för jord- och skogsbrukare samt trädgårdsproducenter. Längden av rehabiliteringsprocessen är cirka 1,5 år och innehåller tre rehabiliteringsperioder på Härmä Rehab Center i Ylihärmä, i Södra Österbotten. Den första kursperioden planeras starta i slutet av mars 2018. KIILA ersätter den tidigare TYK-rehabiliteringen, men med något förändrade kriterier.

Målgruppen för KIILA-rehabiliteringen är personer under 67 år som arbetar och har stadigvarande anställning eller återkommande visstidsanställningar. Detta gäller också företagare. Rehabiliteringsgrunden bestäms utifrån personens aktuella individuella rehabiliteringsbehov. Det primära är att personen har ett konstaterat och upplevt behov av stöd för att orka fortsätta arbeta.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland år 2017

Den ekonomiska återhämtningen fick exporten av träbaserade produkter att öka

Finlands ekonomi började växa 2017 efter flera år av kräftgång. BNP-tillväxten var drygt tre procent. Den privata konsumtionen fortsatte att öka i och med att sysselsättningen förbättrades och det gjordes många produktiva investeringar. Den låga räntenivån sporrade både privat konsumtion och investeringar. De finländska enhetskostnaderna minskade cirka fyra procent 2017 till följd av konkurrenskraftsavtalet och den snabba förbättringen av produktiviteten. Till följd av detta förbättrades Finlands kostnadskonkurrenskraft avsevärt jämfört med det övriga euroområdet.

Den globala tillväxten kom också igång på många sektorer, även om de ekonomiska utsikterna ännu förmörkades av politisk osäkerhet i många länder. Euron blev starkare i förhållande till dollarn, vilket till en del försvagade den finländska exportindustrins priskonkurrensförmåga. Byggandet var livligt hemma i Finland, men utvecklingen inom småhusmarknaden som är central för virkesanvändningen var fortfarande rätt så blygsam.

Marknadssituationen för den finländska skogsindustrin var på det hela taget god. De träbaserade produkternas andel av Finlands exportintäkter ökade. Den finländska skogsindustrins konkurrenskraft illustreras av den positiva atmosfär som fortsatte kring investeringar som ökar användningen av inhemskt virke. Efterfrågan på tryck- och skrivpapper fortsatte dock att minska.

Skogsindustrins produktion ökade i Finland 2017. Produktionen av kartong var nio procent större än ett år tidigare. Massaproduktionen var med stöd av nya investeringar tre procent större än föregående år och uppgick till 7,7 miljoner ton. Inom kartong- och massaproduktion var kapaciteten praktiskt taget i full användning. Produktionen av sågade varor ökade fem procent och var 11,9 miljoner kubikmeter 2017. Plywoodproduktionen var nio procent större än föregående år. Produktionen av tryckpapper var däremot ett par procent mindre än 2016.

Den finländska massa-och pappersindustrins lönsamhet var allt som allt god. Träproduktindustrins lönsamhet var betydligt blygsammare, särskilt på grund av den blygsamma prisutvecklingen på sågad tall. Pap-

persexporten minskade ett par procent och det genomsnittliga exportpriset sjönk tre procent jämfört med föregående år. Exportpriset på kartong ökade ett par procent jämfört med 2016. Exportvolymen ökade däremot nio procent för kartong och exportvolymen nådde alla tiders rekord. Exportvolymen och priserna på massa ökade båda cirka fem procent jämfört med föregående år. Exporten av massa var större än någonsin 2017.

Exporten av sågade varor från Finland var också större än någonsin 2017 och uppgick till cirka 9,3 miljoner kubikmeter. Exportvolymen ökade cirka åtta procent jämfört med 2016. Sågvarornas genomsnittliga exportpriser steg ett par procent. Kinas andel av sågvaruexporten ökade fortfarande och Kinas andel av export av finländska plankor var redan cirka 20 procent. Exporten av plywood ökade cirka en tiondel, exportpriset hölls däremot i genomsnitt på samma nivå som året innan.

Livlig virkeshandel och drivning trots svåra drivningsförhållanden

Utgående från skogsindustrins produktionsvolymerna ökade virkesförbrukningen 2017 drygt tre procent, dvs. ett par miljoner kubikmeter från föregående år för att nå in mot 70 miljoner kubikmeter. Virkeshandeln var under hela året livligare än föregående år. Efterfrågan på stock var större än på massaved, men efterfrågan på massaved ökade mot slutet på året. Virkeshandeln från privatskogar uppgick till sammanlagt 43,0 miljoner kubikmeter. Det är fem procent mera än 2016.

Virkeshandelsvolymen 2017 motsvarar avverkningar på cirka 52 miljoner kubikmeter i privatskogarna. Rotaffärernas andel av virkeshandeln var cirka 86 procent. Försäljningen av stock från privatskogarna ökade nio procent jämfört med föregående år. Det köptes en procent mera massaved från privatskogarna år 2017.

Marknadsavverkningarna 2017 uppgick enligt prognos till 61,3 miljoner kubikmeter (57,7 milj. kubikmeter 2016). Avverkningarna ökade alltså enligt prognos sex procent jämfört med 2016. Det är mycket sannolikt att man i fjol, trots mycket svåra drivningsförhållanden avverkade mera virke än någonsin förr och rejält över 60 miljoner kubikmeter. Stockavverkningarna ökade sex och massavedsavverkningarna sju procent jämfört med 2016. Avverkningen av stock motsvarande förbrukningen, men massavedsavverkningarna var större än ökningen av användningen, så massa- och pappersindustrins lager av avverkat inhemskt virke ökade.

Utgående från virkeshandeln och marknadsavverkningarna var skogsindustrins kalkylerade rotlager i privatskogarna fyra miljoner kubikmeter större än ett år tidigare.

Privatskogarnas marknadsavverkningar uppgick enligt prognos till drygt 50 miljoner kubikmeter, dvs. cirka sju procent mera än året innan. Leveransavverkningarna minskade enligt prognos åtta procent jämfört med 2016 och deras andel av avverkningarna i privatskogar var 14 procent. Avverkningarna i bolagens och Forststyrelsens skogar var cirka 11,2 miljoner kubikmeter, en ökning på fem procent från föregående år.

Av marknadsavverkningarna 2017 var stockens andel uppskattningsvis 26,3 miljoner kubikmeter och massavedens 35,0 miljoner kubikmeter. Förbrukningen av energived i värmeanläggningar var enligt prognos cirka 7,5 miljoner kubikmeter 2017, dvs. ungefär lika stor som föregående år. Marknadssituationen var fortsättningsvis svår för energivirke under hela året.

Virkespriserna steg drygt tre procent

Hela landets genomsnittliga rotpriser 2017 och förändringsprocenten jämfört med föregående år var enligt följande: tallstock 54,9 €/m³ (3,1 %), granstock 57,8 €/m³ (+4,4 %), björkstock 42,7 €/m³ (+2,8 %), tallmassaved 16,0 €/m³ (+2,9 %), granmassaved 17,7 €/m³ (+2,7 %) och björkmassaved 15,3 €/m³ (+1,2 %). Den genomsnittliga nominella rotprismnivån steg 3,5 procent under 2017 jämfört med föregående år.

Importen av träråvara minskade

Utgående från utrikeshandelsstatistiken minskade importen av råvirke nästan en tiondel jämfört med föregående år. Rysslands andel av virkesimporten var cirka 85 procent. Till och med utgången av november uppgick råvirkesimporten till 7,7 miljoner kubikmeter. Barrträdsvirkets andel av importen var cirka 1,2 miljoner kubikmeter och lövträdsvirkets cirka 4,0 miljoner kubikmeter. Sågverksflis främst för massaproduktion importerades cirka 2,5 miljoner kubikmeter. Importen av stock och massaved minskade, men importen av flis ökade jämfört med föregående år.

Exporten av råvirke ökade en aning jämfört med föregående år och uppgick till cirka 1,3 miljoner kubikmeter. Drivningsförhållandena var

mycket svåra i hela Europa under fjolåret. Dessutom välte stormar sammanlagt över 32 miljoner kubikmeter virke under slutet av fjolåret, vilket ytterligare ökade utbudet av massaved.

Skogsbrukets lönsamhet förbättrades

Privatskogarnas bruttorotintäkter ökade tack vare större marknadsavverkningar och högre virkespriser 2017 sammanlagt ungefär en tiondel jämfört med föregående år och uppgick till inemot två miljarder euro. Luke uppskattar att privatskogarnas investeringar i virkesproduktion var sammanlagt cirka 220 miljoner euro 2017. Skogsägarnas självfinansieringsandel var uppskattningsvis 160 miljoner euro. Privatskogsbrukets totalkostnader var enligt Lukes uppskattning cirka 11 procent av bruttorotintäkterna. Det offentliga stödets andel av privatskogsbrukets bruttokostnader var enligt Lukes uppskattning en dryg fjärdedel.

Privatskogsbrukets nettoresultat före skatter och kostnader för främmande kapital var i genomsnitt 126 euro per hektar skogsmark 2017. Skogsbrukets rörelseresultat per hektar förbättrades drygt tio euro jämfört med 2016.

Investeringarna i privatskogsbrukets skogsvård på samma nivå som föregående år, byggandet av skogsvägar ökade.

Plantskogsvård och vård av ungskog som berättigade till Kembra-stöd utfördes 2017 i privatskogar på knappt 150 000 hektar. Arealen är lite större än föregående år. Skogsodling (sådd + plantering) utfördes enligt prognos på cirka 80 000 hektar, dvs. ungefär i samma omfattning som föregående år. Skogsgödslning i privatskog utfördes 2017 på ungefär 23 000 hektar. Istandsättningsdikning utfördes på drygt 11 000 kilometer. Nya skogsbilvägar byggdes och befintliga grundreparerades på cirka 1 200 kilometer. Detta är mera än dubbelt så mycket som 2016.

Internationell verksamhet

Brysselkontoret

MTK, SLC och Pellervo upprätthåller sedan 1991 ett gemensamt kontor i Bryssel, som har primärt i uppdrag att följa med EU-frågor och rapporterna om dem till medlemsorganisationerna. En betydande del av kontorets verksamhet går ut på att följa med vad som diskuteras inom producenternas takorganisation COPA. Kontoret följer även i allt större grad också med behandlingen av olika politiska frågor i EU-parlamentet.

Kontoret leddes av Juha Ruippo och som kontorets husdjursombudsman fungerade Jonas Laxåback till utgången av juli. Laxåback efterträddes av Tarja Bäckman. Husdjursombudsmannen ansvarar för producentandelslagens intressebevakning.

I förbindelse till kontoret arbetar även Simo Tiainen som är producentorganisationernas representant i Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK). Tiainen har varit delaktig i ett flertal arbetsgrupper inom EESK som gjort rapporter om den kommande jordbrukspolitiken i EU.

Europeiska producentorganisationen COPA

SLC är medlem i COPA, som är takorganisationen för de europeiska producentorganisationerna. COPA har 53 medlemmar och representerar 23 miljoner odlare och deras familjer.

COPA leddes framtill hösten av Martin Merrild (Danmark) och från och med hösten av Joakim Rukwied (Tyskland). Styrelseperioden i COPA är tvåårig. COPA:s högsta beslutande organ är presidium som höll fem möten under året.

WFO samlades till generalförsamling i Helsingfors

Organisationen för världens bönder WFO, World Farmers' Organisation, höll generalförsamling den 12-15 juni 2017 i Finlandiahuset i Helsingfors. Som värdar för mötet stod MTK, SLC och Pellervo, som en del av jubileumsåret för MTK 100 och Finland 100. I mötet deltog cirka 350 deltagare från cirka 40 länder, bl.a. producentorganisationernas

ledning från olika delar av världen samt sakkunniga från internationella organisationer och institutioner.

Till ny ordförande för WFO valde generalförsamlingen Theo de Jager från Sydafrika. De Jager vann över schweizaren Fritz Glauser med rösterna 25-23.

Foto: MTK

WFO:s generalförsamling samlade världens bönder till Finlandiahuset i Helsingfors i juni 2017.

Vid mötet antogs även WFO:s nya strategi för åren 2018-2028. Tyngdpunktsområden för mötet var livsmedelstrygghet, klimatförändringen, producenternas position i matkedjan och internationell handelspolitik.

Arrangemangen av mötet sköttes av producentorganisationerna och tack vare aktivt kommunikativt samarbete nådde WFO-mötet mycket synlighet även i nationell media.

NBC:s utvidgade presidiummöte möttes i Finland

NBC:s utvidgade presidiummöte hölls den 16-18. augusti 2017 på hotell Aulanko i Tavastehus. Presidiummötets huvudtema var digitalisering och innovation som utvecklingsfaktorer för det framtida jord- och skogsbruket i Norden. Temat belystes mångsidigt av sakkunniga Esko Aho vid East-Office-Finland, Pekka Pesonen vid COPA-COGECA samt Jakob

Lave SEGES utvecklingsorganisation inom lantbruket i Danmark. Samtliga sakkunniga samt presidiet framhöll att digitaliseringen stärker jord- och skogsbruket i Norden. Böndernas organisationer vill arbeta mer aktivt så att de stora möjligheterna med digitaliseringen verkligen kommer till nytta för de enskilda företagen på landsbygden och för samhället i övrigt. NBC ser positivt på utvecklingen och anser att det i digitaliseringen finns stora möjligheter att stärka livsmedelskedjans effektivitet och konkurrenskraft i de nordiska länderna. Ökade krav och mer diversifierade önskemål från konsumenterna förbättrar möjligheterna att marknadsföra nordiska mervärdesprodukter såväl hemma som i andra länder.

Från böndernas synvinkel är digitaliseringens nyckelfråga att det finns fungerande IT-nätverk och bredband på landsbygden i hela Norden. Regeringarna måste öka utvecklingsinsatser och investeringar. Detsamma gäller jord- och skogsbrukets organisationer och företag.

De nordiska bondeorganisationerna konstaterar att det också finns risker med digitaliseringen och att det är avgörande att frågor kring personlig integritet, IT-säkerhet och ägande av information kan hanteras i lagstiftningen. Det är också ett ansvar för böndernas organisationer att i ett konstruktivt samarbete med politiker och myndigheter se till att lagstiftningen är ändamålsenlig och aktuell.

Foto: Annika Öhlberg

Även SLC:s vice ordförande Mats Nylund deltog i SLC ungas workshop "Bonden är POP" i samband med NBC:s utvidgade presidiummöte i Tavastehus den 16-18 augusti.

Vid sidan om diskussion i plenum i huvudtemat, aktuella handelspolitiska ärenden samt BFFE aktivitetsöversikt, arrangerades flertal workshops inom teman såsom organisationsutveckling och medlem-sunderlag, kommunikation, unga lantbrukare, djurens välmående och lantbrukets miljöarbete. Därtill erbjöds högklassig kvällsunderhållning, bespisning samt gårds- och företagsbesök för de närmare 100 nordiska deltagarna.

Vid presidiummöte överräckte Finland NBC ordförandeskapet till Island 2017-2019. Det finländska ordförandeskapet 2015-2017 sköttes av ordförande Juha Marntila, arbetsutskottets generalsekreterare Seppo Kallio samt arbetsutskottet sekreterare Bettina Lindfors med stöd av NBC Finlands avdelning (MTK:s, SLC:s, Pellervos ledning). BFFE sekretariatet fortsätter i Finland och koordineras av MTK.

CEJA- Takorganisationen för unga lantbruksföretagare inom EU

Vid CEJA:s generalförsamling som ordnades 6.7 i Bryssel godkändes SLC som egentlig medlem i organisationen för unga lantbruksföretagare inom EU.

CEJA:s styrelse sammanträdde sju gånger under år 2017. En stor andel av CEJA-arbetet under året gick ut på att framställa ett samlande ställningstagande för den kommande förnyelsen av den gemensamma lantbrukspolitik.

I ställningstagandet "Young farmers are the key in the future CAP" efterlyste CEJA bl.a. skarpare definition av aktiv jordbrukare, nya riskhanteringsverktyg och att en femtedel av CAP-budgeten ska reserveras för att främja generationsväxlingar.

Dessutom gav CEJA ett uttalanden om utvecklingen av en mer rejäl och bättre fungerande livsmedelskedja samt om EU-kommissionens kommuniké "The future of food and farming". Via CEJA fick SLC unga in en representant i kommissionens marknadsobservatorium för socker. Marknadsobservatoriet sammanträdde två gånger under 2017.

SLC Ungas verksamhet 2017

SLC:s nya skolmaterial: Inhemsk mat från jord till bord

I samarbete med Ungmartha utarbetade SLC ett nytt skolmaterial. Skolmaterialet består av broschyren *Inhemsk mat från jord till bord* och webbplatsen www.inhemskmat.fi med motsvarande innehåll. Materialet innefattar basinformation om olika produktionsgrenar och läckra recept av råvarorna som presenteras i materialet. Utvecklingen av skolmaterialet delfinansierades av Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden. Information om materialet skickades per brev till alla svenskspråkiga lågstadieskolor i Finland.

Bakom Maten-kampanjen fortsatte under året

Samarbetskampanjen för att väcka intresse för studier inom de gröna näringarna körde igång våren 2016 och fortsatte under år 2017. Sammanlagt besökte kampanjen sju gymnasier under år 2017: 17.1 Karleby gymnasium, 18.1 Borgå gymnasium, 20.4 Pargas Gymnasium, 30.10 Brändö gymnasium, 2.11 Pedersöre gymnasium, 13.11 Karis-Billnäs gymnasium i Tvärminne och 4.12 Virkby gymnasium. Kampanjen fortsätter 2018.

Kampanjen, som pågår under två års tid, verkställs i samarbete mellan SLC, Yrkeshögskolan Novia och Helsingfors universitet.

Foto: Novia

SLC:s ungdomsombud Annika Öhberg, tillsammans med Bakom maten-projektets samarbetsparter, besökte Borgå gymnasium den 18 november för att berätta om vilka studie- och arbetsmöjligheter det finns inom de gröna näringarna.

Övrig ungdomsverksamhet 2017

Den 8-9 mars deltog ungdomsutskottets ordförande i LRF ungdomens stämma i Sänga-Säby och den 17-18 mars deltog SLC unga i MTK Maaseutunuoret kryssning 100Lasissa. I april träffade ungdomsutskottets representanter MTK:s utskott för unga lantbrukare.

Ungdomsutskottets ordförande deltog i WFO-mötet i Helsingfors 12-14 juni. Vid NBC:s möte i Tavastehus den 16-18 augusti deltog SLC unga. Tillsammans med MTK Maaseutunuoret ordnades workshopen Bonden är POP - om producentorganisationernas roll i att lyfta lantbrukets och de gröna näringarnas image för att få unga intresserade av branschen.

Vid Landsbygdsparlamentet den 1-3 september medverkade SLC unga och MTK Maaseutunuoret med workshopen "Företagarmörkrummet". Målet var att deltagarna skulle klarlägga bilden av det egna företaget och hur man kan utveckla företagandet vidare. Mikko Markkanen från Business Arena föreläste och gav personlig handledning för deltagare under workshopen.

Ungdomsutskottets ordförande deltog i SLC:s styrelsemöte den 24 september för att diskutera ungas representation i organisationen.

Den 9-11 november deltog SLC ungas representant i MTK maaseutunuorets höstparlamentet i Åbo.

Kampanjer, evenemang och projekt

Välj mat från Finland nådde 90 % av finlandssvenskarna på Facebook

Under 2017 genomförde SLC konsumentkampanjen Välj mat från Finland som lyfte fram goda orsaker att välja finländsk mat via några konkreta argument som stöds av tydlig fakta. Kampanjen, som i första hand var en digital kampanj där SLC strävade efter att nå och aktivera konsumenterna via de sociala medierna, lyckades över förväntan.

På kampanjsidan <http://slc.fi/valjmatfranfinland> lyfte SLC fram sex goda orsaker att välja mat från Finland:

1. Ett av de länder som använder minst antibiotika i världen
2. Världens renaste mat
3. Finländsk mat är bättre för klimatet

4. Du vet vad du äter och varifrån maten kommer
5. Djur som mår bra är en hederssak för Finlands bönder
6. Den finländska matkedjan ger cirka 300 000 jobb

På Facebook uppmanas konsumenterna via ett Facebook-evenemang att fira Finland 100 år genom att välja finländskt. Kampanjen var även mycket synligt via köpta inlägg under tre månaders tid på Facebook och Instagram.

Kampanjens målgrupp var alla finlandssvenskar, cirka 180 000 personer, på de sociala medierna och 90 procent av dessa nåddes av kampanjens budskap. Kampanjen gav dessutom ett mycket bra engagering bland det som nåddes och

som bonus fick SLC 1 737 nya följare på Facebook. Kampanjen lanserades den 26 januari 2017 och kännetecknades via #väljmatfrånfinland.

Smaker från Finland

För att sporra finländska konsumenterna att köpa finländsk mat genomförde SLC annonsserien Smaker från Finland i dagstidningar under 2017. Med temaannonser inför jul, påsk och grillsäsong lyfte SLC fram den inhemska maten som god, mångsidig och framför allt cool. I de inspirerande och läckra måltidsbilderna sattes maten i fokus samtidigt som producenterna bakom råvarorna lyfts fram för att visa på att bakom varje måltid finns många finländska matproducenter.

Vi äter tillsammans

Under Finland 100-jubileumsåret deltog SLC i Vi äter tillsammans-fenomenet, som koordinerades av ELO-stiftelsen för finländsk matkultur

i samarbete med över 150 samarbetsparter. Att äta tillsammans befrämjar välmående och är angenämt. Trots det visar en enkät att man i Finland oftare äter ensam än i något annat europeiskt land. Det här vill man med gemensamma krafter ändra på under jubileumsåret.

Vi äter tillsammans-temat lyftes upp under bl.a. Den Stora Finlandssvenska Kryssningen, Delikatessernas Finland i augusti och Fiskars Dine Together-temakvällen på Fiskars i oktober.

Finländska maten syntes på Den Stora Finlandssvenska Kryssningen

Under verksamhetsåret deltog SLC i många evenemang, bl.a. Den Stora Finlandssvenska Kryssningen som gick av stapeln ombord på Viking Gabriella den 3-4 februari 2017, som en del av Finlands 100 års jubileum. Kryssningen arrangerades av Svenska Bildningsförbundet i samarbete med flera finlandssvenska organisationer och SLC medverkade som en av många medarrangörer.

Foto: Mia Wikström

SLC:s Holger Falck (2:a fr.v.) och Marthaförbundets Andrea Hasselblatt (3:e fr.v.) duellerade i en lättsam ordförandeduell om matkultur och matproduktion.

SLC bidrog även med eget program och synliggjorde den finländska maten och matens producenter på olika sätt under kryssningen, bl.a. genom att lyfta fram den inhemska maten i restaurangerna. Tillsammans med Marthaförbundets projekt Tack för maten! ordnade SLC workshopen ”Från jord till bord till mun” där deltagarna fick pröva på smaskola och utforska matens ursprung. Under kryssningen hölls även ett gemensamt mingel Martha & Bonden, där organisationernas ordförande möttes i en lättsam duell gällande den finlandssvenska matkulturen och matproduktionen idag och SLC:s ordförande Holger Falck tog hem segern.

Finlandssvenska matkulturen firades i oktober

Den 6 oktober firades Finlands 100 års jubileum under temat Vi äter tillsammans i Fiskars. Under Dine Together-temakvällen firades även vinnarna i FM i mathantverk och Marthaförbundet delade ut Årets matkulturpris. Sju lokala köksmästare tillredde en femrättersmeny, som bestod av närodlade och vilda råvaror. Från SLC deltog nio representanter, bl.a. närområdets förtroendevalda och förbundsledningen, i festligheterna.

Digital marknadsplats förnyar spannmålshandeln i Finland

MTK, SLC samt Atria, HKScan, Raisio, Agrox, Valio och Altia beslöt under året att tillsammans

påbörja utvecklingen av en elektronisk plattform för spannmålshandel, Viljatori eller Spannmålstorget. Den nya handelsplatsen förnyar spannmålshandelns traditionella handelspraxis och är en av de första i sitt slag i hela världen.

Med hjälp av den nya spannmålshandelstjänsten kan både inköpande företag och spannmålsodlaren som säljare få bättre marknadsinformation, reagera på olika situationer gällande efterfrågan och utbud och effektivisera spannmålshandeln, vilket sänker kostnaderna och ger nytta till båda parter. Tjänsten tryggar tillgången till olika spannmålspartier

i olika marknadssituationer, utvecklar kontraktsodlingen och förbättrar spannmålspartiernas spårbarhet. Öppna gränssnitt kommer dessutom att möjliggöra en vidareutveckling av nya tjänster på plattformen. Spannmålstorget förverkligas av företaget FPI Partners i samarbete med programvaru- och serviceföretaget Digia.

I den elektroniska tjänsten gör odlarna försäljningsuppdrag och den spannmålsanvändande industrin gör köpuppdrag. Även husdjursgårdar som använder spannmål kan använda tjänsten för att köpa spannmål.

Spannmålshandel via tjänsten kommer enligt planerna att inledas under våren 2018.

Traktormarsch mot kornimport i Vasa

I början på november demonstrerade producenterna i Vasklot hamn i Vasa mot Lantmännen Agros kornimport från Sverige. ÖSP var initiativtagaren till demonstrationen, som backades upp även av SLC. Närmare fyrtio traktorer och producenter både från svenska och finska Österbotten deltog i demonstrationen mot Lantmännen Agros kornimport.

ÖSP:s och SLC:s spannmålsutskott konstaterade att spannmålsmarknaden i Finland inte fungerar när Lantmännen Agro importerar 3 000 ton korn till Vasa i ett läge där det inhemska utbudet är helt tillräckligt för att uppfylla efterfrågan på den finländska marknaden. Priset på korn och spannmål underskrider idag produktionskostnaderna. I ett sådant läge pressar importen ytterligare den lokala prisnivån i Finland och håller spannmålspriserna på en konstgjort låg nivå. Det försvårar ytterligare den svåra situation gårdarna befinner sig denna odlingssäsong då tio procent av arealen i Finland har blivit oskördad och torkningskostnaderna har skjutit i höjden på grund av den regniga hösten.

Enligt beräkningar blir dessutom importen dyr om man utgår från normal inhemsk ren spannmålskvalitet, cirka 170 euro per ton fritt i hamnen, samtidigt som man håller sin prisnotering oförändrad på 137 euro per ton på den inhemska marknaden. Skulle Lantmännen Agro höjt sitt pris till 170 euro per ton skulle man lätt fått ihop den önskade mängden på den finländska marknaden. Med ett dylikt pris kan anskaffningsområdet vara betydligt större. Producentorganisationen har beredskap att snabbt hjälpa till att lösa dylika behov av spannmålsråvara på ett inhemskt hållbart sätt, så att liknande situationer inte uppkommer.

Foto: Christoffer Thomasfolk

Den 9 november demonstrerade jordbrukare med ett fyrtiotal traktorer i Vasklot hamn i Vasa mot Lantmännen Agros import av foderkorn.

SLC syntes på många mässor

Under året deltog SLC flitigt på olika lantbruksmässor. På Fältdagen på Västankvarn i Ingå den 6 juli medverkade SLC och LF som utställare med en gemensam monter. Den 14-17 juni gick Farmari-lantbruksmässan av stapeln i Seinäjoki. I samarbete med ÖSP och LF medverkade SLC som utställare i en gemensam monter på inomhusområdet i Arenan. SLC och LF var även traditionsenligt på plats som utställare på KoneAgria-mässan 12-14 oktober i Tammerfors.

Det första nationella Landsbygdsparlamentet samlade 600 landsbygdsaktörer

I dagarna tre samlades cirka 600 landsbygdsaktörer och -aktiva till det första nationella Landsbygdsparlamentet i Leppävirta i Norra Savolax den 1-3 september. Avsikten var att under Landsbygdsparlamentet, som även det var en del av Finland 100-programmet, skapa en gemensam vision för den finländska landsbygdsutvecklingen under temat "Omöjligheter blir möjligheter". Det huvudsakliga ansvaret för Landsbygdsparlamentet har axlats av Landsbygdspolitiska rådet i samarbete med de övriga huvudarrangörerna

Landsbygdsverket, Finlands byaverksamhet, MTK och Pohjois-Savon Kylät ry som svarar för de lokala och regionala arrangemangen.

Foto: Mia Wikström

Under det första nationella Landsbygdsparlamentet höll SLC ett diskussionstillfälle och delade kunskap om hur man i Närpes framgångsrikt lyckats kombinera integration och sysselsättning tack vare sysselsättningen inom växthusnäringen.

SLC, som också var en samarbetspart till Landsbygdsparlamentet, deltog i programmet med en utställningsmonter på partnerskapstorget för finlandssvenska landsbygdsaktörer. SLC stod även värd för ett diskussionstillfälle om den så kallade Närpesmodellen om hur Närpes lyckas kombinera sysselsättning och invandring via växthusnäringen. Dessutom bidrog SLC unga och Maaseutunuoret med en tvåspråkig workshop. I workshopen, som gick under namnet företagarmörkrummet, gavs företagare, både primärproducenter och andra landsbygdsföretagare, möjlighet att granska sin verksamhet från olika synvinklar med hjälp av inspiratören Mikko Kuosmanen från Business Arena.

Foodhub – ett nytt sätt att skaffa närmät

Under hösten startade ett 1,5-årigt projekt för att utveckla en ny kontraktbaserad modell för handel med närmät mellan producent och konsument. Samarbetspartner i projektet är SLC, Pro Agria Svenska lantbrukssällskapens förbund och konsumentandelslaget Herttoniemen ruokaosuuskunta från Herttonäs i Helsingfors. Projektet erhöll sin finansiering från Sitra.

Projektet Foodhub-Nylands mat tar sikte på att skapa en distributionskanal och ett självbetjäningsslager d.v.s. en foodhub för lokala och färska livsmedel. Den nya modellen har utarbetats i samarbete med de nyländska producenterna. Avsikten är att förkorta matens väg från åkern till matbordet.

Foodhuben erbjuder ett mångsidigt sortiment av lokala produkter enligt säsongen. Producenterna levererar sina produkter till en bestämd utdelningsplats och konsumenten kan avhämta sina varor då det passar bäst. Den första foodhuben öppnades under hösten i Herttonäs bibliotek.

I Foodhuben deltar bl.a. Malmgård, Råbäck gård, Pickala gård, Ahlbergs trädgård, Lehtokumpus ekogård, Lill-Klobb permaculture, Gårdsboden i Kyrkslätt, Stanin hani, Kaupunkilaisten oma pelto, fiskare Ben Henriksson, Mäntymäki ekogård, Rilax ekogård, Airikkala, Bosgård och Viltgården.

Delikatessernas Finland ordnades för sjunde gången

Tillsammans med MTK, Lammin Sahti och Småbryggeriernas förbund deltog SLC för sjunde gången i arrangemangen av Delikatessernas Finland som gick av stapeln den 3-5 augusti på Järnvägstorget i Helsingfors. Den populära närmatsmarknaden ordnades liksom tidigare i samband med Syystober-ölfesten och bildade tillsammans en förnyad evenemangshelhet där finländsk Street Food och Finlands bästa öl stod i fokus.

Foto: Mia Wikström

SLC:s t.f. verksamhetsledare Rikard Korkman (från vänster) framförde SLC:s hälsning under öppningen av Delikatessernas Finland tillsammans med MTK:s fullmäktigeordförande Tommi Lunttila, jord- och skogsbruksminister Jari Leppä samt konferencier, matkulturombudsman Anni-Mari Syväniemi.

Vi äter tillsammans var även ett huvudtema på Delikatessernas Finland som i år samlade cirka 31 000 besökare. Delikatessernas Finland var även en del av det officiella Finland 100-programmet samt av MTK:s 100-jubileumsår. SLC:s t.f. verksamhetsledare Rikard Korkman framförde SLC:s hälsning under den formella öppningsfesten.

SLC uppmuntrade medlemmar att hålla öppen gård

Många konsumenter är intresserade att ta redan på hur deras mat är producerad och vill köpa sina råvaror direkt av bonden. SLC har samverkar i flera samarbetsprojekt för att sporra producenter att hålla öppen gård.

Till och med 30 ekologiska gårdar runt om i Finland slog upp dörrarna för allmänheten på Naturens dag den 26 augusti, varav sex gårdar på SLC:s verksamhetsområde. Naturens dag firas årligen på ekologiska gårdar det sista veckoslutet i augusti för att sprida information och för att ge allmänheten möjlighet att bekanta sig med om ekologisk produktion.

Under hösten ordnas för andra gången Köp av bonden-dagen! den 16 september. Då kan gårdar och producenter i hela landet under en gemensam dag hålla öppen gård, sälja produkter direkt från gården och erbjuda besökare på upplevelser. Även gårdar som normalt inte säljer produkter direkt från gården kan delta i temadagen med öppen gård. Den tvåspråkiga evenemangssajten ostatilalta.fi fungerar både som informationskanal för medverkande gårdar och marknadsföringskanal gentemot konsumenterna. Närmare 200 gårdar runt om i landet medverkade med öppen gård, varav fyra gårdar på SLC:s verksamhetsområde.

SLC lyfte fram de gröna näringarna inför kommunalvalet

Inför kommunalvalet, som hölls den 9 april, aktiverade sig SLC särskilt på de sociala medierna och påminde om att även de gröna näringarna, landsbygden samt markägarna behöver aktiva intressebeträffande i kommunerna och uppmanade väljare att göra sin röst hörd i kommunalvalet.

SLC lyfte fram fyra teser: Gröna näringarna skapar sysselsättning och livskraft, Ansvarsfull offentlig upphandling gynnar lokalekonomin,

Samhällsplanering som beaktar de gröna näringarna och Gröna näringarna tryggs i vård- och landskapsreformen.

Offentlig upphandling – ny broschyr av SLC

Under våren förnyade SLC sin broschyr om offentlig upphandling samt webbsidan slc.fi/upphandling om upphandling. Tack vare statsrådets principbeslut om ansvarfull upphandling från juni 2016, den förnyade upphandlingslagen och andra instrument finns det bättre möjligheter för att i praktiken upphandla mera inhemska råvaror till de offentliga köken. Genom att ställa strategiska mål och kvalitetskriterier på den mat som upphandlas kan man i praktiken lyckas köpa in mat till de offentliga köken som motsvarar de krav som ställs på den finländska matproduktionen.

Ansaret ligger hos beslutsfattarna. Som stöd för arbetet på det kommunala planet har SLC tagit fram en mall för en fullmäktigemotion, som efterlyser att kommunen sätter upp strategiska målsättningar för ansvarfull upphandling och att kommunen slår fast konkreta kvalitetskriterier för upphandling med beaktande av goda odlingsmetoder, djurens välbefinnande och livsmedelssäkerhet.

Även annat aktuellt material om offentliga upphandlingar stöder SLC:s strävanden i frågan.

Oss bönder emellan och åkerskyltar

För att engagera medlemskåren fortsatte SLC att ordna de populära medlemsträffarna Oss bönder emellan i alla producentförbund under vintern 2017-2018. Medlemsträffarna är ett sätt att bjuda in medlemmarna till dialog om jordbrukets situation, intressebevakning och diskutera nutid och framtid. Träffarna har samlat hundratals medlemmar i hela organisationen.

Eftersom kampanjen med åkerskyltar har varit omtyckt beställde SLC under våren 2017 in ytterligare en omgång nya, något större åkerskyltar med budskapen: Rent mjöl i påsen, Här växer din gröt, Låt oss odla din mat, Matens väg börjar här och Puhtaat jauhott pussissa. Kampanjen har gjorts för att under sommaren vid åkerkanterna påminna om den finländska matens ursprung och bondens arbete. Skyltarna är även försedda med de båda inhemska ursprungsmärkena samt SLC:s logo. Lokalavdelningarna har ansvar för skyltarnas praktiska uppsättning så att placeringen beaktar trafiksäkerhet enligt NTM-centralens anvisningar och har markägarens tillstånd och skyltarna plockas ner i samband med tröskningen.

Producentorganisationerna med om att ordna första nordiska mattävlingen Embla

De sex nordiska producentorganisationerna inom ramen för NBC-samarbetet beviljades projektfinansiering för att ordna världens första nordiska mattävling. Det nya nordiska matpriset stöds av Nordiska Ministerrådet och är en del av Ny nordisk mat III-programmet. Avsikten med Embla-mattävlingen är att stärka den gemensamma matidentiteten och -kulturen samt öka intresset för nordisk mat utanför Norden. Embla-matpriset kommer att utdelas vart annat år.

Anmälningstiden till den nationella uttagningen för Embla 2017 pågick från den 14 mars till den 17 april. Till tävlingens sju kategorier kom det i Finland 20 anmälningar. Från alla de nordiska länderna kom det sammanlagt 185 anmälningar till tävlingen.

Finlands nominerade till Embla-priserna var: Järki särki och företagare Marja Komppa (mathantverkare 2017), Malmgård Egendom och jordbrukare Henrik Creutz, Malmgård (råvaruproducent 2017), St. Michels

stads mat- och renhållningstjänst (mat till många 2017), Saa Syödäl-matsvinnkampanjen av Motiva Oy (matkommunikatör 2017), Majatalosta majataloon-utfärderna (matdestination 2017), Reko/Thomas Snellman (matentreprenör 2017), Ammattikeittiöosaajat ry/ Skolmatdiplomet och Smakalfabetet-diplomet (mat till barn och unga 2017). Från Åland nominerades även egna kandidater till tävlingen.

Foto: Embla TeamFinland

De finländska tävlandena, jurymedlemmarna och arrangörerna gladda sig åt framgången i den första nordiska mattävlingen Emblas final i Köpenhamn den 24 augusti.

Den 23 augusti möttes de nordiska ländernas representanter i en samnordisk jury i Köpenhamn för att utse Embla-vinnarna i respektive tävlingskategori. De sju Embla-vinnarna belönades vid prisfesten i samband med det danska miljö- och matministeriets toppmöte, Better food for more people den 24 augusti i samband med Copenhagen Cooking i Köpenhamn, där den danska lantbruksorganisationen Landbrug & Fødevarer är värd för priset.

Från Finland kammade REKO och Thomas Snellman hem vinsten i kategorin Nordisk matentreprenör. Från Åland korades Micke Björklund och Smakbyn till Nordisk matkommunikatör.

Kommunikations- och informationsverksamhet

Många av årets stora satsningar på konsumentkampanjer, Vi äter tillsammans-temat med anledning av Finlands 100 års jubileum, synlighet på mässor och andra stora evenemang hade centrala kommunikativa aspekter. Överlag har organisationen fäst allt mer uppmärksamhet på kommunikationens betydelse i samband med olika projekt, tillfällen och evenemang för att ha ett tydligt och enhetligt budskap.

SLC:s egen digitala konsumentkampanj Välj mat från Finland, som nådde 90 procent eller cirka 161 000, av finlandssvenskarna på de sociala medierna, lyfte organisationens kommunikation via de sociala medierna till en högre nivå. Kampanjens mest delade och gillade enskilda inlägg på Facebook, som jämförde antibiotikaanvändning inom husdjursproduktionen mellan några olika medlemsländer, nådde över 134 000 personer, gillades av över 3 800 personer och delades över 830 gånger.

Via konsumentkampanjen fick SLC 1 737 nya följare på Facebook och vid slutet av året hade SLC totalt 3 213 gillare på Facebooksidan, vilket nästan är en fördubbling under det gångna året. På Twitter har SLC ökat sitt följarantal med närmare en tredjedel under året och hade vid slutet av året dryga 580 följare. Även på Instagram var trenden den samma.

Att den förhållandevis nya grafiska identiteten har etablerat sig har även ökat SLC:s igenkänning bland allmänheten. Den grafiska identiteten har dessutom visat sig fungera mycket väl genom kombination av bilder och texter.

Arbetet gentemot massmedia var aktivt under året och SLC sände dryga 30 pressmeddelanden samt pressinbjudningar.

Utlåtanden 2017

Under året gav SLC följande utlåtanden:

- Utlåtande om jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav för mjölk- och köttdjursstallar
- Utlåtande om förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsersättning, ersättning för ekologisk produktion och icke-produktiva investeringar
- Utlåtande om utkast till förordning om finansiering av hållbart skogsbruk

- Utlåtande om ett utkast till förordning om växtskyddsmedel
- Utlåtande om förordning gällande ursprungsmärkning av mjölk- och köttprodukter
- Utlåtande om förordningen om stöd till utdelning i skolan hösten 2017
- Utlåtande över utkastet till lagen om enskilda vägar
- Utlåtande om utkast till Statsrådets förordning om ändring av förordning om grundstöd, förgröningstid och stöd till unga jordbrukare
- Utlåtande över proposition till ändringar av markanvändnings- och byggförordningen
- Utlåtande om allmänna anvisningar om ekokontrollen
- Utlåtande om förordning gällande livsmedelsinformation till konsumenterna
- Utlåtande om anvisningar om korrigerande åtgärder inom kontrollen av ekologisk produktion
- Utlåtande om förordningarna om förhindrande av spridning av afrikansk svinpest
- Utlåtande över slutrapporten för att reformera lantbrukets avbytarsystem
- Utlåtande om fastighetsförrättningsavgifter
- Utlåtande om ändring av miljöskyddslagen
- Utlåtande om förskottsuppbörden år 2018
- Utlåtande om förordningen om tvärvillkor
- Utlåtande om bidrag för mjölkkor, nötkreatur, får- och getbidrag samt bidrag för jordbruksgrödor som betalas för 2017
- Utlåtande om utdelning i skolor
- Utlåtande om jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav för svinstallsbyggande som understöds
- Utlåtande om utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer vid Finlands skogscentral
- Utlåtande om utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgifter för officiell mätning, inspektionsmätning och för handläggning i mättningsnämnden.

Utlåtanden gällande skogsfrågor

- Utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

- Utlåtande om utkast till statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om finansiering av hållbart skogsbruk
- Utlåtande gällande regeringens proposition över lagen om enskilda vägar och vissa till den hörande lagar
- Utlåtande om LULUCF
- Utlåtande om utkast till statsrådets förordning om ändring av jaktförordningen
- Utlåtande angående budgeten för 2018
- Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen gällande Finlands skogscentrals skogsdatasystem
- Utlåtande om utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer vid Finlands skogscentral
- Utlåtande om utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgifter för en officiell mätning, inspektionsmätning och för handläggning i mättningsnämnden

Landsbygdens Folk

Landsbygdens Folk hade sitt första år 2017 i så kallat minitabloidformat. I stället för den tidigare månadsbilagan LoA började tidningen dessutom ge ut temanummer, till exempel trädgård, kött, bygge och så vidare. Den respons från läsarna på förändringen som har nått tidningens redaktion har till största delen varit positiv. Dessutom ingick sju skogsnummer, varav tre riktade sig till skogsvårdsföreningarna och fyra till Metsäliittos medlemmar.

En del av de problem som fanns med distributionen under hösten 2016 med fördröjd utdelning minskade under 2017.

Landsbygdens Folk fyllde 70 år 2017 och med anledning av det gav

Landsbygdens Folk övergick till minitabloidformat från ingången av 2017.

Foto: Mia Wikström

tidningen ut ett temanummer 7 april. I temanumret kom ordförandena för SLC:s utskott till tals om hur de ser på näringens framtid och med synpunkter på tidningens innehåll. En allmän trend var att tidningen ska vara med om att väcka nya idéer inom näringen och sprida kunskap.

Bland annat LPA:s projekt ”Ta hand om bonden”, som det visat sig finnas ett stort behov av fick en del uppmärksamhet i LF.

Inom lantbrukshandeln följde tidningen med Danish Agros inköp av Koneskeskos maskinhandel i de baltiska länderna. Senare på våren uppmärksammades Lantmännens köp av K-lantbruk.

Under hösten rapporterade LF i synnerhet om det svåra skördeläget på grund av utbredd blöta.

LF:s rapportering om Lantmännen Agros spannmålsimport och estnisk mjölkproduktion på Väätsa Agro fick uppmärksamhet i andra medier, även i Sverige.

Under året blev det som bekant en del ombyten bland de förtroendevalda inom SLC och medlemsförbunden, vilket LF självfallet uppmärksammade.

I tidningen 1 december hade redaktionen glädjen att publicera en intervju med Ole Mangström, Esbo, med anledning av hans 100 års födelsedag, han föddes två dagar innan Finland blev ett självständigt land.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

**Österbottens svenska
producentförbund r.f.**

Foto: Stina Björkvik-Norrgård

Henrik Svarfvar in memoriam

Måndagen den 24 juli nåddes vi av sorgebudet att den tidigare ombudsmanen och pensionären Henrik Svarfvar gått bort efter en längre tids sjukdom. Henrik kämpade en tapper men ojämn kamp mot den sjukdom som efter 10 års uppehåll drabbade honom åter.

Sin huvudsakliga livsgärning utförde Henrik Svarfvar som ombudsman vid Österbottens svenska producentförbund 1972–2000. Han var välkänd och populär bland bönderna och hade ansvaret för fältverksamheten, en uppgift som passade Henrik med hans personlighet sällsynt väl.

Vid sidan om den ordinarie tjänsten fungerade Henrik även som distriktsombudsman i Österbotten för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) och det gav honom en god inblick i lantbrukets sociala frågor.

Henrik var utöver sina ordinarie uppgifter även lokalredaktör för Landsbygdens Folk i Österbotten under dryga 10 års tid.

Efter pensioneringen engagerade sig Henrik inom Svenska pensionärsförbundet.

I alla sammanhang var Henrik lojal mot dem han jobbade för eller sympatiserade med och i allra högsta grad med bönderna. Henrik fyllde 80 år den 8 juni.

Medlemmar

AKTIVA	2016	2017
- gårdar anslutna till vanlig lokalavd. (åker och skog)	1 997	2 001
- gårdar med endast skog	599	619
- gårdar anslutna till trädgårdsavdelning	171	157
- <i>Aktiva gårdar sammanlagt</i>	<i>2 767</i>	<i>2 777</i>
Personmedlemmar (aktiva gårdar)		
- vanliga avdelningar	5 619	5 614
- trädgårdsavdelningar	284	258
<i>Personmedlemmar till aktiva gårdar totalt</i>	<i>5 903</i>	<i>5 872</i>
Ansluten åkerareal, ha	80 463,78	83 011,87
- i medeltal per gård	40,29	41,49
Ansluten skogsareal, ha	96 542,19	98 477,45
- i medeltal per gård	37,19	37,59
Ansluten växthusareal, m ²	806 474	860 161
- i medeltal, m ² per gård	4 800,44	5 621,97
Ansluten bärodlingsareal, ha	13,40	27,70
- i medeltal per gård	4,47	6,93
STÖDANDE (alla avdelningar)		
- stödande gårdar	335	347
- antal personmedlemmar	496	512
Personmedlemmar i hela förbundet	6 399	6 384
Antalet till förbundet anslutna lokalavdelningar var under året 34 stycken		
- förbundets stödande samfund	7	7

Stödande samfundsmedlemmar i förbundet var under 2017 Osuuskunta Maitosuomi, Andelslaget Österbottens Kött, Andelslaget Närpes Grönsaker, Skogsvårdsföreningen Österbotten, Österbottens svenska fårklubb, Svenska Österbottens Pälsdjursodlarsförening (SÖP) samt Närpes Äggpackeri.

Medlemsavgifterna 2016 baserar sig på betalda medlemsavgifter den 31.12.2016. Medlemsavgifterna 2017 baserar sig på alla medlemsavgifter (obetalda och betalda 31.12.2017)

Förbunds möten

Förbunds mötet är förbundets högsta beslutande organ och består av lokalavdelningarnas och de stödande medlemmarnas valda representanter. Förbundet höll under året stadgeenliga förbunds möten på våren och hösten.

Vår mötet

Förbundets vårmöte hölls måndagen den 10 april i Norrvalla i Vörå. Förbundsordförande Tomas Långgård hälsade välkommen och konstaterade bland annat i öppningsanförandet att obalansen i livsmedelskedjan är större än den någonsin tidigare varit och handelns andel av värdet i kedjan ökar varje år. Ordförande nämnde orättvisan i Eviras arbets sätt, den inhemska matproduktionen kontrolleras mycket rigorös emedan Eviras kontroll på importerade livsmedel är slapphänt.

Ordförande nämnde att det finns positiva tecken i pris bilden på virke, köttpriserna är på stigande, priset på oljevaxter har stabiliserat sig på en hyfsad nivå och marknaden för ekologiska produkter har medvind.

Under vårmötet behandlades tre motioner.

Rani Plasts koncernchef Mikael Ahlbäck höll ett anförande om "heimkär och vidfälo".

SLC:s ordförande Holger Falck höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik och redogjorde för motionsuppföljning för de motioner som sänts vidare till SLC.

Vår mötet gav en resolution där man lyfte fram vikten av tydlig ursprungsmärkning av livsmedel, noggrannare kontroll av importerade livsmedel och en rättvisare fördelning av pris bilden i livsmedelskedjan för att trygga inhemsk produktion.

Finlands Vita Ros medalj och diplom tilldelades Steve Nyholm.

Foto: Fredrik Grannas

Steve Nyholm.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls vid Norrvalla i Vörå måndagen den 18 december. Mötet inleddes med en tyst minut för att hedra minnet av f.d. ombudsman Henrik Svarfvar.

I hälsningstalet framförde förbundsordförande Långgård bland annat om odlingssäsongens utmaningar och det bedrövliga vädret som vi kommer att minnas länge. Långgård tog upp obalansen i livsmedelskedjan som fortsätter och handelns dikterande av priserna. I hälsningstalet framförde Långgård den kritik mot producentorganisationen som icke medlemmar framfört i medier som nu tenderar gå till både personangrepp och hotelser med avsikt att skada producentorganisationen. Nu om någonsin är det viktigt att hålla samman

Under höstmötet behandlades fem motioner.

Europaparlamentariker Nils Torvalds höll ett anförande om bevakningen av lantbruksnäringarna i Bryssel.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback berättade om aktuellt inom lantbrukspolitikern.

Mötet beslutade enligt styrelsens och fullmäktiges förslag att behålla medlemsavgifterna på nuvarande nivå. Under mötet skedde den andra officiella behandlingen av förbundets förnyade stadgar.

Höstmötet återvalde Tomas Långgård (Malax) till ordförande och Niclas Sjöskog (Purmo) till vice ordförande.

Vid val av ledamöter och suppleanter för de i tur att avgå återvaldes Johanna Nyman (Kvevlax) med ersättare Eivor Finne (Solf) och Bjarne Mara (Korsholms södra) med ersättare Kjell Nyström (Malax). Johanna Smith avgick under pågående mandatperiod på grund av hon invalts till ordinarie ledamot i SLC:s centralstyrelse. Stefan Gulin (Yttermark) valdes till ordinarie medlem för kvarvarande mandatperiod med Joakim Strand (Närpes Trädgård) som suppleant.

I den resolution som höstmötet avgav konstaterade man att inrättandet av en livsmedelsmarknadslag och livsmedelsombudsman behövs omgående. Vargflockar är inte en naturlig del av naturen i Österbotten och poängterar behovet av att alla observationer anmäls och behovet av åtgärder. I resolutionen tog man även fast på hur skogsbruket i Finland är både hållbar och ansvarstagande samt betonade vikten av medlemmarnas välmående.

På höstmötet tilldelades Tom Brors och Kaj Karlsson Finlands Vita Ros medalj och diplom.

Foto: Fredrik Grannus

*Tom Brors och
Kaj Karlsson.*

Motionsuppföljning

Motion om gratis Landsbygdens Folk till studerande:

Pedersöre lokalavdelning framhåller att alla andra stadiets studerande borde få tillgång till LF gratis.

Vårmetet ansåg att 10 € i medlemsavgift för studerande inte är oöverkomligt. Dock så fördes möjligheten att den elektroniska tidningen kunde vara gratis till lantbruksstuderanden på andra stadiet vidare till SLC.

Motion om hur skogsbeskattningen påverkar dagisavgifterna

Oravais lokalavdelning anser att hur dagvårdsavgiften uppbärs är ofördelaktig för skogsägare och önskar att ärendet utreds vidare.

Vårmetet ansåg att motionären hade ett viktigt ärende, men konstaterar i sitt svar att hur skogsäggande i dagens läge påverkar dagisavgiften fungerar till skogsägarens fördel.

Avskaffande av lantbruksstöden

Purmo lokalavdelning lyfter i sin motion fram att lantbruksstöden borde avskaffas.

ÖSP hade förståelse för motionärens resonemang, men konstaterade att avskaffandet av jordbruksstöden inte är genomförbart i dagens läge.

Höjning av förskottsbetalningen av kompensations- och miljöersättningen

Övermark lokalavdelning lyfter i sin motion fram att förskottsbetalningen av kompensations- och miljöersättningen bör höjas till 90 %.

Höstmötet var av samma åsikt som motionären och konstaterar att när EU:s förordningar ändras nästa gång ändras kommer producentförbundet arbeta för en förhöjning av utbetalningsprocenten.

Uppgörande av modell för lantbruksförsäkringar

Kronoby lokalavdelnings motion lyfte fram möjligheten att göra upp en modell för lantbruksförsäkringar för att bättre kunna jämföra försäkringsbolagsofferten.

ÖSP ansåg att ärendet är aktuellt och för ärendet vidare till SLC med målsättningen att ta fram en modell över vad som skall ingå i en lantbruksförsäkring.

Förfall av telefont nätet

Kronoby lokalavdelning framförde en motion om att telefont nätet håller på att förfalla och önskar att ÖSP arbetar för att telefonbolagen tar sitt ansvar över sina ledningar.

ÖSP svarade att telefont nätet bör ses över och förbundet kommer att kontakta bolagen i Österbotten och uppmana dem att se över sina linjer.

Riskerna med växande skarvkolonier

Nykarleby lokalavdelning påtalade risken för salmonellasmitta från skarvkolonier och önskar att förbundet lägger upp riktlinjer för hur man förebygger sjukdomen.

ÖSP svarade att förbundet tillsammans med SLC kommer att arbeta för att Evira och regionförvaltningsverket för att göra upp klara riktlinjer som beaktar en möjlig spridning av salmonella från skarvkolonier.

Rutiner vid misstanke om smittsam sjukdom på djurgårdar

Munsala lokalavdelnings motion framförde frågan om vilka rutiner som bör följas vid misstanke om en smittosam sjukdom på en djurgård.

ÖSP svarade att ETT idag ger rekommendationer och att förbundet kommer att konsultera ETT för att diskutera sammanställning av ett informationspaket angående förebyggande åtgärder för smittosamma sjukdomar.

Förbundets organisation

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av en representant för varje lokalavdelning samt en representant vardera för de stödande medlemsföretagen och förbunden. Under 2017 hörde följande personer till förbundsfullmäktige (närvaro antecknad inom parentes (närvarande/3 möten)):

Esse	lokalavdelning	Mårten Häggman (2/3)
Frilandsodlarnas	”	Christer Finne (3/3)
Jeppo	”	Glenn Strengell (3/3)
Karleby	”	Michael Hägg (1/3)
Korsholms södra	”	Christoffer Ingo (1/3)
Korsnäs	”	Roger Backholm (1/3)
Kronoby	”	Mårten Strandvall (2/3)
Kvevlax	”	Johnny Enström (3/3)
Lappfjärd	”	Mikael Hoxell (2/3)
Larsmo	”	Ronny Snellman (0/3)
Malax	”	Christian Storm (3/3)
Maxmo	”	Bo-Stefan Rådman (3/3)
Munsala	”	Steve Nyholm (3/3)
Nedervetil	”	Dick Kainberg (1/3)

Nykarleby	”	Andreas Frostdahl (3/3)
Närpes Östra	”	David Nyman (3/3)
Oravais	”	Johan Häggblom (3/3)
Pedersöre	”	Mats Finne (1/3)
Purmo	”	Johannes Stenmark (1/3)
Pörtom	”	Tobias Dahlblom (1/3)
Replot-Björköby	”	Jonas Nord (3/3)
Sideby	”	Samuel Ingves (2/3)
Solf	”	Niklas Sund (0/3)
Sundom	”	David Köping (2/3)
Terjärv	”	Jessica Flöjt (2/3)
Tjock	”	Kjell Utfolk (3/3)
Västra Närpes	”	Hans Vikstrand (2/3)
Vörå	”	Michael Kamis (3/3)
Yttermark	”	Tomas Edström-Simons (2/3)
Övermark	”	Jan-Anders Lindfors (3/3)
Korsnäsnejdens	trädgårdsprod.	Kaj Karlsson (2/3)
Lappfjärdsnejdens	”	Jonas Mannfolk (2/3)
Malaxnejdens	”	Tore Svarvar (3/3)
Närpes	”	Joakim Strand (2/3)
Österbottens Kött		Tom Åstrand (3/3)
Osuuskunta Maitosuomi		Ann-Charlott Kjerp (2/3)
Närpes grönsaker		Stefan Skullbacka (0/3)
Närpes äggpackeri		Johnny Grandell (0/3)
Skogsvårdsföreningen Österbotten		Kenneth Pähls (2/3)
Svenska Österbottens pälsodlarförening		Ulf Eriksson (2/3)

Förbundsfullmäktige har under året sammanträtt till stadgeenliga vår- och höstmöten. På dessa har man berett ärenden till förbundsmötena samt fastslagit förbundets verksamhetsplan. Förbundsfullmäktige har även hållit ett extra ordinärt fullmäktigemöte 18 december 2017.

Förbundsstyrelsen 2017

Ordförande (närvaro)

Tomas Långgård (11/11)

Viceordförande (närvaro)

Niclas Sjöskog (10/11)

Ordinarie ledamöter (närvaro)

Tommy Ehrh (10/11)

Anders Lillandt (11/11)

Jonny Kronqvist (9/11)

Bjarne Mara (9/11)

Johanna Nyman (11/11)

Johanna Smith (10/11)

Mikael Åsvik (10/11)

Suppleanter (närvaro)

Ralf Backman (0/11)

Henrik Antfolk (0/11)

Matts Samulin (1/11)

Kjell Nyström (0/11)

Eivor Finne (0/11)

Stefan Gulin (0/11)

Anna-Lena Andtbacka (1/11)

Till förbundets styrelsemöten har även Martin Westerberg, Stefan Thölix och Mats Nylund kallats som sakkunnig.

Hedersordförande och hedersmedlem

Riksdagsrådet Håkan Malm, Malax, är förbundets hedersordförande sedan 1995. Malm avled 7.1.2018.

Lantbruksrådet Nils-Anders Granvik, Terjärv, är hedersmedlem sedan 2007.

Revisorer

Förbundets revisorer för 2017 är GR Mårten Vikberg med GRM Mårten Kjellman som suppleant och verksamhetsgranskare Bo Linde med Kjell Yrjans som suppleant.

Kommittéer och utskott

Ungdomsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Sören Stenroos (Malax), Sofia Eriksson (Oravais) Fredrik Fors (Pedersöre), Anders Enlund (Esse), Linda Kvist (Karleby), Mari Lönnqvist (Lappfjärd), Patrik Lindblad (Pörtom)

Christoffer Ingo (Korsholms södra) Kim Åbonde (Närpes Östra), Simon Ålgars (Lappfjärd), Daniel Klockars (Solf) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit fyra (4) möten under året. Utskottet arrangerade 15–18 oktober tillsammans med LRF-Västerbotten en ungdomsresa till Nord Trøndelag i Norge och Jämtland i Sverige. Under resan bekantade sig deltagarna med produktionen på området och träffade unga producenter.

Under julen hade alla ungdomsklubbar upp banderoller för att önska alla en god jul.

Plock ur ÖSP:s tre ungdomsklubbars verksamhet

Norrans Ungdomsklubb

Klubben höll årsmöte i mars där SLCs ungdomsombudsman Annika Öhberg deltog. I april arrangerade klubben en styckningsdag med Anita Storm. I november arrangerade klubben julfest för unga producenter på stadshotellet i Jakobstad. Som Ordförande har Linda Kvist (Karleby) fungerat.

Mellis ungdomsklubb

Klubben arrangerade i april en dagsresa till Valtras fabrik i Suolahti, med på resan var även studerande från YA. Årsmötet hölls på Fjärdens kaffestuga i Oravais där Jeppo Potatis och Elsören hade föredrag. Mellis utsåg Sofia Eriksson som har mjölkproduktion i Oravais till årets unga producent 2017. Årets unga producent uppmärksammades stort i media. Sören Stenroos (Malax) har fungerat som klubbens ordförande.

Sofia Eriksson, årets unga producent.

Foto: Fredrik Grannas

Sydösterbottens ungdomsklubb

Årsmötet hölls i juni på Jungmans i Kristinestad där Therese Gull projektledare för potatiskompetenscentret i Kristinestad deltog. I juli arrangerade klubben grillfest för första gången. I november arrangerade klubben traditionell skördefest i Kristinestad där 30 producenter deltog. Som ordförande för klubben har Patrik Lindblad (Pörtom) fungerat.

Utskottet för jordbrukarkvinnor

Utskottet har bestått av ordförande Carita Häger (Nykarleby), Åsa Norrvik (Lappfjärd), Anna-Lena Andtbacka (Kronoby), Eivor Finne (Solf), Lilian Vesterlund (Oravais), Erica Dahlblom (Pörtom) och Maria Ingerström (Pedersöre). Som sekreterare har fungerat ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit två möten under året. Första mötet hölls gemensamt med ÖSPs socialpolitiska utskott. Utskottets andra möte hölls hemma hos Eivor Finne i Solf. Under utskottets möte har diskuterat hur få flera kvinnor med i ÖSPs verksamhet. I lokalavdelningar har verksamhet för jordbrukarkvinnor arrangerats.

Äggproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tobias Dahlblom (Pörtom), Björn Haga (Västra Närpes), Kaj Hannus (Närpes östra) och Ulrika Snåre (Kronoby). Madelene Lindqvist fungerar som utskottets sekreterare. Till utskottets möten kallas Johnny Grandell som sakkunnig.

Utskottet samlade inte till något fysiskt möte under året. Utskottsmedlemmarna har aktivt framfört åsikter om förbundets verksamhet via direkt kontakt med förbundets verksamhetsledare.

Fårproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Anders Norrback (Övermark), Christer Ollqvist (Vörå), Ulla Enlund (Larsmo), Jonas Nord (Replot-Björköby) samt Jan-Erik Revahl (Malax). Österbottens fårklubbs tre representanter i utskottet är Tor-Egil Berg, Magnus Berg och Bengt Ek. Madelene Lindqvist sekreterare.

Utskottet samlades inte till något fysiskt möte under året. Utskottsmedlemmarna har aktivt framfört åsikter om förbundets verksamhet via direkt kontakt med förbundets verksamhetsledare.

Trädgårdsutskottet

Trädgårdsutskottet leder inom ÖSP:s ram verksamheten för de fyra trädgårdsavdelningarna. Utskottet bestod 2017 av ordförande Johanna Smith, Kaj Karlsson (Korsnäsnejden), Jonas Mannfolk (Lappfjärdsnejden), Tore Svarvar (Malaxnejden), Joakim Strand (Närpes), Stefan Skullbacka (producentägda företag) och Martin Westerberg (förbundsstyrelsens representant), sekreterare Antonia Hoxell. Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Spannmålsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Martin Edman (Malax), Mårten Krokfors (Kronoby), Bengt Eklund (Närpes Östra), Torolf Sjögård (Närpes Östra), Torolf Bonäs (Nykarleby), Mikael Bergfors (Kvevlax), Bjarne Pada (Korsholms södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit två utskottsmöten under året. Hösten möte var tillsammans med SLCs spannmålsutskott som hade möte i Vasa. På utskottsmötena har marknadsläget diskuterats och åtgärder som kan förbättra marknadsläget.

Spannmålsutskottet har varit en part vid planerandet och genomförandet av Greppa marknaden Österbotten under året som har till målsättning att informera och lära spannmålsodlare om lönsamhet, produktionskostnader och marknadsläget just nu. Greppa marknaden tillfällena har arrangeras av projekt Kursgården vid YA, Projekt Agrotillväxt vid ÖSL och ÖSPs spannmålsutskott. I februari och december arrangerade Greppa Marknaden seminarier i Vasa och i juni fältkvällar i Närpes och Vörå.

Växtodlingen år 2017 har varit utmanande. När år 2016 väderleksmässigt var ett mycket besvärligt växtodlings år, speciellt för norra delarna av Österbotten, då har år 2017 verkligen varit tufft för hela Österbotten. Våren var rejält försenad på grund av kyligt väder. Sommaren förblev sval och solfattig, hösten den regnigaste i mannaminne. Torkningskostnaderna blev nära det dubbla och kvaliteten speciellt för vetet har varit sämre.

Foto: Fredrik Gramas

Greppa marknaden växodlingskväll.

Spannmålspriserna har fortsatt att vara låga och produktionskostnaderna höga som har pressat lönsamheten. Under hösten började spannmålspriserna stiga en aning. På världsmarknaden har det fortsättningsvist varit överutbud av spannmål.

Den 9.11.2017 var bönderna samlade vid Vasa hamn för att demonstrera mot Lantmännens import av foderkorn. Bönderna tog mycket illa upp när den nya aktören på marknaden Lantmännen inte ville köpa foderkorn av de finländska bönderna utan importerade från Sverige.

Mjölkskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mikael Åsvik (Terjärv), Henrik Biskop (Kronoby), Henrik Strandberg (Nykarleby), Stefan Södergård (Vörå), Mikael Österberg (Oravais), Christian Björknäs (Lappfjärd), Niclas Sjöskog (Purmo) och Madelene Lindqvist som sekreterare.

Utskottet höll under 2017 två möten. Utskottet har behandlat och framfört respons till SLC gällande arbetet med revideringen av djurskyddslagen. Utskottet har ingående diskuterat avbytarverksamhetens ordnande efter landskapsreformen.

Vid utskottets möten har även diskuterat djurskyddsgranskningar i Österbotten, hur vi höjer sektorns image, diskuterat ärenden framförda av ungdomsutskottet och kostnaderna för mjölkproduktion i Finland.

Köttutskottet

Köttutskottet består av två sektioner, sektionen för nöt och sektionen för enmagade djur. Jonny Kronqvist (Nykarleby), har fungerat som ordförande

för köttutskottet. Tomas Långgård (Malax) kallas som sakkunnig.

Nötsektionen ordförande Johan Snickars (Malax), Mårten Strandvall (Kronoby), Tom Snårbacka (Esse), Ola Sandberg (Esse) och Samuel Ingves (Sideby). Madelene Lindqvist har fungerat som sekreterare.

Sektionen för enmagade djur: ordförande Jonny Kronqvist (Nykarleby), Johnny Enström (Kvevlax), Kenneth Dalkarl (Vörå), Daniel Helelun (Solf), Henrik Holm (Munsala), Kenneth Rex (Vörå), Madelene Lindqvist sekreterare.

Hela utskottet samlades till två möten under 2017. Vid utskottets möten deltog ÖK och presenterade aktuella marknadsutsikter. Vid höstmötet deltog Atrias VD Juha Gröhn och presenterade aktuellt från Atria. Utöver lantbrukspolitiken och marknadssituationen diskuterades sektorns image, djurskyddslagen och kontrollen av importerade köttvaror.

Sockerbetsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Fredrik Ström (Solf), Bo-Erik Nyman (Oravais), Leif Rönnholm (Övermark) Sami Koski (Malax) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Utskottet har hållit ett utskottsmöte under året. Utskottets verksamhet har varit att bevaka sockerbetsodlarnas intressen i Österbotten. Säsongen 2017 präglades av vädrets makter och resulterade i att skörden blev mindre än normal. Sadden blev försenad på grund av kallt väder, sommaren och hösten var sval. Mullhalterna har i år varit högre eftersom det vid upptagningen var blött.

Utskottet för ekologisk odling

Utskottet har bestått av ordförande Bjarne Mara (Korsholms södra), Ann-Katrin Norrback (Övermark), Sven Ek (Munsala), Jussi Murto-Koivisto (Närpes östra), Per-Johan Grannas (Vörå), Roger Björknäs (Lappfjärd) och Madelene Lindqvist (sekreterare). Steve Nyholm och Ann-Sofi Ljungqvist har kallats som sakkunniga till utskottets möten.

Utskottet har hållit två möten under 2017. Vid varje möte har marknadsläget noga diskuterats och man har även diskuterat intresset för nya ekoodlare och nya möjliga produkter inom eko. Utskottet har framfört sina diskussioner till SLC. Utskottet har även behandlat EkoNu projektets verksamhet och ett projekt om cirkulär ekonomi ”Smarta lösningar”.

Potatisutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Kaj Hemberg (Lappfjärd), Peter Norrback (Malax), Sören Lawast (Jeppo), Kjell Nyström (Malax), Matias Ålgars (Lappfjärd) och Mikael Hoxell (Lappfjärd). Johanna Smith har fungerat som utskottets sekreterare.

Utskottet har under året hållit tre möten varav ett gemensamt med SLC:s potatisutskott. Det gemensamma mötet var utlokaliserat till Lappfjärd, där utskottet besökte ProAgrias fältdag i Korsbäck och utskottsmedlemmen Matias Ålgars i Lappfjärd.

Utskottet har under sina möten bland annat behandlat marknaden och stödpolitiken. Projektledare Theresa Gull deltog i ett av utskottets möten och informerade om projektet potatiskompetenscenter som pågår i Kristinestad.

Organisations och PR-arbetsgruppens utskott

Utskottet har bestått av ordförande Jonny Kronqvist (Nykarleby), Johanna Nyman (Kvevlax), Bjarne Mara (Korsholm södra), Tommy Ehrns (Vörå) samt tjänstemän Fredrik Grannas, Johanna Smith och Madelene Lindqvist som sekreterare.

Foto: Fredrik Grannas

Johnny Enström och Fredrik Grannas sätter upp åkerskyltar i Kvevlax.

Utskottet bereder aktivt ärenden till förbundsstyrelsen och åläggs uppdrag av förbundsstyrelsen. Därmed samlas utskottet till möten förhållandevis ofta och utskottet har hållit sju möten under året. Vid möten har bland annat förbundets synlighet och ordnande av verksamhet för medlemmarna behandlats. SLC:s skyltkampanj och deltagande i Farmari i Seinäjoki är konkreta resultat av utskottets arbete.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tom Brors (Vörå), Gunda Berg (Malax trädg.) David Köping (Sundom) och Patrik Fors (Jeppo) Annika Grannas (LPA).

Utskottet har hållit ett möte under året där t.f. verksamhetsledare Madelene Lindqvist fungerade som sekreterare. Utskottet har arbetat främst med frågor som berör LPA, avbytarverksamhet, jordbrukarnas rehabilitering samt tagit upp om landskapsreformen

Företagarutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Kjell-Göran Paxal (Solf), Börje Ivars (Närpes trädg.), Lotta Storfors (Malax), Jonas Huldén (Nedervetil) och Kristian Bengts (Övermark). Madelene Lindqvist har fungerat som sekreterare.

Utskottet samlade inte till något fysiskt möte under året. Utskottsmedlemmarna har aktivt framfört åsikter om förbundets verksamhet via direkt kontakt med förbundets verksamhetsledare.

Valutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Michael Kamis (Vörå), Jan-Anders Lindfors (Övermark), Mårten Strandvall (Kronoby) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Valutskottet samlades för ett möte där höstens val gicks igenom. Valutskottet arbete är att bereda höstens val. På ÖSPs höstfullmäktigemöte föreslår valutskottet ÖSPs ledamöter till SLCs fullmäktige och SLCs styrelse. Valutskottets arbete till förbundets höstmöte är att föreslå ledamöter till ÖSP förbundsstyrelse, ÖSPs förbundsfullmäktige samt revisor och verksamhetsgranskare.

Finansrådet

Finansrådet behandlar förbundets placeringar och ger råd utgående från sin syn på finansmarknaden samt de premisser som styrelsen fastställt. Finansrådet är inget beslutande organ utan det ger råd om köp och försäljning av närmast värdepapper i förbundets placeringsportfölj och förbundsstyrelsen gör de slutliga besluten. Gällande trädgårdsnäringens placeringar görs det slutliga besluten i trädgårdsutskottet men finansrådet kommer även med råd rörande den delen av förbundets placeringstillgångar. Finansrådet framför även rekommendationer till lokalavdelningarna gällande deras placeringsverksamhet.

Under året har finansrådet bestått av förbundets ordförande Tomas Långgård, t.f. verksamhetsledare Madelene Lindqvist, Stefan Thölix, Susanne West, Mats Nylund och kassören Lena Hallvar. I finansrådets möten har Christian Partanen från OP-Pohjola deltagit som sakkunnig i egenskap av förbundets portföljförvaltare. Finansrådet har sammanträtt till tre möten under året.

ÖSP:s och skogsvårdsföreningen Österbottens skogspolitiska utskott

Utskottet har bestått av ordförande Anders Lillandt (Tjock), Bjarne Mara (Korsholms södra), Robert Flén (Nykarleby), Johanna Nyman (Kvevlax), Göran Gjals (svf), Jan-Erik Ravals (svf), Kenneth Björkfors (svf), Kenneth Pähls (svf), Anders Häggman (Jeppo svf) och Jan Slotte som sekreterare. Stefan Thölix och Patrik Majabacka har kallats som sakkunniga.

Det gemensamma skogsutskottet sammanträdde under året till två möten, ett på våren och ett på hösten. Utskottet har under året kompletterats med Mikko Syri, fältchef på MTK. Han har fungerat som sakkunnig, främst gällande viltfrågor.

På höstens möte deltog Martin Sjölin från Finlands skogscentral. På agendan var de nya direktiven för älgskadevärdering. Diskussionen föregicks av ett inlägg av Mikko Syri angående omfattningen och hur älgskadeutvecklingen utvecklats i regionen. Snedvridningen i virkesprissättningen diskuterades. Både gällande snedvridningen mellan leverans och rotprissättning samt gällande rotprissättning av massaved på gallringar och förnyelser.

Avsättningsmöjligheterna förbättrades under året på samtliga sortiment. Fortsättningsvis motsvara prisutvecklingen på massaved inte prisutvecklingen på slutprodukten, trots en försiktig prisökning under året.

Österbottens gemensamma mark- och miljöpolitiska utskott

Utskottet är gemensamt för producent- och skogsägarförbunden i Österbotten, Etelä-Pohjanmaa och Keski-Pohjanmaa. ÖSP:s representanter i utskottet har varit Bjarne Mara (Korsholms södra) med Madelene Lindqvist som suppleant.

Utskottet har under året samlats till två möten. Vid mötet behandlades aktuella markplanerings- och byggfrågor, tillståndsärenden, nitratdirektivet, aktuella lagändringar, m.m.

Arbetsgrupper

Förbundsstyrelsen utser vid behov arbetsgrupper för att behandla specifika aktuella ärenden och under året har bland annat följande arbetsgrupper varit verksamma: Fågelskadearbetsgrupp, stadgearbetsgrupp och arbetsgruppen för Vasa hamnväg.

Skogsfrågor

Skogsindustrin

Marknadssituationen 2017 för den finländska skogsindustrin var på det hela taget god. De träbaserade produkternas andel av Finlands exportintäkter ökade. Den finländska skogsindustrins konkurrenskraft illustreras av den positiva atmosfär som fortsatte kring investeringar som ökar användningen av inhemskt virke. Efterfrågan på tryck- och skrivpapper fortsatte dock att minska.

Skogsindustrins produktion ökade i Finland 2017. Produktionen av kartong var nio procent större än ett år tidigare. Massaproduktionen var med stöd av nya investeringar tre procent större än föregående år och uppgick till 7,7 miljoner ton. Produktionen av sågade varor ökade fem procent och var 11,9 miljoner kubikmeter 2017. Plywoodproduktionen

var nio procent större än föregående år. Produktionen av tryckpapper var däremot ett par procent mindre än 2016.

Den finländska massa-och pappersindustrins lönsamhet var allt som allt god, men sämre för träproduktindustrin. Pappersexporten minskade ett par procent och det genomsnittliga exportpriset sjönk tre procent jämfört med föregående år. Exportpriset på kartong ökade ett par procent jämfört med 2016. Exportvolymen ökade däremot nio procent för kartong vilket är rekord. Exportvolymen och priserna på massa ökade båda cirka fem procent jämfört med föregående år. Exporten av sågade varor uppgick till 9,3 miljoner m³, vilket är en ökning på åtta procent jämfört med 2016.

Virkeshandel och avverkningar

Utgående från skogsindustrins produktionsvolymen ökade virkesförbrukningen 2017 drygt tre procent. Virkeförbrukningen uppgick till 68 miljoner m³. Virkeshandeln var under hela året livligare än föregående år. Efterfrågan på stock var större än på massaved, men efterfrågan på massaved ökade mot slutet på året. Virkeshandeln från privatskogar uppgick till sammanlagt 43,0 miljoner kubikmeter, fem procent mer än 2016. Rotaffärernas andel av virkeshandeln var cirka 86 procent.

Avverkningen av stock motsvarande förbrukningen, men massaveds-avverkningarna var större än ökningen av användningen, så massa- och pappersindustrins lager av avverkat inhemskt virke ökade. Skogsindustrins rotlager uppskattas vara fyra miljoner kubikmeter större än föregående år. Marknadssituationen var fortsättningsvis svår för energivirke under hela året.

Plantskogsvård

Plantskogsvård och vård av ungskog utfördes 2017 i privatskogar på knappt 150 000 hektar. Arealen är lite större än föregående år. Skogsodling utfördes enligt prognos på cirka 80 000 hektar. Skogsgödsling i privatskog utfördes 2017 på ungefär 23 000 hektar. Istandsättningsdikning utfördes på drygt 11 000 kilometer. Nya skogsbilvägar byggdes och befintliga grundreparerades på cirka 1 200 kilometer. Detta är mera än dubbelt så mycket som 2016.

Virkespriser

Hela landets genomsnittliga rotpriser 2017 och förändringsprocenten jämfört med föregående år var enligt följande: tallstock 54,9 €/m³ (3,1%), granstock 57,8 €/m³ (+4,4%), björkstock 42,7/ €/m³ (+2,8%), tallmassaved 16,0 €/m³ (+2,9%), granmassaved 17,7 €/m³ (+2,7%) och björkmassaved 15,3 €/m³ (+1,2%).

Den genomsnittliga nominella rotprisnivån steg 3,5 procent under 2017 jämfört med föregående år.

Export och import av träråvara

Utgående från utrikeshandelstatistiken minskade importen av råvirke nästan en tiondel jämfört med föregående år. Rysslands andel av virkesimporten var cirka 85 procent. Till och med utgången av november uppgick råvirkesimporten till 7,7 miljoner kubikmeter. Exporten av råvirke ökade en aning jämfört med föregående år och uppgick till cirka 1,3 miljoner kubikmeter. Drivningsförhållandena var mycket svåra i hela Europa under fjolåret.

Skogsbrukets lönsamhet

Privatskogarnas bruttorotintäkter ökade tack vare större marknadsavverkningar och högre virkespriser 2017 sammanlagt ungefär en tiondel jämfört med föregående år och uppgick till inemot två miljarder euro.

Privatskogsbrukets nettoresultat före skatter och kostnader för främmande kapital var i genomsnitt 126 euro per hektar skogsmark 2017. Skogsbrukets rörelseresultat per hektar förbättrades drygt tio euro jämfört med 2016.

Representation

Förbundets representation i SLC: s och MTK: s organ framgår av SLC:s årsberättelse.

Övrig representation

ÖSP:s representation i olika arbetsgrupper, styrelser och andra instanser är en viktig del av intressebevakningen av jord- och skogsbruket. ÖSP har tillsammans med skogsvårdsföreningen markägarrepresentation i nejdens jaktvårdsföreningar. Förbundet har genom förtroendemän eller tjänstemän deltagit bl.a. i följande organ:

ÖSP har deltagit i:

ÖSP har representerats av:

Delegationen för Esse å

Per-Ole Mård, medlem

Delegationen för Kyro älv

Johanna Nyman

Arbetsgruppen för Kyro älvs deltat

Johanna Nyman

Delegationen för Perho å

Mats Brandt, medlem

Delegationen och arbetsgruppen för Lappo å

Tom Cederström, medlem

Arbetsgruppen för Närpes å

Martin Westerberg, medlem
Bengt Eklund, suppleant

Kvarkens Världsarvsdelegation

Jonas Nord

Delegationen för Tjock och Lappfjärds å

Matias Ålgars, medlem
Christian Björknäs, suppleant

Södra-Österbottens ELY-centrals delegation för svensk service

Fredrik Grannas

Österbottens förbunds samarbetsgrupp

Madelene Lindqvist, medlem

Österbottens förbunds landsbygdssektion

Madelene Lindqvist

Österbottens Förbund, arbetsgr. för integrerad förvaltning av skärgårds- och kustområdena i Österbotten

Madelene Lindqvist, Susanne West
suppleant

Österbottens skogsråd

Anders Lillandt

Regionala skarvsamarbetsgruppen	Stefan Thölix, medlem, Madelene Lindqvist suppleant
Apetits bolagsstämma	Börje Helenelund
LPA:s kontaktperson	Fredrik Grannas
Avfallsdelegationen för västra Finland	Fredrik Grannas
Yrkestemet för naturbruk vid Yrkesakademien i Österbotten	Johanna Nyman ordförande, Bjarne Mara medlem
Kursgårdens styrgrupps representant	Fredrik Grannas medlem, Madelene Lindqvist suppl.
Tomatek	Johanna Smith, ordförande
Tomatek:s bolagsstämma	Tore Svarvar
Agrolink Ab	Madelene Lindqvist, styrelsemedlem
Agrolink Ab:s bolagsstämma	Tomas Långgård
Hortilab Ab	Bo Linde, ordförande
Hortilab Ab:s bolagsstämma	Johanna Smith
Innoväxthus styrgrupp	Johanna Smith, medlem
Nötslakterikontroll	Erik Lybäck Samuel Ingves
Svinslakterikontroll	Tommy Ehrns, Mikael Vidlund
Spannmålshandelsgranskning	Martin Edman, Bengt Eklund och Fredrik Grannas
EkoNu	Steve Nyholm ordförande, Bjarne Mara medlem
Bostads Ab Bondegården	Madelene Lindqvist, styrelsemedlem
Regionala viltrådet, markägarnas repr.	Stig Simons
Forumet för gårdstillsyn och tillstånd	Tomas Långgård, Madelene Lindqvist, suppleant
Projekt kursgårdens referensgrupp	Tomas Långgård och Fredrik Grannas
Projektet Boden styrgrupp	Fredrik Grannas
ÖF:s delegation för stora rovdjur	Jan-Ove Nyman, Stefan Thölix suppl.
Styrgruppen för WindCoE	Johanna Nyman, Fredrik Grannas suppl.
Projekt NP balans referensgrupp	Fredrik Grannas medlem
LRF Västerbottens regionstämma	Johanna Nyman

Förbundskansliet

Förbundets anställda har under året varit:

Agronom Jan-Ove Nyman har verkade som förbundets verksamhetsledare fram till 28.2.2017. Från 1.3.2017 fungerade agrolog (YH) Madelene Lindqvist som t.f. verksamhetsledare. Verksamhetsledare fungerar som förbundsstyrelsens sekreterare. Verksamhetsledaren fungerar även som sekreterare i ägg-, får-, mjölk-, kött-, företagarrutskottet och utskottet för ekologisk odling.

Agrolog Fredrik Grannas har verkat som ombudsman. Ombudsmannen handhar kontakten till lokalavdelningar och ungdomsklubbar. Sekreterare i ungdoms-, jordbrukarkvinnor, social-politiska-, spannmåls-, sockerbetor- och valutskottet. Ombudsmannen svarar på frågor om lantbruksstöden.

YH-agrolog Johanna Smith har verkat som t.f. trädgårdsombudsman och Antonia Hoxell som sekreterare för trädgårdsutskottet. EM Lena Hallvar är kassör. Tjänsten är på deltid. Kansliet har skötts av merkant Gun Boström.

Irene Vänninen har under året verkat som projektchef för projektet InnoVäxthus.

Skatteavdelningen

YH-agrolog Johannes Nylund verkade som avdelningschef. Han har även handlett lokalavdelningarnas skattetjänster och deras bokförare. Tjänsten är på deltid. ADB-merkonom Maria Ström har handhaft skattebokföringen.

Antonia Hoxell och Jan-Henrik Nygård har under året arbetat för ÖSP:s skatteavdelning som topphjälp.

Förbundets verksamhet

Förbundsstyrelsen har under året bevakat de jordbrukspolitiska intressena på ett regionalt, nationellt samt även på ett internationellt plan. Förbundsstyrelsen har sammanträtt 11 gånger. Till förbundsstyrelsens möten har också kallats SLC:s fullmäktigeordförande Stefan Thölix, SLC-styrelsemedlemmar Mats Nylund och Martin Vesterberg och ordförande för skogsvårdsföreningen Österbotten Kenneth Pähls. Förbundsstyrelsen har

berett de ärenden som stadgeenligt behandlats vid förbundsmötena samt haft det övergripande ansvaret för förbundets verksamhet.

Den 9.11.2017 ordnades en traktormarsch till Vasklohamnen av ÖSP. Omkring 60 jordbrukare med 40 traktorer deltog. Under dagen deltog även SLC:s spannmålsutskott och jordbrukare med traktorer från MTK. Marschen ordnades som reaktion på Lantmännens Agros import av foderkorn till Vasa.

Foto: Fredrik Grammas

Traktormarschen till Vasklohamnen samlade ca 60 jordbrukare och 40 traktorer.

Förbundet aktiverade sig under och efter kommunalvalet 2017. Flera jordbrukarkandidater ställde upp i de olika kommunerna. Förbundet har även följt upp läget med motioner gällande offentliga upphandlingar samt principer för upphandlingar inom kommunen.

Flera stora lagar bereddes under 2017, nämnas bör lagen om avbytarverksamhet och den nya djurskyddslagen. Förbundet har aktivt följt med i bevakningen gällande de frågor som berör näringen.

Revideringen av förbundets stadgar har framskridit under året och i samband med höstmötet förrättades den andra (och sista) officiella behandlingen av stadgeförnyelsen. Stadgearbetsgruppen har även gjort upp en omröstningsordning som godkändes av förbundsfullmäktiges höstmöte.

Förbundsstyrelsen inledde året med att arrangera ett tvådagars seminarium i slutet av januari. 2017 hölls seminariet i Umeå. Förbundet besökte bl.a. LRF Västerbotten. Under seminariet planeras årets verksamhet och

styrelsen utser utskott och arbetsgrupper för året.

Landskapsreformen var aktuell under hela 2017. Reformen blev under året framskjuten, men det förberedande arbetet fortsatte. Förbundets t.f. verksamhetsledare satt med i en arbetsgrupp gällande landskapsfrågor. Förbundet har även under 2017 vid flera olika sammanhang fört fram vikten av en politisk styrning som bevakar också våra näringar i det kommande landskapet.

Fågelskadearbetsgruppen var aktiv under 2017. Den 7 september besökte tjänstemän från miljöministeriet och NTM-centralen Söderfjärden för att få bekanta sig med skördeskador förorsakade av fåglar i området. Arbetsgruppen har också deltagit i en forskningsintervju angående ersättningssystemet för skador förorsakade av fridlysta fåglar och deltagit i en träff med miljöministeriet i samma frågor.

Skogsfrågor har diskuterats under varje styrelsemöte. Anders Lilland och Stefan Thölix har ansvarat för skogsärenden på ÖSP. Förbundet har under året aktivt följt med hur skogen beaktats på EU-nivå speciellt angående EU-direktiven LULUCF och RED II.

I samband med skogsärenden har förbundet även behandlat jaktfrågor. Jaktfrågor har diskuterats i flera organ utöver förbundsstyrelsen. Styrelsen har under året diskuterat älg- och hjortstammen och möjligheten för jaktvårdsföreningarna att bilda älgförvaltningsgrupper har lyfts fram. Dessutom har viltssituationen, speciellt angående varg och vildsvin diskuterats ingående och flera utlåtanden och pressmeddelanden har givits i ärendet. Verksamhetsledaren har hållit aktiv kontakt med Stefan Pellas från Finlands viltcentral och Pellas har även besökt ÖSP för att diskutera aktuella viltfrågor med olika förtroendevalda inom förbundet.

När någon specifik fråga behöver diskuteras mera ingående har styrelsen möjlighet att t.ex. bjuda in utskottsordförande till sina möten. Förbundsstyrelsen har under 2017 bjudit in representanter från utskott och närliggande organisationer till sina möten och under året har bl.a. följande personer deltagit Kaj Hemberg (ordf. potatisutskottet), Tom Åstrand (vd ÖK), Meira-Pia Lohiluoma (direktör ÖSL) och Martin Edman (ordf. spannmålsutskottet).

Lantbrukspolitiken behandlas under alla styrelsemöten och styrelsen har diskuterat och kommit överens om förbundets linjedragningar, vilka framförts till SLC. Frågor som diskuterats har varit en del av hur man skall fördela krisstödet från traktormarschen 2016. Till följd av en utma-

nande skördesäsong blev jordbrukarna beviljade 25 miljoner i krispengar till återbetalning av bränsleaccisen. Styrelsen blickade även framåt och diskuterade under året även kommande programperiod inom CAP och vilka linjedragningar ÖSP kommer att ta.

Under sommaren gjorde styrelsen sommarresa till Nyslott. Under resan besökte styrelsen Kenkävero, skogsmuseet Lusto i Punkaharju och Metsäs nya fabrik i Äänekoski. Under resan hölls styrelsemöte och efter mötet avgavs ett pressmeddelande om handelns billighetskampanj inom grönsakssektorn.

Kravet om ursprungsmärkning av mat har medvind. Jord- och skogsbruksministeriet gav under 2017 en förordning och ursprungsmärkning av mjölk- och köttprodukter. ÖSP understöder SLC i ärendet och arbetar för att kravet skulle utvidgad även till spannmålsprodukter.

I december arrangerade skattetjänst utbildning för skattebokförarna. Under dagen gicks aktuellt inom skattesidan igenom samt aktuellt från förbundet och inom politiken.

Informationsspridning är en av förbundets viktigaste uppgifter. Förbundet har under året arrangerat flera kurser. Bland annat kurs för förbundets stödombud. Förbundet har även fortsatt med arrangerandet av olika branschspecifika seminarier inom ramen för projektet Kursgården. I juni deltog förbundet i SLC:s monter under Farmari-mässan i Seinäjoki.

För att få en snabb kanal för behandling av ärenden från fältet har sty-

Foto: ÖSP

Helena Fabritius (ÅPF) och Madelene Lindqvist i SLC:s monter på Farmari.

relsen vid varje möte en punkt för ärenden framförda av lokalavdelningar och utskott. Flera lokalavdelningar har tagit till sig denna möjlighet.

Mats Nylund har under 2017 representerat SLC i MTK:s skogsdirektion och bevakar skogspolitiken på den nationella nivån.

Trädgårdssektionen

Växthus

Trädgårdsutskottet har under året sammanträtt till åtta utskottsmöten och två gemensamma möten med områdets större packerier.

Marknaden präglades av kraftiga prisvariationer under året och stundtals mycket låga marknadspriser vilket gjorde att året som helhet blev en besvikelse vad gäller medelpriserna och resultat mot tidigare.

Belyst produktion av rund tomat drabbades av en kraftig prissvacka strax efter nyår men stabiliserade sig under februari-mars tack vare mycket uppmärksamhet kring S-gruppens införande av marginalsänkning av grönsakspriserna från årets början. Sänkningen ledde till större efterfrågan och uppmärksamhet kring grönsaker överlag bland konsumenterna. Samtidigt inföll också en köldperiod i Sydeuropa som påverkade tillgång och prisnivå på importerade produkter under första kvartalet.

Vår-perioden efter påsk var marknadsmässigt svagare än förväntat och i viss mån påverkades konsumtionen negativt av dåliga väderförhållanden, fortsatt import långt in i juni och ökade produktionsvolymerna på marknaden. De enskilda produkterna som drabbades hårdast av prisfall mot tidigare år var säsongproduktion av paprika, traditionell säsongproduktion av rund tomat och gurka, men också den belysta året om produktionen påverkades av lägre prisnivåer beroende på hur plantbyten infallit hos den enskilda odlaren.

Specialtomaterna klarade sig förhållandevis bättre prismässigt jämfört med tidigare år trots stor volymökning av utbudet. På grund av en relativt stor arealökning av paprika blev medelpriset för säsongen mycket svagt jämfört med de två tidigare åren då prisnivån varit relativt stabil.

På växthusgurkan var det som tidigare år stora fluktuationer i prisbildningen. Början av året med relativt stabila priser, men kraftigt ökade produktionsvolymerna jämfört med 2016 gjorde att marknadspriserna pressades

till bottennivåer under hela våren och sommaren. Medelpriserna för säsongodling blev mycket låga.

Utskottet besökte i april Inex och Kesko för att informera om den finländska växthusproduktionen och vilka grödor som odlas och hur stora produktionsvolymerna. Kvalitetsfrågor och växthusgrönsakernas värdekedja diskuterades också.

Under året har förhandlingarna om EU:s nya ekoförordning tagit några steg framåt. För den finländska ekologiska växthusproduktionen innebär förhandlingsresultatet i praktiken slutet för den finländska ekologiska växthusodlingen. Den ekoväxthusareal som varit godkänd fram tills den 28 juni 2017, får odlas fram till år 2030. Efter det skulle den finländska ekologiska växthusodlingen året runt i avgränsade odlingsbäddar helt upphöra. Beslutet bäddar för en ökad andel importerade ekologiska växthusgrönsaker.

Diskussioner kring karantänstatusen för Bemisia har förts efter att Evira på nytt gjort framställningar till Jord- och skogsbruksministeriet om att avsluta dess karantänstatus. I slutet av året ordnades ett hörande på ministeriet i frågan och en delegation från Österbotten deltog och argumenterade för bibehållen karantänstatus. Trädgårdssektionen ombads att ge sitt ställningstagande innan årsskiftet till kanslichefen och sektionen är för ett bibehållande av karantänstatusen.

Den traditionella trädgårdsdagen i riksdagen i slutet av maj fick i år igen ge vika för de pågående renoveringarna av riksdagens utrymmen. För att inte traditionen skall falla i glömska fick alla riksdagsledamöter en kasse med grönsaker och en hälsning från växthusproducenterna.

ÖSP:s trädgårdsproducenter har även detta år deltagit i finansieringen av den nationella reklamkampanj som bedrivs i samarbete med Handelsträdgårdsförbundet och som pågått oavbrutet ända sedan 1972. Årets kampanj har förts främst i sociala medier så som Facebook, Instagram och Youtube.

Inom InnoVäxthus projektet slutfördes problemformuleringen av branschens läge under våren och resultatet presenterades för ca. 240 åskådare genom en revy. Den förverkligades av manus-författaren Sören Storbäck och andra aktörer inom regionens ungdomsföreningar. I augusti hölls en träff för lokalavdelningarnas styrelser och de större packerierna på området. På träffen prioriterades vilka områden projektet skall gå vidare med och ett så kallat utvecklingsprogram godkändes. Målet med programmet är att

branschen med hjälp av fem olika spår skall nå en mera efterfrågestyrd produktion. Till de tre viktigaste spåren hör förbättring av kommunikationen i värdekedjan och en analys av dagsläget gällande kundorienteringen i kedjan, kvalitetsmässiga faktorer och alternativa grödor till traditionella växthusgrönsaker. Vid starten av dessa tre spår togs nätverkande åtgärder för att utvidga innovationsgemenskapen så som uppsatta mål förutsätter. Den nya gemenskapen inkluderar bland andra; Hanken, Vasa universitet, VASEK, Novia, SLU och Kungliga tekniska högskolan, HAMK, företagshuset Dynamo och Aktion Österbotten, LUKE, Helsingfors universitet samt utvecklare av digitala metoder för minskat matsvinn, sakkunniga i framtidskunskaper och tillverkare och försäljare av förnödenheter. Projektets verksamhet under 2018 kommer tyngdpunkten att ligga på de tre utvecklingsspåren samt i deras projektfiering.

Förutom trädgårdssektionens utvecklingsprojekt, InnoVäxthus, har sektionen med finansiering eller med sakkunskap under året gått in i följande projekt; Stöd och information åt arbetsinvandrare, Rött Guld vid 8:an och Biologinen torjunta kasvihuoneissa – alistuminen, allergiat ja niiden ehkäisy.

Martin Vesterberg, Stefan Skullbacka och Christer Finne har representerat ÖSP i SLC:s trädgårdsutskott. Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Thomas Edström-Simons har suttit i Ab Tomatek:s styrelse. Jonas Lundström, Rosita Langels och Johanna Smith har suttit med i ÖSP:s och HTF:s gemensamma reklamkommitté. Susanne West har deltagit i COPA:s arbetsgrupp för blommor och plantor, arbetsgruppen för frukt och grönt och i Civil Dialogue Group for Horticulture, Spirits and Olives. Susanne West har också fungerat som suppleant i styrelsen för Stiftelsen Aspegrens Trädgård. Johanna Smith har varit SLC:s representant i Inhemska Trädgårdsprodukters styrelse samt SLC:s representant i MTK:s utskott för specialväxter.

Frilandsodlarnas lokalavdelning

Styrelsen har bestått av följande; Christer Finne (Solf) ordf., Peter Sjöblom (Tjock), David Björk (Österhankmo), Johan Segerstam (Socklot), Inga-Britt Lindvall (Forsby) och Michael Kamis (Vörå). Lokalavdelningen har hållit tre styrelsemöten under året och i februari ordnades ett välbesökt infotillfälle med odlingsteman samt information om arbetsgivarfrågor.

Styrelsen fungerar också som ÖSP:s frilandsutskott. Lokalavdelningen hade under året 29 personmedlemmar från 19 företag (varav 3 stödande) med tillsammans 108,2 hektar frilands-/bärodling.

Frilandsodlarna fick åter ett år med provningar. Förutom handelns billighetskampanjer blev vädret inte heller optimalt. Vårvintern gav förningar om att det kunde bli en tidig start på odlingssäsongen, men trots milt väder gick tjälen djupt på grund av den ringa snön. Det gick långt in i maj innan tjälen släppte och vårbruket kunde ta fart på allvar.

Hela sommaren fortsatte sval och hade endast ett fåtal dagar med sommarvärme. Den sena våren och svala sommaren ledde till att skördesäsongen inleddes ett par veckor senare än normalt och tidvis låg skörden tre veckor efter normal tidtabell. Kvalitén på grönsakerna var som brukligt under svalare år god och större problem med skadegörare och växtsjukdomar undveks. Ett undantag var lagerlöken som speciellt längs kusten drabbades hårt av gråmögel, många odlare upplevde det största svinnet någonsin.

Lagerskörden inleddes sent och stördes av regnigt väder, men det var ändå en relativt varm höst vilket medförde att skörden kunde fortgå långt in i november. Bärodslarna och speciellt jordgubbsodlarna hade trots allt ett hyfsat år med lång plockningssäsong och bra priser.

Den billighetskampanj med sänkta priser som aviserades kunde tack vare aktivitet på bland annat sociala medier bromsas upp och när odlarna drabbades av överskott på blomkål i augusti kunde också åtgången stimuleras via sociala media och försäljningen via REKO ringarna satte fart på konsumtionen. Någon vecka senare fick dock den traditionella handeln upp ögonen för det ökade intresset av blomkål och det blev en traditionell priskampanj och låga producentpriser. Den här typen av kampanjer ger inte något led i kedjan en skälig ersättning, men glädjande var att notera att många konsumenter värnar om den inhemska produktionen.

Inför förhandlingarna om nästa års stöd hade liksom ifjol föreslagits en sänkning för lagerstödet. Lokalavdelningens styrelse ansåg att en beskärning av stödet på C-området är orättvis eftersom odlarnas lager hållits inom kvotramarna och befinner sig längre bort från marknaden. Lagringsperioden är längre på C-området och medför större kostnader för lagring och produktvinn. Efter förhandlingar kunde ändå stödet bibehållas på nuvarande nivå ytterligare en lagringssäsong, men ett förslag som tillfredsställer både AB- och C-området skall utformas.

Representation

Frilandsodlarna har under året varit representerade i SLC:s trädgårdsutskott genom Christer Finne med David Björk som ersättare. Christer Finne är medlem i SLC:s fullmäktige och ÖSP:s fullmäktige. Peter Sjöblom har innehaft styrelseplats i Juurestentuottajat-Rotfruktsproducenterna r.y. med Christer Finne som ersättare. Peter Sjöblom har suttit med som medlem i utskottet för tidig morots- och lagermorots-utskotten. Christer Finne har suttit med i styrelsen för Kaalintuottajat-Kålproducenterna r.y. med Johan Segerstam som ersättare. I föreningens blomkåls- och broccoliutskott och isbergssallatsutskott har Christer Finne suttit och David Björk har suttit som medlem i lagerkålsutskottet. Rosmarie Finne har varit Mellis unga producenters representant i frilandsodlarutskottet.

Utlåtanden

ÖSP:s styrelsemedlemmar och verksamhetsledaren har skrivit inslag till tidningar enligt behov. Förbundet har under 2017 avgett utlåtanden om:

- Kriterier för offentlig upphandling av livsmedel
- Statsrådets förordning om ursprungsmärkning av mjölk- och köttprodukter
- Vargfrågan
- Vildsvinsstammen och förvaltningen gällande dispensanhållan
- Jord- och skogsbruksministeriets förordning om åtgärder för att förhindra spridningen av afrikansk svinpest
- Miljökonsekvensbedömningen för Vasa hamnväg
- Övervakningen av nötkreatur

ÖSP gav även en grundlig genomgång av avbytarlagen som SLC base-rade sitt utlåtande på. Dessutom har skrivelse om elnätet och elpriser och skolmjölkstödet gjorts. Alla kommuner med skarvkolonier uppmanades under hösten att utreda salmonellaförekomst hos skarvpopulationen. Trädgårdsutskottet sände under 2017 en skrivelse till KPO om vilseledande reklam där spanska tomater varit märkta med groddbladsmärket. Kronoby lokalavdelning sände en skrivelse till Metsäliitto angående deras beslut att stänga kontoret i Kronoby.

Därtill har förbundsstyrelsen avgett utlåtanden till pressen om aktuella ärenden berörande bland annat näringens lönsamhet, vikten av att konsu-

mera inhemskt, stödgranskningar och byråkratin. Pressmeddelanden har under året getts om:

- S-gruppens billighetskampanj
- Importen av brasilianskt kött och Eviras agerande i frågan
- Inhemskt på grillen är hållbart
- Primärproducenternas ställning i livsmedelskedjan och lönsamhetsnivån
- Lantmännen Agros kornimport
- Skärpningen av bränsleskatten och LFA-beskrivningen

Skatteservice

Skatteservicen har fortsatt i samma omfattning som tidigare.

Karleby	May Smeds	06 822 6547
Lappfjärd	Nina Hoxell	040 741 7480
Nedervetil	Ab Cefem, Elisabeth Hagström	040 419 8028
Nedervetil	Nedervetil Bokföringsbyrå Ab, Teija Bexar	06 864 8521
Nykarleby	Nykarleby redovisningstjänst	06 722 4373
Närpes	Kanto Bokföring	06 224 1836
	Best Bokföring Ab	06 224 1665
Purmo	Janne Liljedahl	06 727 2140
Pörtom	Håkan Ulfvens	06 366 1228
Korsholm - Vasa	ÖSP	06 318 9228
Tjock	JHE-Consulting Kb	0400 163 290
Yttermark	Stefan Guldén	06 225 6556
Vörå	Norlic	010 400 4202
Vasa	ÖSP	06 318 9228

Lantbrukspensionen

Följande LPA-ombudsmän verkade för olika distrikt inom ÖSP till vilka medlemmarna kan vända sig i pensionsfrågor:

Annika Grannas, Vörå, 029 435 2615, distrikt: Karleby, Kronoby, Jakobstad, Larsmo, Pedersöre, Nykarleby, Vörå

Nina Hemberg, Lappfjärd, 029 435 2619, distrikt: Korsholm, Vasa, Korsnäs, Malax, Närpes, Kaskö, Kristinestad.

Medlems- och arealredovisning 2017

(Inbetalda medlemsavgifter 31.12.2017)

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal	
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha
Esse	122	279	5	6	3654,97	6956,91
Frilandsodlarna	14	23	3	3	106,50	-
Jeppo	70	143	6	11	2681,25	3876,01
Karleby	81	229	7	10	2506,43	3746,40
Korsholms södra	158	278	11	14	4433,32	3635,60
Korsnäs	72	126	5	6	1456,42	2157,53
Kronoby	92	323	9	11	3560,32	4007,15
Kvevlax	120	186	13	18	3116,88	3181,34
Lappfjärd	100	207	8	14	2672,06	4083,02
Larsmo	34	74	6	10	654,69	1837,64
Malax	166	272	28	42	4887,60	4271,90
Maxmo	23	42	1	1	422,66	840,90
Munsala	123	238	11	16	4417,10	4270,19
Nedervetil	54	157	2	2	2092,48	1844,20
Nykarleby	103	255	13	18	3332,43	5555,75
Närpes östra	120	205	9	11	3549,20	3749,11
Oravais	85	231	5	6	3393,84	3258,78
Pedersöre	146	362	21	33	5315,29	5251,90
Purmo	102	219	10	13	4390,42	5835,32
Pörtom	77	139	2	3	2088,33	3251,92
Replot-Björköby	24	37	5	5	344,86	837,40
Sideby	27	44	9	16	897,00	1815,60
Solf	96	188	11	16	2674,24	2221,58
Sundom	42	67	1	1	518,29	878,90
Terjärv	77	200	8	13	3252,26	2511,34
Tjock	44	81	2	2	1092,70	2523,06
Västra Närpes	76	150	3	5	2381,39	2532,83
Vörå	192	448	23	29	7259,14	7945,18
Yttermark	89	218	9	15	2986,75	2723,54
Övermark	91	193	8	14	2873,05	2876,45
Summa	2620	5614	254	364	83011,87	98477,45

Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2017

(Alla medlemmar, inklusive obetalda, 31.12.2017)

Lokalavdelning	0,0- 9,9	10- 19,9	20- 29,9	30- 49,9	50- 99,9	Enbart skog	Summa
Esse	10	15	13	28	27	29	122
Frilandsodlarna	10	4	0	0	0	0	14
Jeppo	5	5	2	10	24	24	70
Karleby	6	13	15	11	19	17	81
Korsholm södra	23	34	12	24	30	35	158
Korsnäs	20	21	6	8	7	10	72
Kronoby	7	8	17	24	24	12	92
Kvevlax	15	22	8	21	22	32	120
Lappfjärd	9	18	18	29	10	16	100
Larsmo	7	2	1	3	4	17	34
Malax	25	26	11	22	39	43	166
Maxmo	5	4	6	3	1	4	23
Munsala	21	21	14	24	31	12	123
Nedervetil	3	11	11	10	11	8	54
Nykarleby	8	23	10	13	26	23	103
Närpes östra	10	15	22	16	23	34	120
Oravais	7	5	14	17	26	16	85
Pedersöre	9	20	12	23	42	40	146
Purmo	8	9	4	23	32	26	102
Pörtom	4	14	11	15	14	19	77
Replot-Björköby	5	6	3	4	0	6	24
Sideby	3	2	5	4	5	8	27
Solf	7	13	12	17	22	25	96
Sundom	5	7	5	7	0	18	42
Terjärv	9	9	5	12	22	20	77
Tjock	2	7	6	9	4	16	44
Västra Närpes	5	15	10	16	12	18	76
Vörå	2	21	21	33	53	62	192
Yttermark	7	19	13	20	18	12	89
Övermark	9	13	17	16	19	17	91
Summa	266	402	304	462	567	619	2620

Trädgårdsproducentavdelningar 2017

(inbetalda medlemsavgifter 31.12.2017)

Lokalavdelning	Växthus/bärodlare		Areal m ² /ha	Stödande	
	gårdar	personer		gårdar	personer
Korsnäsnejden	28	39	115 003	23	39
Lappfjärdsnejden	10	17	25 063	3	5
Malaxnejden	16	27	62 232	30	55
-bärodlare	2	2	10,00		
Närpes	101	173	657 863	37	49
Frilandsodlarna					
-bärodlare	2	3	17,70		
Summa	157	258	860 161	93	148
-bärodlare, ha			27,70		

ÖSP:s lokalavdelningar 2018

Esse lokalavdelning

ordf. Ola Sandberg, Bäckbyvägen 499, 68830 Bäckby
040 573 8653, ola.sandberg@anvianet.fi

Frilandsodlarnas lokalavdelning

ordf. Christer Finne, Långmossvägen 419, 65450 Solf
0500 108 091, finne@agrolink.fi

Jeppo lokalavdelning

ordf. Glenn Strengell, Jungarvägen 262, 66850 Jeppo
050 522 5442, glenn.strengell@agrolink.fi

Karleby lokalavdelning

ordf. Michael Hägg, Säkavägen 629, 67500 Karleby
040 757 4998, michael_hagg(at)hotmail.com

Korsholms södra lokalavdelning

ordf. Henrik Ingo, Staversbyvägen 187 B, 66520 Veikars
050 69 222, henrik.ingo@agrolink.fi

Korsnäs lokalavdelning

ordf. Roger Backholm, Korsbäckvägen 356, 66230 Korsbäck
050 553 1799, roger.backholm@netikka.fi

Korsnäsnejdens trädgårdsproducenter

ordf. Annica Svartgrund, Strandmossvägen 59, 66290 Harrström
050 349 6368, annicasvartgrund@hotmail.com

Kronoby lokalavdelning

ordf. Mårten Strandvall, Skrubbackavägen 4, 68500 Kronoby
050 412 6679, martenstrandvall@hotmail.com

Kvevlax lokalavdelning

ordf. Johnny Enström, Veikarsvägen 85 B, 66530 Kvevlax
0500 380 241, johnny.enstrom@agrolink.fi

Lappfjärd lokalavdelning

ordf. Mikael Hoxell, Korsbäckvägen 84, 64320 Dagsmark
0400 560 365, mikael.hoxell@gmail.com

Larsmo lokalavdelning

ordf. Ronny Snellman, Västerbyvägen 106, 68560 Eugmo
050 339 2113, ronnyssnellman@hotmail.com

Malax lokalavdelning

ordf. Joakim Smeds, Nämndesbackvägen 70, 66140 Övermalax
041 446 8728, joakim.smeds@netikka.fi

Malaxnejdens trädgårdsproducenter

ordf. Tore Svarvar, Björneborgsv. 2621 D, 66260 Svarvar
050 518 1935, tore.svarvar@bob.fi

Maxmo lokalavdelning

ordf. Bo-Stefan Rådman, Kvimovägen 188, 66640 Maxmo
044 557 3121, bostefanradman@netikka.fi

Munsala lokalavdelning

ordf. Sebastian Pott, Jussilavägen 1115, 66850 Pensala
040 047 8528, sebastian.pott@pensala.fi

Nedervetil lokalavdelning

ordf. Dick Kainberg, Kainbergsvägen 20, 68410 Nedervetil
050 523 6949, kainberg@hotmail.com

Nykarleby lokalavdelning

ordf. Andreas Frostdahl, Jakobstadsv. 602, 66900 Nykarleby
050 349 2866,
andreas.frostdahl@agrolink.fi

Närpes trädgårdsproducenter

ordf. Joakim Strand, Skrattnäsvägen 926, 64250 Pjelax
050 562 1296, strandjoakim@hotmail.com

Närpes östra lokalavdelning

ordf. David Nyman, Svartbäck östra 50, 64200 Närpes
050 359 2611, cdnyman@hotmail.com

Oravais lokalavdelning

ordf. Johan Häggblom, Rauskvägen 12, 66840 Pensala
050 592 5188, johan.haggblom@pensala.fi

Pedersöre lokalavdelning

ordf. Mats Finne, Norrsidansvägen 204, 68920 Forsby
040 505 0481, mats.finne@multi.fi

Purmo lokalavdelning

ordf. Johannes Stenmark, Överpurmovägen 181, 68930 Purmo
050 412 0942, stenmark.johannes@gmail.com

Pörtom lokalavdelning

ordf. Tobias Dahlblom, Långtåget 33, 66270 Pörtom
050 344 3181, tobias@dahlblom.fi

Replot-Björköby lokalavdelning

ordf. Jonas Nord, Björkövägen 540, 65870 Björköby
0500 774 681, jonas.nord@netikka.fi

Sideby lokalavdelning

ordf. Samuel Ingves, Frivilasv. 49, 64480 Skaftung
040 839 8370, ingves_87@hotmail.com

Solf lokalavdelning

ordf. Eivor Finne, Långmossv. 419, 65450 Solf
050 533 3430, finne@agrolink.fi

Sundom lokalavdelning

ordf. David Köping, Söderfjärdsv. 346 B, 65410 Sundom
040 595 9029, david.ktele@gmail.com

Terjärv lokalavdelning

ordf. Marcus Skullbacka, Skullbackav. 111, 68700 Terjärv
040 724 4043, marcus.skullbacka@hotmail.com

Tjock lokalavdelning

ordf. Anders Lillandt, Björndalsvägen 140, 64140 Tjock
050 463 2196, anders.lillandt@krsnet.fi

Västra Närpes lokalavdelning

ordf. Hans Vikstrand, Sandhedvägen 147, 64510 Nämpnäs
050 516 9439, hans.vikstrand@pp.inet.fi

Vörå lokalavdelning

ordf. Michael Kamis, Larvvägen 807, 66600 Vörå
050 350 7233, kamismichael@gmail.com

Yttermark lokalavdelning

ordf. Bengt Dahlin, Östralinjen 1304, 64220 Yttermark
040 848 9461, bdahlin@pp.tawi.fi

Övermark lokalavdelning

ordf. Jan-Anders Lindfors, Valsbergsvägen 686, 64610 Övermark
040 722 3791, ja.lindfors@agrolink.fi

ÅRSBERÄTTELSE 2017

**Nylands svenska
producentförbund NSP rf -
SLC Nyland**

Det nittiotredje verksamhetsåret

Förbundets medlemmar

Antalet lokalavdelningar som var anslutna till förbundet minskade vid ingången av året från 19 till 17, då Karis och Snappertuna lokalavdelningar samt Pojo landsbygdsförening gick samman till en lokalavdelning, SLC Raseborg. Det betydde samtidigt att antalet medlemsföreningar i form av landsbygdsföreningar minskade från tre till två. Lokalavdelningarna hade vid slutet av år 2017 sammanlagt 1.383 lantbruks- och trädgårdslägenheter som medlemmar (aktiva). Dessa minskade med 1,1 procent från föregående år. Förbundet hade 316 stödande medlemmar (+ 0,3 %). Personmedlemmarnas antal uppgick till 3.149 (- 2,1 %).

Medlemsgårdarnas sammanlagda areal utgjorde 59.045 ha åker (- 2,5 %) och 74.488 ha skog (- 0,4 %). Medlemsgårdarnas medelareal uppgick till 42,7 ha åker (+ 0,4 ha jmf. med 2016) och 53,9 ha skog (+ 0,5 ha). 307 lägenheter hade enbart skog. Om man beaktar endast aktiva gårdar som hade åkermark i besittning blir åkerns medelareal ca 12,2 hektar större, d.v.s. 54,9 ha. Det här motsvarar rätt väl medelarealen för lantbruken i Nyland.

Stödande företagsmedlemmar

Följande företag och organisationer var stödande medlemmar 2017:

Andelsmejeriet Länsi Maito

Andelsmejeriet Tuottajain Maito

Arla Oy

LSO Andelslag

Svenska Småbruk och Egna Hem

Södra skogsreviret

Folksam skadeförsäkring

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande och ordförande i styrelsen sedan 2004, Thomas Blomqvist. Adress: Bonäsvägen 100 C, 10520 Tenala, tfn 050 5121776, e-post: thomas.blomqvist@riksdagen.fi.

I viceordförande Thomas Antas, ledamot i styrelsen sedan 2002, viceordförande sedan 2015. Adress: Hindersbyvägen 622, 07850 Hindersby, tfn 050 3079919, e-post: thomas.antas@kolumbus.fi.

II viceordförande Bengt Nyman, ledamot i styrelsen sedan 2001, viceordförande sedan 2017. Adress: Björkkullavägen 80, 10360 Svartå, tfn 0500 348185, e-post: bengt.nyman@dnainternet.net.

Ledamöter:

Roger Lindroos, Bromarf	från 1999
John Holmberg, Tenala	från 2003
Christian Nyholm, Ingå	från 2015
Tom Lemström, Sjundeå	från 2012
Mats Wikner, Kyrkslätt	från 2016
Magnus Selenius, Esbo	från 2012
Maria Himmanen, Vanda	från 2002
Karl-Erik Oljemark, Sibbo	från 2016
Anders Rosengren, Borgå	från 2004
Johan Cederberg, Pernå	från 2009
Carolina Sjögård, Liljendal	från 2005
Boris Antman, Mörskom	från 2015
Johan Björklöf, Strömfors	från 2011
Kim Rosqvist, Pyttis	från 2013
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen	från 2002

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund har fungerat som styrelsens sekreterare.

Revisorer och verksamhetsgranskare

Förbundets ordinarie revisor för verksamhetsårets räkenskaper är GRM-revisor Pehr Colérus (anlitad fackrevisor från år 1979) med Ossi Sopen-Luoma

(GRM) som suppleant och verksamhetsgranskare Johan Söderberg med Kim Lindström som suppleant.

SLC Nylands specialutskott och utsedda representanter för 2017

Nya ledamöter och representanter utmärkta med mörk text.

Arbetsutskott:

Thomas Blomqvist (ordf.), Tenala; Bengt Nyman, Raseborg; Tom Lemström, Sjundeå; Magnus Selenius, Esbo; Karl-Erik Oljemark, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Thomas Antas, Lappträsk.

Till arbetsutskottets möten kallas även kvinno- och ungdomsutskottets ordförande.

Sektoransvariga:

- Växtodling: Bengt Nyman
- Husdjur: Karl-Erik Oljemark
- Skog och energi: Anders Rosengren
- Miljö- och markpolitik: Thomas Antas
- Socialpolitik: Johanna Wasström och Thomas Antas
- Ekologisk produktion: Magnus Selenius
- PR- och konsumentfrågor: Sonja Träskman
- Näringspolitik och företagande: Tom Lemström och Johanna Wasström

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet:

Thomas Antas (ordf.), Lappträsk; Anders Wasström, Raseborg; Nina Långstedt, Ingå; **Erik Perklén**, Sjundeå; Mats Wikner, Kyrkslätt; Henrik Lindström, Sibbo och Bo-Johan Johansson, Borgå, SLC:s jurist kallas till möten.

Ungdoms- och PRutskottet:

Sonja Träskman (ordf.), Ingå; Joel Rappe, Tenala; Thomas Lindholm, Raseborg; **Leo Klinge**, Sjundeå; Linda Fröberg, Kyrkslätt; Annika Nysten, Borgå och Jesse Mårtenson, Mörskom.

Spannmålsutskottet:

Bengt Nyman (ordf.), Raseborg; Johan Holmström, Tenala; Stefan Bäckman, Ingå; Kim Forsman, Ingå; Johan Weurlander, Sjundeå/Esbo; Tom Pehkonen, Helsing; Erik Oljemark, Borgå och **Kim Rosqvist**, Pyttis.

Utskottet för ekologisk produktion:

Mathias Weckström (ordf.), Bromarf; Mikael Jern, Ingå; Magnus Selenius, Esbo; Gösta Lundström, Sibbo; Torbjörn Lönnfors, Pernå, Ben Silfvast, Lapträsk och Aira Sevon, Mörskom.

Kvinnoutskott:

Johanna Wasström (ordf.), Raseborg; Margareta Lönnfeldt, Raseborg; Anita Baarman, Raseborg; Gunilla Westman, Kyrkslätt; Monica Oljemark, Borgå och Camilla Nylund, Liljendal

Animalie referensgrupp:

Johan Wasström, Raseborg; Kristian Westerholm, Ingå; Kaj Klinge, Sjundeå; Karl-Erik Oljemark, Sibbo, Guy Broman, Liljendal och Jesse Mårtenson, Mörskom

Skog referensgrupp:

Henrik Himberg, Bromarf; Anders Wasström, Raseborg; Otto von Frenckell, Ingå; Nina Långstedt, Ingå; Henrik Lindström, Sibbo, Gösta Lundström, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Stefan Borgman, SLC

Referensgrupperna får information och kan bli hörda i olika frågor, och vid behov även sammankallas. Referensgrupperna består av respektive sektoransvariga och representanter i motsvarande sektorutskott i SLC och de gemensamma utskotten med MTK-förbunden eller andra sektororgan.

Representanter i Södra förbundens (SLC Nyland, MTK-Uusimaa, MTK-Etelä-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi) gemensamma utskott:

Näringspolitik och företagande: Johanna Wasström, Raseborg och Sebastian Sohlberg, Sjundeå

Södra förbundens köttutskott: Kaj Klinge, Sjundeå och Guy Broman, Liljendal

Ekoutskott: Magnus Selenius, Esbo och Ben Silfvast, Lappträsk

Miljö och markanvändning: Henrik Lindström, Sibbo och Stefan Borgman, Sibbo (representant för Skogsreviret, suppleant Henrik Himberg, Bromarf)

Åkerväxtutskott: Bengt Nyman, Raseborg och Tom Pehkonen, Helsingfors

Mjölkutskott: Johan Wasström, Raseborg och Jesse Mårtenson, Mörskom

Kompetens och välmående: Mats Wikner, Kyrkslätt och Monica Oljemark, Borgå

Skatteutskott: Anders Rosengren, Borgå och Magnus Grönholm, Ingå

Ungdomsutskott: Johan Rappe, Tenala och Jesse Mårtenson, Mörskom

Skogsutskott: Gösta Lundström, Sibbo och Anders Rosengren, Borgå (suppleant Stefan Borgman, SLC/Skogsreviret)

Övrig representation

Kontroll av spannmålshandeln: Spannmålsutskottet (sköter inom sig)

Kontrollverksamhet vid sockerfabriker: Betodlarnas sockerråd

Betodlarnas sockerråd: Peter Rehn, Tenala (suppleant Marcus Fagerström, Tenala)

Representant i Ålands potatisodlare r.f. (kontraktsförhandlingar): Potatisodlarna utser inom sig

Representant i odlarkommittén för tidig potatis (gemensam för MTK och SLC Åboland): Roger Lindroos, Bromarf

Representanter vid Oy Raisio Ab:s bolagsstämmor: John Holmberg, Tenala (suppleant Anders Rosengren, Borgå)

Representant vid Oy Apetit Ab:s bolagsstämmor: Roger Lindroos, Bromarf (suppleant Peter Simberg, Tenala)

Representant i Jordägarnas värderingscentral (SLC): Håkan Fagerström, Ingå (suppleant Henrik Lindström, Sibbo)

Representant i NTM-centralens odlarråd: Henry Wikholm Borgå och Bjarne Westerlund, SLC Nyland, (suppleant Thomas Antas, Lapträsk)

Representant i landskapets samarbetsgrupp (MYR): Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant för Jaakko Holsti, MTK-Uusimaa)

Representant i Nylands samarbetsgrupps landsbygdssektion: Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Niklas Andersson, Novia)

Representant i delegationen för hållbart lantbruk vid NTM-centralen: Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppl. Henrik Lindström, Sibbo)

Representant i samarbetsdelegationen för vattenvård vid NTM-centralen: Bengt Nyman, Raseborg (suppleant för Jaakko Holsti, MTK-Uusimaa)

Representant i det regionala skogsrådet: Anders Wasström, Raseborg (suppl. Henrik Lindström, Sibbo).

Representant i Nylands regionala viltråds styrelse: Henrik Lindström, Sibbo

Representant i JSM:s rådgivningsdelegation (SLC): Anders Rosengren, Borgå (suppl. för Kim Nordling, SLF)

Förbundets ordinarie möten

Vårmötet

Förbundets ordinarie vårmöte hölls den 11 april 2017 i Liljendal. Närvarande var ca 70 personer av vilka 36 st. var valda ombud för lokalavdelningarna och 2 representanter för stödande företagen.

Liljendal lokalavdelnings ordförande Lars-Johan Frondén hälsade alla välkomna till Liljendal och Lovisa. Frondén gav deltagarna en kort överblick av lantbruket i dagens Liljendal och lyfte fram betydelsen av att satsa på kvalitet. Stadsfullmäktiges viceordförande Tom Liljestränd framförde Lovisa stads hälsning. Han konstaterade bland annat att landsbygdsförvaltningen är inhyest i stadens utrymmen och man vill även i samband med landskapsreformen hålla kvar den servicepunkten för lantbrukarna i regionen.

Förbundsordförande Thomas Blomqvist tog i sitt öppningsanförande bl.a. upp behovet av att i offentliga upphandlingar rikta allt mer uppmärksamhet på produkters och tjänsters kvalitet. Vidare tog han upp lönsamheten i odlingen, djurskydd och vikten av att upprätthålla konsumenternas förtroende. Han meddelade även att han inte på hösten längre står till förfogande för omval till förbundsordförande.

Vårmötet godkände förbundets årsberättelse och bokslut för år 2016 och förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet. Bokslutet uppvisade, trots ett ca 8.000 euro mindre underskott av den ordinarie verksamheten jämfört med föregående år, ett underskott om 14.287 euro och 01 cent.

Två motioner hade inkommit, båda från Sjundeå landsbygdsförening. I den ena motionen föreslog man anställandet av en informatör för att förbättra informationen till allmänheten. I motionen togs upp att SLC Nyland och SLC borde synas och höras mer i den offentliga debatten.

Vidare påtalades betydelsen av att de begränsade resurserna som producentorganisationen har till sitt förfogande, mer än för tillfället, borde användas till att upprätthålla konsumenternas förtroende för inhemska livsmedel. I den andra motionen påtalades fastighetsskatten, som upplevs oskälig och orättvis. Sjundeå landsbygdsförening anser att SLC bör verka för att fastighetsskatten blir mer rättvis och att man får ett slut på den ständiga förhöjningen.

I sitt svar på motionen om informatör konstaterade styrelsen att anställandet av en informatör inom SLC Nyland skulle kräva en betydande

höjning av medlemsavgiften. Detta anser styrelsen inte är ändamålsenligt, speciellt som man inom SLC den senaste tiden försökt stärka synligheten och en enhetlig profil mot allmänheten med nytt grafiskt utseende och gemensamma material och framför allt gemensamma budskap. Som ett led i detta pågår utarbetandet av en kommunikationsstrategi inom SLC Nyland.

Styrelsen framhåller att det som efterlyses i motionen är något som ytterligare borde förbättras och ses över på SLC-nivå. Det vore mer ändamålsenligt att ha en informatör med hela Svenskfinland som arbetsfält, vilket kunde betjäna medlemsförbunden utan onödiga överlappningar. SLC-informatörens arbetsbild borde ses över, då SLC-informatören i dagsläget allt för lite hinner jobba med renodlade informationsuppgifter, eftersom en stor del av tiden går åt till mer organisatoriska uppgifter och projekt, samt medlemsförmåner och andra medlemsfrågor. SLC Nyland förväntar sig att SLC i sin verksamhet lyfter upp information och kommunikation till en ny nivå.

Styrelse uppmanar lantbrukarna och lokalavdelningarna att själva aktivera sig mera och agera "informatörer" och berätta om sin vardag. Om medlemmarna är väl informerade och involverade i vilka målsättningar SLC jobbar för att uppnå, skulle många kaffebords- och facebook-diskussioner vara effektiva sätt att nå ut med ett gemensamt budskap.

I styrelsen svar på den andra motionen framhölls att SLC Nyland anser att det inte är rätt att de som investerar och skapar arbetsplatser bestraffas via en hög fastighetsskatt på produktionsbyggnader. Den höga fastighetsskatten för nya produktionsbyggnader hämmar investeringsivern. SLC uppmanas att verka för att fastighetsskatten blir mer rättvis och ej ständigt höjs. En ständigt stigande fastighetsskatt är inte ägnat att främja företagandet. SLC Nyland arbetar för att fastighetsskatteprocenten för produktionsbyggnader sänks och att underlaget inte breddas till skog och åker.

Därtill försöker man få till stånd en förhöjning av investeringsreserveringen, så att etablerade jordbrukare som investerar i produktionsbyggnader skulle kunna minska på underlaget för fastighetsskatten (=beskattningsvärdet). Medlemmarna och lokalavdelningarna uppmanades att i kommunerna aktivt påtala fastighetsskatten och inför val och i debatter fråga partierna om deras syn på den orättvisa fastighetskatten.

Vårmötet godkände motionerna i enlighet med styrelsens svar.

Därefter följde utdelning av ordenstecken. Holger Falck presenterade Bengt Nymans meriter, som är många inte minst inom spannmålssektorn, och överräckte Finlands vita ros ordenstecken (FVR Fk) till Nymann, som tackade för de varma orden och för utmärkelsen, samt tackade organisationen.

Därefter presenterade Susann Rabb kort sig och LPA:s projekt Ta hand om bonden. Hon konstaterade att bondens välmående, ekonomi och djurens välmående hänger ihop. Via projektet erbjuds även möjlighet till att få en 500 euros tjänstesedel (köptjänsteförbindelse).

SLC:s ordförande Holger Falck inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Han visade inledningsvis prisutvecklingen för spannmål och åtgärder som ingick i regeringen krispaket till lantbruket hösten 2016. I paketet ingick att man anslår medel för sälj- och exportfrämjande åtgärder. En återbäring av fastighetsskatten är däremot inte längre aktuell, då man inte fått kommissionens godkännande för detta. Återbäring på basis av restvärdet på produktionsbyggnader kräver igen att lagen om nationellt stöd till jordbruket ändras.

SLC-ordföranden tog vidare kort upp aktuella lantbrukspolitiska frågor, bland annat matpolitiska redogörelsen, ursprungsmärkning av mjölk- och köttprodukter, offentlig upphandling och revideringen av djurskyddslagstiftningen. Vidare redogjorde han kort för att det är aktuellt med befrielse från överlåtelseskatten vid bolagisering från år 2018.

Falck konstaterade att avbytarverksamheten blir landskapens lagstadgade uppgift 2019. Öppna frågor är bland annat: vilket är landskapens intresse för att producera avbyttjänster, hur säkerställa jämlika tjänster i hela landet och kommer LPA att ha någon roll i verksamheten?

Vidare redogjorde Falck för vad som är på gång gällande jordbrukspolitiken efter år 2020. Avslutningsvis gick SLC-ordföranden igenom Finlands målsättningar för CAP 2021 och vissa frågeställningar, bl.a. om stöden borde riktas mer till aktiv odling, stödrätterna slopas, behövs en förenkling av tvärvillkoren, övre åldersgränser för stöden, om skördekravet borde återinföras och om miljöersättningen borde i högre grad riktas till produktion?

I diskussionen påtalades att man borde kunna visa att miljöåtgärderna har en positiv effekt på miljön. Vad anser miljöorganisationerna om vi går mer över till att stöda produktionen? Falck ansåg att man nog bra kan kombinera produktion och miljöåtgärder. Han konstaterade att skyddszo-

nerna idag står för närmare en tredjedel av de riktade ersättningarna. Han tvivlade på att deras betydelse står i proportion till kostnaden. Thomas Blomqvist betonade vikten av att vi har ett hållbart och genomskinligt system för miljöersättningarna. Gällande skördekravet visade det sig via en handuppräckning att en klar majoritet av mötesdeltagarna var för ett återinförande av skördekravet.

Niklas Andersson, klusterutvecklare på YH Novia, redogjorde kort för ansökningsläget för lantbruksutbildningen vid Novia. Han tackade för den goda kontakten och stödet från branschen under de senaste åren och betonade att dialogen är viktig. Han presenterade kort projektet Pro Naturbruk, som har som mål att utveckla naturbruksutbildningen vid Novia, samt Bakom Maten-projektet, som man planerat och startat tillsammans med SLC:s ungdomsutskott och HU.

SLC:s t.f. verksamhetsledare Rikard Korkman presenterade sig även kort och lyfte fram några frågor som han ansåg viktiga.

Därefter följde en paneldebatt om ”Djurskydd inom lantbruket – hur går etik och ekonomi ihop inom husdjursproduktionen?” Som moderator fungerade stadsveterinär Peter Flittner, Lovisa och i panelen medverkade professor Anna Valros, HU; jurist Mikaela Strömberg, SLC; vd Peter Westerholm, Pajuniemi Oy och mjölkproducent Jesse Mårtenson, Mörskom.

Efter att panelen presenterat sig höll Anna Valros ett kort inledningsanförande. Hon framhöll att det inte finns någon generell definition för djurvälstånd. Då vi talar om djurvälstånd talar vi om en upplevelse hos djuren. Hon redogjorde kort för skillnaden mellan djurhälsa och djurvälstånd. De tangerar i mångt och mycket varandra, men inte till alla delar. Välstånd är även mer än frånvaro av lidande. Valros konstaterade att positiva upplevelser är svårare att mäta än negativa. Hon tog även kort upp begreppet djurens egenvärde och framhöll att djur har ett värde i sig själva.

Mikaela Strömberg kommenterade juridiska aspekter på detta och ansåg att begreppet egenvärde inte hör hemma i lagstiftningen. Peter Flittner påpekade att djurskyddslagen anger miniminivån för djurskyddet och att det gjorts mycket förbättringar på gårdarna utöver lagens minimikrav. Det är t.ex. numera vanligt att man bedövar djuren då de avhonas, djuren har fått mera utrymme och de som jobbar med djuren har bättre utbildning. Det förekommer mycket få fall av vanvård i det här området och då det förekommit har det ofta varit förknippat med andra problem, t.ex. alkohol eller ekonomiska problem.

Peter Westerholm ansåg att en bonde som mår bra också sköter sina djur. Han tog upp ekonomiska aspekter och framhöll att en bättre ekonomi måste fås från marknaden. Jordbrukarna måste bli bättre på ekonomi och management. Man måste differentiera sig och skilja sig från sina konkurrenter. Westerholm ansåg att etiken förändras och att det därför är skillnad på moral och etik.

Jesse Mårtenson höll med om att bonden mår bra när man får ett vetligt pris för sin produkt, vilket gynnar djurens välmående. Han framhöll att industrin måste branda sina produkter.

Vem är den etiska portvakten som bestämmer vad som är etiskt och vad som är oetiskt? Skall ansvaret läggas på producenten, lagstiftarna eller konsumenten? Öppen diskussion behövs om etiken, men lagstiftningen ligger som grund.

Panelen fick även ta ställning till att man är tvungen att ha djur ute även då vargar stryker omkring. Peter Flittner ansåg att det är problematiskt och motstridigt. Jesse Mårtenson ansåg att vargdebatten fått lite för stora proportioner. Anna Valros konstaterade att det ofta blir fråga om kompromisser, ska t.ex. katter hållas inomhus eller släppas ut, vilket även är en etisk fråga. Om ett produktionsdjur dödas av en varg är det en stor ekonomisk förlust och ett tungt ansvar för producenterna. Peter Flittner sammanfattade diskussionen med att man hoppas kunna utveckla djurens välmående framför allt på frivillig bas, genom gott samarbete med alla grupper och att bonden mår bra!

Uttalande från vårmötet

I uttalandet framhölls att djurens och bondens välmående går hand i hand och förbundet välkomnar en revidering av djurskyddslagen. Vi behöver en modern och tydlig djurskyddslag, där det inte tas in några luddiga tolkningsbara begrepp. Finland är i dag i absoluta världstoppen gällande djurskydd, det ska vi också vara i framtiden. Vi producerar ett mervärde i bättre djurskydd, men får tyvärr inte ut ett merpris för detta och de merkostnader det medför för producenten. Det finns i dagsläget inget utrymme för ökade kostnader som inte ger ökade inkomster. Ifall den inhemska produktionen ersätts med import blir djurvelfärden definitivt inte bättre, framhöll SLC Nylands vårmöte. Då har vi varken insyn eller påverkningssamöjligheter gällande djurskyddet.

Bästa sättet att förbättra djurskyddet är genom frivilliga åtgärder. Till exempel systemet med ersättningen för djurens välbefinnande och frivilliga hälsovårdsprogram som Naseva och Sikava har haft en stor betydelse, som man bör fortsätta utveckla och satsa på. Husdjursproducenterna har ett stort ansvar och strävar efter att varje dag ta väl hand om sina djur. Men för att djuren skall må bra måste även bonden må bra, orka med arbetet och klara ekonomin. Ett fungerande avbytarsystem är ytterst viktigt för såväl bondens som djurens välmående.

SLC Nylands vårmöte krävde vidare att det vid all offentlig upphandling av livsmedel ställs lika stränga produktionskrav som för vår inhemska produktion.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls i form av Nyländsk Bondedag tillsammans med Nylands Svenska Lantbrukssällskap på Saga Congress Center i Vanda den 21 november. I mötet deltog ca 140 personer. Av dessa var 67 personer valda ombud för lokalavdelningarna.

I sitt inledningsanförande konstaterade förbundsordförande Thomas Blomqvist att det varit utmanande att även hösten fortsatt med regn och åter regn efter den rätt svala och regniga sommaren. Kostnaderna för t.ex. torkningen av spannmålen har i år varit höga och tillsammans med en annars ansträngd ekonomi kämpar många nu med stora ekonomiska svårigheter. I Nyland fick vi efter många provningar det allra mesta skördat, men också här blev en del av skörden obärgad. Variationer i väderleken och besvärliga skördeår måste vi räkna med, och det kan vi också hantera om bara verksamheten annars är lönsam, framhöll Blomqvist. Det stora problemet för oss är att lönsamheten i jordbruket är svag. Det har den varit under flera år. Utvecklingen har varit alarmerande. Alla aktörer i kedjan måste ta sitt ansvar och se till att också bonden får en rättvis del av slutprodukts pris, en andel som gör också primärproduktionen lönsam. Det gör man inte genom att importera spannmål i syfte att hålla priset nere, och definitivt inte heller genom att framföra tankar om att föra ut inhemskt brödvete från säkerhetslagren på den inhemska marknaden och i stället för en tid fylla lagringsskyldigheten med importerat vete.

För att komma vidare i processen där alla aktörer tar sitt ansvar så behövs det enligt förbundsordföranden helt uppenbart en livsmedelsom-

budsman med tillräckliga befogenheter. Det är välkommet att regeringen nu har planer på att inrätta en sådan tjänst.

Ett annat sätt att förbättra jordbrukets lönsamhet är våra ansträngningar att få igång en fungerande spannmålsexport. Det som fick sin start här på Bondedagen för ett par år sen fortsätter, inte utan problem och inte så stora mängder som vi först tänkte, men i alla fall ett genombrott. Viktig signal att vi inte godkänner hur låga priser som helst, att vi är beredda att agera. Tycker vi ska försöka få en fortsättning, vilket kräver vilja och solidaritet från oss alla. Vi kan vara stolta över vår livsmedelssäkerhet, och borde kunna utnyttja den bättre och få ut ett mervärde från marknaden för våra rena produkter.

Förbundsordföranden ansåg att bönderna, med intresseorganisationerna i spetsen, måste bli ännu bättre på att bearbeta den allmänna opinionen. Vi ska synas, höras och ta plats. Vi ska berätta vad vi gör och att vi gör det bra. Som avslutning höll Blomqvist ett mer personligt avskedstal som förbundsordförande, där han bl.a. läste några dikter och konstaterade: ”Jag har känt mig privilegierad varje dag av de 14 år jag fått fungera som ordförande och föra de nyländska böndernas talan. Det har varit ett fint uppdrag, ett hedersuppdrag. Jag har trivts med uppdraget och erkänner att jag har lite svårt att slita mig, men tänker på dikten ord *’bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr, oändligt är vårt stora äventyr’* och då inser jag att det är dags nu, det måste hela tiden finnas nya mål och organisationen måste hållas i rörelse också genom byte på olika poster”.

Vid mötet behandlades medlemsavgifter och budget för år 2018. I enlighet med styrelsens förslag beslöts om följande oförändrade medlemsavgifter, per aktiv och stödande medlem i lokalavdelningarna, för år 2018:

Grundavgift	65.00 euro
Studerandemedlemskap (stödande)	10,00 euro
Arealavgift; åker	1,95 euro/ha
skog	0,48 euro/ha upp till 200 ha/medlem för överstig. areal 0,00 euro/ha
växthus	0,02 euro/m ²
friland	4,00 euro/ha

Medlemsavgifterna för stödande företag och organisationer fastställdes till 700 euro.

Förbundsordförande Thomas Blomqvist meddelade på vårmötet att han inte längre ställer upp för omval på höstmötet. Valberedningens ordförande Anders Rosengren konstaterade att valberedningen vaskat fram tre kandidater som ställer upp i ordförandeval. Dessa var Thomas Antas, Lappträsk, Erik Perklén, Sjundeå och Peter Österman, Ingå. Inga andra kandidater föreslogs. Kandidaterna presenterade sig och svarade på frågor från mötesdeltagarna, varefter det var dags för röstning. I den första röstningen avgavs 67 röster, varav Peter Österman erhöll 13, Erik Perklén 14 och Thomas Antas 40 röster. Därmed konstaterades att Thomas Antas valts till ny förbundsordförande för 2018.

Foto: Bjarne Westerlund

Fr. v. Peter Österman, Thomas Antas och Erik Perklén.

Thomas Antas tackade för förtroendet. Han betonade vikten av gemenskap och att alla bönder är i samma båt oberoende av produktionsinriktning eller om man odlar konventionellt eller ekologiskt. Vidare betonade han betydelsen av att våga prata och söka hjälp, även vid psykisk ohälsa. Man skall även kunna avstå från gården och besluta sig för att syssla med något annat ifall man inte vill eller kan fortsätta med jordbruket. Antas vill medverka till att bygga en positiv bild av bonden och framhöll att alla jordbrukare är olika.

Valberedningens ordförande Anders Rosengren föreslog till första

viceordförande Erik Perklén och till andra viceordförande Peter Österman. Dessa valdes enhälligt. Avgående förbundsordförande Thomas Blomqvist och viceordförande Bengt Nyman, som inte ställde upp för återval tackades av Anders Rosengren för deras engagemang och ovärderliga insats för medlemmarnas intressebevakning. Båda är även beredda att fortsätta det här arbetet från en annan plattform inom organisationen.

Konstaterades att John Holmberg, Tenala; Christian Nyholm, Ingå; Tom Lemström, Sjundeå; Magnus Selenius, Esbo; Johan Cederberg, Pernå; Carolina Sjögård, Liljendal och Boris Antman, Mörskom står i tur att avgå ur förbundsstyrelsen.

I och med att Tenala och Bromarf lokalavdelningar vid årsskiftet har för avsikt att gå samman i Tenala-Bromarf landsbygdsförening så valdes ingen i stället för John Holmberg, som ej ställde upp för återval. I stället för Johan Cederberg som ej ställde upp för återval, valdes Arthur Hagner, Pernå som ny styrelseledamot.

Till centralförbundets fullmäktige utsågs följande representanter för förbundet:

Ordinarie

Johan Holmström
 Thomas Blomqvist (ny)
 Nina Långstedt (ny)
 Tom Pehkonen (ny)
 Gösta Lundström
 Anders Rosengren
 Jesse Mårtenson

Personlig suppleant

Sune Baarman
 Kim Forsman
 Håkan Nyström
 Jaakko Mäkelä
 Magnus Lindberg
 Robert Haglund
 Anders Mickos

Två motioner hade lämnats in till höstmötet av Ingå lokalavdelning. Den ena tar upp underhåll av bäckar och åar, medan den andra gäller statens säkerhetslagers påverkan på spannmålsmarknaden. Arbetsutskottet hade i enlighet med befullmäktigandet från styrelsen uppgjort förslag till svar på motionerna till höstmötet. Motionerna och svaren på dessa genomgicks och diskuterades. Bland annat påtalades den långa behandlingstiden och svårigheter att få tillstånd beviljade vid NTM-centralen i Nyland. Togs även upp användningen av avloppsslam för vägrenar och

annat samhällsbyggande, samt översvämningars inverkan på näringsläckage till vattendragen. Svaren på motionerna godkändes med några små kompletteringar.

Togs upp vad som har gjorts utgående från de två motioner som Sjundeå lokalavdelning som omfattades på vårmötet. Gällande fastighetsskatten svarade förbundsordföranden att regeringen avstått från sitt förslag att höja nedre gränsen för fastighetsskatten. Tryck på att höja fastighetsskatten finns dock och den övre gränsen har höjts. Behövs information till kommunala beslutsfattare om fastighetsskattens inverkan och betydelse för företagsverksamhet och investeringar i produktionsbyggnader.

Gällande motionen om behovet av satsning på informatör och informationsverksamheten konstaterades att förbundet fortsatt att jobba för satsningar på informationsverksamheten. Holger Falck berättade att frågan nog tagits upp till diskussion inom SLC, men att han sett att man bör vänta med att ta ställning till tilläggsresurser tills den nya SLC-ledningen har tillträtt. Även Ingå lokalavdelnings motion om exportbefrämjande åtgärder togs upp. Sekreteraren redogjorde kort för åtgärder som vidtagits och satsningar som planeras inledas, såsom Farmers Grain Export-projektet och den nya digitala marknadsplatsen Spannmålstorget.

SLC:s ordförande Holger Falck inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Inledningsvis gratulerade Falck de nya förtroendevalda, vars insatser kommer att behövas inför förestående utmaningar. Flera ändringar på gång även i SLC:s styrelse. SLC:s ordförande påminde i sin lantbrukspolitiska översikt om regeringens beslut att föreslå 25 miljoner euro i nationella medel som plåster på såret efter skördeläget under hösten. Avsikten är att betalningen kommer som en förhöjd accisåterbäring på basen av uppgifterna i fjolårets ansökan. Det här är ett sätt att försöka få ut pengarna snabbt till gårdarna. Men enligt regeringsprogrammet minskar LFA-stödet nästa år med 5 euro per hektar och året efter är avsikten att stödet minskar med ytterligare 20 euro per hektar för att sedan hållas på den nivån också 2020. Holger Falck berörde även förhandlingarna om det brittiska utträdet ur EU. Det skulle kunna innebära en stödsänkning i EU-medel till Finlands jordbruk med ca 70 miljoner euro per år, vilket motsvarar knappt 14 procent av de direkta stöden från EU.

Den 29 november ska EU-kommissionen offentliggöra sina tankar om utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken under följande programperiod, som borde inledas 2021. När det gäller förgröningen

trodde Holger Falck att den inte längre kommer att vara en skild helhet i den gemensamma jordbrukspolitiken så som i dag, det vill säga 30 procent av gårdsstödet, men att förgröningsåtgärderna ingår som en del av de åtgärder som gårdarna måste vidta för att få stöd. Öppna frågor är bland andra stöden i den andra pelaren, det vill säga landsbygdsutvecklingsprogrammet, där bland annat LFA-ersättningen, miljöersättningarna samt ersättningarna för ekologisk produktion och djurvelfärd ingår. Bland de finländska särfrågorna ingår bland annat EU:s produktionskopplade husdjursstöd som vi betalar ut i södra Finland.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback var i sitt inlägg inne på beredningen av den lagstiftning som är förknippad med inrättandet av en livsmedelsombudsman. Han representerar SLC i den arbetsgrupp som har hand om beredningen.

Han konstaterade att han har fått bra vägkost i uttalandet från mötet. Avsikten är att tjänsten ska vara inrättad redan 2019, vilket enligt Laxåback ändå kan bli en väl stram tidtabell. Men trycket bör nog sättas på den här regeringen. Handeln har hänvisat till frivilliga åtgärder och självreglering, men vi har ju erfarenhet av att det inte räcker, sade han. Jonas Laxåback höll också med om vad som kommit fram tidigare under mötet: när det gäller prisbildningen finns det för liten marginal för jordbruket. I fråga om framtidens stödvillkor frågade Jonas Laxåback om vi ska hålla kvar det system som byggts upp sedan EU-medlemskapet eller försöka bygga upp något helt nytt. Frågan blev vägkost för mötesdeltagarna.

Ordförande påminde om projektutställningen som man kunde ta del av i restaurangen och tackade speciellt ordförandekandidaterna samt alla deltagare för livlig diskussion, och konstaterade att det var ett rekordantal deltagare under hans 14 år som ordförande.

Uttalande från höstmötet

I uttalandet från mötet efterlystes rättvist pris och styrande lagstiftning. Hela kedjan måste ta ansvar genom att betala ett högre och rättvist pris till bonden, för att bibehålla den inhemska produktionen. SLC Nyland välkomnar planerna på inrättandet av en livsmedelsombudsman i Finland från och med ingången av 2019.

Den kommande livsmedelsombudsmannen bör ges tillräckliga befogenheter för att vid behov kunna inleda processer för att utreda

olägenheter, samt utfärda eventuella sanktioner. Lagstiftningen om livsmedelsmarknaden bör samtidigt ses över. Det står helt klart att frivilliga lösningar inte räcker för att skapa balans inom livsmedelskedjan och åtgärda ojusta handelsmetoder. Därför behövs nu styrande lagstiftning och en ombudsman, framhölls i uttalandet.

SLC Nyland kräver att staten och kommunerna även tar sitt ansvar och i offentliga upphandlingar endast godkänner livsmedel som uppfyller kraven som ställs på vår egen livsmedelsproduktion. Sådant som inte är lagligt att producera i Finland skall inte hamna på tallrikarna i våra daghem, skolor, sjukhus och servicehem.

Vidare påpekade höstmötet att det inte är säkerhetslagrens uppgift att balansera marknaden. Av den anledningen finns det ingen orsak att nu röra säkerhetslagren. Att man i detta läge skulle använda sig av säkerhetslagren underminerar vår strävan till en fungerande spannmålsmarknad där utbud och efterfrågan påverkar priset.

Förbundets verksamhet

Allmänt om lantbruket i Nyland

År 2017 fanns det 3 174 gårdar i Nyland. Minskningen från föregående år var knappt 3 %. Den disponibla jordbruksarealen var drygt 181 000 ha och medelarealen per gård 57 ha, d.v.s. 10 ha mer än gårdarnas genomsnittliga disponibla areal i hela landet. Ca 77 % (2.450) av gårdarna hade växtodling som huvudproduktionsinriktning. På 162 gårdar var huvudproduktionsinriktningen mjölkproduktion och på 73 gårdar nötköttsproduktion. Svingårdarnas antal minskade till endast 11. Växthusproduktion var huvudinriktning på 73 gårdar. Mjölkproduktionen i Nyland minskade jämfört med föregående år från 68 till 66 miljoner liter. Den totala nötköttsproduktionen minskade en aning i Nyland och uppgick till 1,68 miljoner kg. Svinköttproduktionen minskade likaså och uppgick till 4,6 miljoner kg. (Källa Luke).

Av totalarealen i Nyland år 2017 var den ekologiska åkerarealen 12,4 % (2016 11,5 %). Den ekologiska åkerarealen (eko+ omläggning) var totalt 22 585 ha (+7,9 %). Ekogårdarnas antal i Nyland var 349, varav 48 djurgårdar. Medelstorlek per gård år 2017 var 64,7 ha/gård (+5,8 ha). (Källa EkoNu!).

Spannmålspriserna steg en aning från föregående år, men var fortsättningsvis på en ohållbart låg nivå. Prispressen på mjölk och kött lättade något under året och priserna stärktes en aning. En viss snedvridning inom landet kunde noteras med genomgående sämre gårdspriser för foderspannmål i södra Finland än längre norrut, där foderfabrikerna tydligt drar upp priset.

Efterfrågan av finländska ekologiska produkter fanns, även utomlands. Brist på ekohavre. Ekospannmålspriserna var på en mycket bra nivå i jämförelse med konventionellt. Rätt stort intresse att övergå till ekologisk odling. REKO likaså fortfarande en ljuspunkt.

Efterfrågan på grönsaker och frilandsgroänsaker fanns och det skulle finnas utrymmer för fler odlare av närproducerade grönsaker. Det gjordes rätt få maskin- och byggnadsinvesteringar, men trots det minskade lånebörda inte. Den ansträngda lönsamheten det stora problemet på gårdarna. Behövs marknadsföring för att få ut ett merpris för våra högkvalitativa produkter.

Vårbruket kom igång med viss fördröjning på grund av den kalla väderleken med snöfall ännu i början av maj. Det var stora variationer i nederbörd under odlingssäsongen i Nyland. I västra Nyland lyckades sådden bra och ingen försommartorka, aningen torrt i slutet av juli. Säsongen var ett par veckor senare än normalt på grund av den svala sommaren. På vissa områden i västra och mellersta Nyland led grödorna av den lokalt kraftiga nederbörden i början av juni. Mycket fuktigt hela hösten i hela Nyland. En del inledde skörden redan i början av augusti och skörden pågick till slutet av oktober. Höga torkningskostnader. I östra delarna blev mycket havre otröskad då den inte hunnit mogna. Höstgrödorna och oljeväxterna gav överlag en rätt bra skörd. Vallskörden utdragen, men rätt bra skörd. Man kunde konstatera att odlingssäsongen denna gång varit bättre i västra Nyland. I östra Nyland blev uppskattningsvis 3-5 % oskördad (i Pyttis ca 10%), främst vete, oljeväxter och bondböna. I västra Nyland fick man det mesta skördad. Det var dock stora gårdsvisa variationer. Närmare 10 % blev oskördad i Finland som helhet.

Det blev även problem med att få gödseln utspridd på husdjursgårdarna. Få lyckades så höstsädd som planerat och det blev för många problem med höstbearbetningen och att uppfylla växttäckeskraven. Överlag rätt höga hektolitervikter, men i övrigt mycket varierande kvaliteter. Rätt allmänt med höga DON-halter. Det väntades bli en viss brist på halm.

På grund av den svåra situationen betalades undantagsvis även år 2017 förhöjda förskott på gårdsstödet och programbaserade stöden. Det var även möjligt att skjuta fram sista datum för spridning av gödsel till slutet av november enligt modell från 2015.

Marknadssituationen för den finländska skogsindustrin var på det hela taget god. Drivningsförhållandena under vintern 2017 var varierande och utmanande och vintern var kort. I väster försvann tjälen ganska fort medan den i öster, på sina ställen, hölls kvar ända till mars. Sommaren var regnig och hösten exceptionellt regnig. Det var god efterfrågan på virke under hösten och det avverkades rätt aktivt.

Medelpriset på grantimmer steg mest med nästan 3 €/m³ jämfört med 2016. Priset på övriga timmersortiment steg också men betydligt mindre. Priset på massaved hölls ganska stabilt under hela året. Mot slutet av året ledde den rådande virkesbristen till stigande priser på nästan alla virkessortiment. Massavedspriserna var dock fortsättningsvis förhållandevis låga. Finlands skogscentral började godkänna Kemera-stödansökningar för vård av ungskog den 20 april efter en paus på nästan ett år. Användningen av energived hölls ungefär på samma nivå som 2016 fastän temperaturen under 2017 var högre än normalt.

Skogsfrågor var allt mer på tapeten inom EU (LULUCF och RED II). SLC har aktivt via sina skogssakkunniga och förtroendevalda försökt påverka utformningen av EU:s skogspolitik.

SLC Nylands verksamhet

Förbundets styrelse sammanträdde under 2017 till tre möten. Årets första möte hölls i januari på HK Scan i Vanda, där bland annat köttproduktionens framtidsutsikter i södra Finland, samt läget och prisutvecklingen på köttmarknaden diskuterades. Marknaderna fragmenteras allt mer. Konsumenterna vill ha renare och hälsosammare produkter. HK Scan har rätt hög andel produkter som inte sugits in i handelns private label utbud. Betydelsen av innovationer ökar. Diskuterades kort hur handelns prissänkningsskampanjer märks i slakteriledet. Handelns auktionsförfarande (budgivning) ansågs vara på gränsen till god handels sed och en stor orsak till pressade priser. Vilka förändringar som önskas gällande den kommande jordbrukspolitiken togs upp. En utjämning av husdjurs-

stöden efterlystes. I övrigt behandlades på mötet främst organisatoriska frågor, ekonomi och verksamhet.

Årets andra styrelsemöte hölls i mars på Viljelijän Berner i Vanda. Förutom ordinarie mötesfrågor behandlades aktuellt inför odlingssäsongen. Bengt Aspelin från Viljelijän Berner frågade om jordbrukarna längre är chaufförer eller blir passagerare om de flesta lantbruksförnödenhets- och andra -företag blir utländskt ägda. Styrelsen fick information om olika gödsel- och betningsmedel. SLC:s ordförande Holger Falck redogjorde bl.a. för hur avbyttjänsterna kan produceras i framtiden. Gällande sammanslagningar av lokalavdelningar efterlystes en linjedragning från förbundets sida om hur man skall gå framåt. Finns behov av att diskutera representation till exempel inom styrelsen.

Höstens styrelsemöte hölls i oktober på Aktia i Helsingfors. Portföljförvaltare Christian Strömberg höll en ekonomisk översikt. Förslaget till ny placeringsstrategi godkändes. På mötet behandlades medlemsavgifter och budgetförslag för 2018 samt valberedning och övriga frågor inför höstmötet. SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback informerade om aktuella lantbrukspolitiska frågor, bl.a. beredningen av CAP-reformen och förutsättningarna för inrättandet av en statlig livsmedelsombudsmannatjänst. I diskussionen togs upp om det är möjligt att få förlängd spridningstid för gödsel p.g.a. den regniga och sena hösten. Enligt Laxåback skall det vara möjligt att individuellt söka om förlängd tid till slutet av november på motsvarande sätt som 2015.

Vidare diskuterades förbudet mot användning av bekämpningsmedel på EFA-arealer, som träder i kraft på EU-nivå från och med 2018. Laxåback tackade Kaijus Ahlberg för hans insats för strävan att få ett undantag för ekoväxthus i förnyelsen av EU:s ekoförordning. Vidare påtalades att ett nytt fall har framkommit där en gård blivit utan stöd för att den elektroniska ansökan tydligen inte gått fram. Föreslogs att det borde komma en förfrågan/påminnelse genast efter att ansökningstiden gått ut, samt att man inte borde behöva ta tillbaka hela ansökan när man gör ändringar.

Arbetsutskottet höll sju möten under året, varav ett hölls som gemensamt sammarmöte med kvinnoutskottet, ungdoms- och PRutskottet samt SLC-fullmäktigegruppen hos Thomas Blomqvist med företagsbesök på Tenala mejeri, där Pelle Friman presenterade verksamheten.

Arbetet med att utarbeta en handlingsplan för förbundet påbörjades efter att förbundets nya strategi godkänkts 2016. Ett första utkast till

handlingsplan uppgjordes av strategi- och kommunikationsarbetsgruppen. Tidtabellen föreslogs förskjutas så att SLC:s handlingsplan hinner bli klar först och även ge möjlighet för de nya ordförandena att vara med och utforma den slutliga handlingsplanen.

Förbundsordföranden meddelade på vårmötet att han inte står till förfogande för omval på hösten. Lokalavdelningarna uppmanades sondera möjliga kandidater till ny ordförande. En valberedningsarbetsgrupp bestående av Anders Rosengren, Johanna Wasström, Tom Lemström, Tom Pehkonen och Sonja Träskman tillsattes. Det ansågs önskvärt att det skulle finnas flera kandidater och att man skulle ordna ett tillfälle där man har möjlighet att känna kandidaterna på pulsen.

Valberedningsarbetsgruppen kunde efter sonderingar under sommaren i början av hösten meddela att man hade tre kandidater som ställer upp i ordförandeval. Dessa var Thomas Antas, Erik Perklén och Peter Österman. Kandidattent ordnades sedan i form av två ”Oss bönder emellan” tillfällen i början av november inför ordförandeval på höstmötet.

Thomas Blomqvist föreslogs och valdes till fullmäktigeordförande i SLC från och med 2018.

Inom förbundet och SLC gjordes under 2017 mycket intressebevakning i förhandlingar med myndigheter, samt satsningar på att föra fram behovet av ett rättvist pris och inhemsk produktion.

Man hade även en aktiv ungdomsverksamhet, inte minst tack vare BOOSTI-projektet tillsammans med MTK-Uusimaa. Företagarfrågor lyftes för övrigt fram speciellt via det gemensamma företagarutskottet med MTK-förbunden och via projektverksamheten (bl.a. Ny-Urakka), men även i många andra olika sammanhang.

De centralaste målsättningarna i verksamhetsplanen för 2017 gällde (inom parentes strategins tyngdpunktsområden):

A. Näringspolitik & landsbygdsutveckling (Marknad och Politik)

B. Markägar- & miljöfrågor (Politik, Kompetens)

C. Välmående (Sociala frågor)

D. Information & konsumentupplysning (Kompetens)

E. Ungdomsverksamhet (Marknad, Politik, Sociala frågor, Kompetens)

Dessa förverkligades i sammanfattning i organisationens verksamhet enligt följande:

A. Näringspolitik & landsbygdsutveckling (Marknad och Politik)

Under året utarbetades en konkret handlingsplan för hur stärka odlarnas position på spannmålsmarknaden. En arbetsgrupp tillsattes för att arbeta vidare med utvecklingsförslag för spannmålsexport och organiseringen av marknadsföringsavgift. I arbetsgruppen som sammanträdde aktivt under året ingick Bengt Nyman, Kim Forsman, Johan Weurlander, Rolf Johansson, Christian Nyholm samt Rikard Korkman och Bjarne Westerlund. Man utarbetade målsättningar för en organisationsmodell och eventuell marknadsföringsfond för odlarstyrd export. Framhölls vikten av direkt export av spannmål samt att få förädlingsledet att satsa på produktutveckling och export av förädlade produkter. Inom Greppa Marknaden projektet gjordes en utredning om behovet av en exportbefrämjande odlarorganisation och en hamnutredning. Med arbetsgruppens och utredningarnas resultat som grund gjordes en projektplan för exportfrämjande projektet Farmers Grain Export. SLC beviljades i slutet av året finansiering från Mavi för projektet, som genomförs i samarbete med MTK.

Odlarna uppmanades reservera 25 % av odlingsarealen för export och 25 % i grödor som inte belastar den inhemska spannmålsmarknaden (marknadsorienterad odlingsplan). Köttproduktionens framtidsutsikter i södra Finland diskuterades med LSO Andelslag och HKScan.

Målsättningar för det kommande CAP-stödet efter 2020 diskuterades på flera möten under året. Man ställde upp bland annat följande målsättningar: stöden bör i större grad riktas till aktiv odling, stödrätterna slopas, tvärvillkoren förenklas eller slopas helt, skördekravet återinföras i någon form och att miljöersättningen utvecklas så att pengarna bättre kan användas till att stöda produktionen.

Förbundet bevakade beredningen av landskapsreformen i Nyland för landsbygdsfrågornas del. Livsmedels- och naturresursområdets uppgifter planeras övergå från regionalförvaltningen och kommunerna till landskapen. De uppgifter som har anknytning till jordbruksstöd, utveckling av landsbygden, djurens hälsa och välbefinnande, växters sundhet, naturnäringar, livsmedelslagen och produktionsinsatser inom jordbruket överförs i regel från närings-, trafik- och miljöcentralerna, regionförvaltningsverken och kommunerna till landskapen.

I enlighet med regeringens riktlinjer kommer så gott som alla de uppgifter inom landsbygds- och lantbruksförvaltningen som för närvarande

sköts av NTM-centralerna och kommunerna att överföras till landskapen.

Mavi tidigarelade betalningarna av ekoersättning och kompensationsersättning från juni till maj, vilket i någon mån underlättade gårdarnas likviditet. Positivt var även att man fick igenom kompensation om 25 miljoner euro via ersättningssystemet för återbäring av bränsleskatt, som dock utbetalas först hösten 2018.

Möjligheterna att utnyttja Råd 2020 -systemet för jordbruksrådgivning som är en del av programmet för utveckling av landsbygden lyftes fram, liksom möjligheterna att söka investeringsstöd samt krisstöd och olika lättnader.

Sortförsök och ekomentorskap samt REKO-ringar har utvecklats inom EkoNul-projektet. Förbundet deltog i utvecklandet och marknadsföringen av SLC:s skraddarsydd företagskort. Till medlemspriset 10 euro kan man beställa och få hemskickat ett personligt företagskort, som fyller de krav på uppgifter som arbetsskyddslagen ställer på kortet.

B. Markägar- & miljöfrågor (Politik, Kompetens)

Förbundet uppvaktade tillsammans med MTK-Uusimaa NTM-centralen om vägnars skick och underhåll och påpekade brister i vägunderhållet. Påtalades att det finns risk för att mjölkbilar och andra tyngre transporter inte alltid längre kommer fram i glesbygden. Vidare togs upp behovet av att beakta framkomligheten med jordbruksmaskiner i trafikplaneringen och övriga vägfrågor. Under vintern och våren hade flera medlemmar tagit kontakt och påtalat vägnars dåliga skick och svårigheter för mjölkbilar och andra fordon att ta sig fram på oplogade och hala vägar. Även i övrigt har det lägre vägnätet blivit i allt sämre skick.

Problem gällande dragningar av ledningar påtalades fortsättningsvis. Det förekom fortsättningsvis brister i informationen från bolagen till markägarna (t.ex. från Caruna, enligt aktuella fall med nedgrävning av el-linjer) och förverkligandet av grävarbeten. Flera träffar med Caruna och de projektansvariga underleverantörerna gällande problem som markägare och odlare råkat ut för i samband med grävandet av jordkablar hölls under året. Caruna var dock tillmötesgående och förbättrade sina tillvägagångssätt och rutiner, men den långa underleverantörskedjan gjorde att vissa problem trots allt fortsättningsvis förekom. Skador som orsakas t.ex. på åkrar och i odlingar skall ersättas av förorsakaren. Odlaren

bör meddela i stödansökan eller anmäla till landsbygdsmyndigheten om en del av ett skifte ej i odling under växtsäsongen.

Skogs- och övriga markägarintressen bevakades på olika nivåer. Ändringen av markanvändnings- och bygglagen trädde i kraft 1.5.2017. En välkommen förändring i lagen är att det inte längre krävs tillstånd för miljöåtgärder då man avverkar på jord- och skogsbruksdominerade områden. Förändringen gäller alla områden som börjar med beteckningen M, dvs också MU- och MY-områden samt områden inom dessa med informativa beteckningar som t.ex. luu och geo. Ett gemensamt ställningstagande med MTK Uusimaa om möjligheterna till jakt på naturskyddsområden sändes till miljöministeriet 19.6. Inom ramen för projektet Skogsbruk och planläggning, som Skogscentralen administrerar, ordnades seminarier och träffar med kommunala tjänstemän och beslutsfattare. Lokalavdelningarna uppmanades aktivt ta kontakt med tjänstemännen och fullmäktigeledamöter. Planeringsprinciperna och Nyland 2050 landskapsplanen diskuterades med Nylands förbund.

Principerna för avskjutningen av älgstammen och licensfördelningen bevakades inom det regionala viltrådet och via lokalavdelningarnas markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelse. Situationen gällande utvecklingen av viltstammen diskuterades och det ordnades två regionala viltträffar. Påtalades att det fortfarande verkade finnas ett för stort antal hjortar på vissa områden, bl.a. i Bromarf och Borgå. Vid avskjutningen viktigt att skjuta mycket hondjur. Även den ökande vildsvinsstammen kräver uppföljning speciellt i östra Nyland. I västra Nyland väckte vargfrågan diskussion. Förbundsordförande riksdagsman Thomas Blomqvist ställde spørsmål i riksdagen om möjligheterna att lokalt åtgärda vargstammen och möjligheterna att få ersättning för rovdjursskador.

Bevakningen av arbetet med uppgörande och tillämpningen av åtgärdsprogram för vattenvården inom Nylands NTM-central och vattenförvaltningsplanen för Finska vikens och Kymmene älvs avrinningsområde, i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten, fortsatte.

Ekokontrollen och behovet och möjligheter att digitalisera kontrollen och förenkla byråkratin diskuterades aktivt med Evira.

C. Välmående (Sociala frågor)

Inom ramen för LPA-samarbetsavtalet hölls olika aktiviteter för att befrämja LPA-tryggheten. SLC Nyland har verkat för utvecklandet av lantbrukarnas socialskydd inklusive avbytarserVICEN, samt för anslutningen till lantbrukarnas företagshälsovård. Betydelsen av ett fungerande avbytarssystem poängterades. Förbundet har lyft fram betydelsen av såväl fysiskt som psykiskt välmående i bl.a. kolumner i Landsbygdens Folk och på möten, samt i e-infobrev.

Nyländska koklubben höll sitt vårmöte och diskussion med Päivi Wallin från LPA och SLC:s ordförande Holger Falck om avbytarserVICEN 21.4 på SLC.

Producentförbunden i Nyland och Åboland har sänt en gemensam skrivelse till Salo och LPA 5.5, där man tog upp att avbytarserVICEN fungerar dåligt i Saloenheten och krävt åtgärder.

AvbytarserVICEN överförs också på landskapen i samband med den kommande landskapsreformen. Det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden beredde ett gemensamt utlåtande från utskottets och förbundens sida om avbytarserVICEN och överföringen på landskapen.

SLC Nyland har varit representerat i det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden. Inom SLC Nyland har kvinnoutskottet ansvarat för socialpolitiska frågor, med ordf. Johanna Wasström som sektoransvarig inom förbundet. Lokalavdelningarna hade egna aktiviteter i form av ”orka i arbetet”- (Tyky) verksamhet och kondiskurser. LPA-infomaterial ingick i ”Min Gård”-minnesstickan som delades ut till nya lantbrukare. Alla nya lantbrukare som deltog i lokalavdelningarnas vårmöten tilldelades dessutom en Bonden behövs T-skjorta och en liten första hjälppåse.

Ta hand om bonden, tidigt ingripande träff ordnades i samarbete med LPA och vikten av att ta hand om sin hälsa och välmående lyftes fram på möten och i artiklar i Landsbygdens Folk, samt i medlemsbrev. Välmåendeträffar och olika evenemang ordnades för medlemmarna. Landsbygdens stödpersonnätverk erbjuder stödpersoner och samtalshjälp för den som behöver någon att tala med.

D. Information & konsumentupplysning (Kompetens)

SLC:s kampanj på sociala medier, 6 goda skäl att använda inhemska livsmedel, som inleddes i början av året fick ett mycket bra genomslag. SLC Nyland och medlemmarna bidrog till att sprida budskapet.

Ett medlemsbrev med bl.a. uppnådda resultat och aktuellt inför odlingssäsongen sändes ut före lokalavdelningarnas vårmöten. Information bifogades även till medlemsavgiftsfakturan. Elektroniska medlemsbrev sändes ut regelbundet och förbundet utnyttjade även aktivt Facebook som informationskanal.

För att under sommaren påminna om den finländska matens ursprung och bondens arbete upprepade SLC kampanjen med åkerskyltar som lokalavdelningarna satte upp vid åkrar längs landsvägar.

Skyltarna hade olika budskap och var försedda med de båda inhemska ursprungsmärkena samt SLC:s logo. Budskapen var: Här växer din mat, Rent mjöl i påsen, Mat odlad med omsorg, Du förtjänar trygg mat samt Ruokasi kasvaa tässä. Eftersom kampanjen har varit omtyckt beställde SLC in ytterligare en omgång nya, något större åkerskyltar med budskapen: Rent mjöl i påsen, Här växer din gröt, Låt oss odla din mat, Matens väg börjar här och Puhtaat jauhot pussissa.

Inom förbundet och gentemot SLC framhölls att kommunikationen

Foto: Mia Wikström

Slow Food Festival i Fiskars.

är otroligt viktig med tanke på att upprätthålla och få förtroende och förståelse för jordbruket bland allmänheten. Förbundet deltog tillsammans med SLC, lokalavdelningarna i Raseborg och EkoNu!-projektet i närmatmarknaden Slow Food Festival i Fiskars 7-8.10.

Betydelsen av att lyfta fram de människor som jobbar för att ta fram vår mat och håller landskapet öppet framhölls. Upplysning och information behövs i skolorna och för ungdomar. Få har idag kontakter och kunskap om jordbruksproduktion. Under hösten 2017 ordnade SLC Nyland en rit- och pysseltävling för att fira det 100 åriga Finland. Svenskspråkiga klasser i åk 1-6 i hela Nyland var välkomna att delta i tävlingen. Uppgiften var att på valfritt sätt pyssla en modern bondgård eller en del av en sådan. SLC Nyland fick in bidrag från fyra skolor och beslöt att belöna alla deltagare med ett gårdsbesök under våren 2018.

Foto: Mia Wikström

"Oss bönder emellan" träff i Karis.

Även dialogen med medlemmarna betonades. Det är viktigt att stämma av organisationens verksamhet och bevakning med medlemmarna. I början av november hölls det medlems- och ordförandekandidatträffar under namnet "Oss bönder emellan".

Avsikten med diskussionsträffarna var att ventilerat näringens svåra läge och SLC:s intressebevakning, samt linjedragningar för framtida jordbrukspolitik. Uppslutningen och responsen på träffarna var god. Diskuterades bl.a. frågor om aktiva- och deltidjordbrukare, samt hur jordbrukspolitiken borde utformas. Kandidaterna i ordförandevallet pre-

senterade sig och debatterade under ledning av Anders Rosengren, som fungerat som ordförande för valberedningsarbetsgruppen.

SLC:s upphandlingskampanj för att få mer finländsk mat i offentliga kök var igen aktuell inför och efter kommunalvalet. Lokalavdelningarna uppmanades att aktivera sig i kampanjen och uppvakta de egna kommunernas upphandlingsansvariga och beslutsfattare. Bland annat fördes diskussioner med Borgå om möjligheterna att öka andelen närproducerat i stadens storkök. Inom ramen för Närmat från Nyland projektet hölls ett upphandlingsseminarium i Hyvinge.

E. Ungdomsverksamhet (Marknad, Politik, Sociala frågor, Kompetens)

Ungdomsverksamheten ordnades även 2017 i tätt samarbete med MTK-Uusimaa och MTK- Häme. Annika Öhberg fungerade som ungdomsombud ända till utgången av 2017.

Fredagen 27.10 ordnade SLC Nyland sin traditionella Oktoberfest tillsammans med SLC Åboland. Dagen startade med att åka buss från Liljendal till mot Åboland, där första besöksmålet var Qvidja gård i Pargas. Efter Qvidja styrdes kosan mot Åbo hamn där deltagarna fick bekanta sig med Åbo stads stadsodlingsmöjligheter. Därefter var det dags för stadsorientering i Åbo centrum samt middag på restaurang Tårget. Sammanlagt 16 personer deltog.

Två generationsväxlingskurser ordnades i slutet av november. Programmet bestod av föreläsningar om planering av generationsväxling, skattefrågor, avträdarstöd, startstöd, skogsfrågor samt sociala dimensioner vid generationsväxling. Andelsbanken medverkade vid arrangerandet av kurserna.

Förbundet har under året ordnat olika andra evenemang för sina unga medlemmar, se nedan under ”Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2017”.

SLC Nylands ungdomsutskott sammanträdde tre gånger. Det gemensamma ungdomsutskottet för SLC Nyland, MTK Uusimaa och MTK Häme sammanträdde fyra gånger. Se närmare nedan under Utskotten.

BOOSTI

Under 2017 kom BOOSTI-projektets verksamhet igång på allvar. BOOSTI är ett samarbetsprojekt mellan SLC Nyland, MTK Uusimaa och MTK-Häme och finns till för att stöda de unga lantbruksföretagarna och förbättra förutsättningarna för att kunna vara verksamma på landsbygden.

Under året ordnades åtta olika BOOSTI-tillfällen. BOOSTI-tillfällena erbjuder unga företagare möjligheten att utveckla sitt kunnande, utbyta tankar och idéer samt träffa andra i avslappnad stämning.

Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2017

Bland annat dessa tillställningar ordnades under året, där förbundet var arrangör eller medverkade på något hörn eller via projektverksamheten:

- Greppa Marknaden odlartillfälle om arrendemarknaden och skörde-försäkringar hölls på Vanda Lantbruksmuseum med över 60 deltagare 18.1.
- EkoNu!-projektets seminarium om bekämpning av rotogräs hölls på Överby 24.1.
- Skattekurs hölls inom ramen för VårNylandsbygd-projektet i Novia i Ekenäs 24.1 och i Borgå 31.1.
- BOOSTI-projektets Start-Up Weekend hölls 27-29.1 i Helsingfors.
- SLC och SLC Nyland medverkade i den finlandssvenska kryssningen 3-4.2.
- Odlingsplaneringsdag ordnades av VårNylandsbygd-projektet i Ekenäs 1.3 och i Borgå 2.3.
- SLC Nyland, Ny-Urakka-projektet och Esbo Landsbygdsförening deltog i Valtras maskindag i Esbo 3.3.
- Regional viltträff hölls i Borgå 6.3 och i Ekenäs 7.3 med sammanlagt ca 80 deltagare.
- Ny-Urakka-utbildningstillfälle "Köp dig inte arbete" hölls på TTS i Rajamäki 8.3.
- NyRaHa-seminarium hölls i Hyvinge 9.3.
- BOOSTI-spannmålsmarknadstillfälle hölls på YH Novia 14.3.
- BOOSTI: Utlandsexkursion till Österrike 18-25.3
- Regionala stödinfon hölls i Vår Nylandsbygds-projektets regi 22.3

i Karis, 23.3 i Borgå, 6.4 i Kyrkslätt och 10.4 i Liljendal med sammanlagt ca 250 deltagare. För blankettombud, rådgivare och landsbygdsförvaltningen hölls stödutbildningsdag 29.3 i Helsingfors och för ekoproducenter hölls regionalt stödinfo i Kyrkslätt 6.4.

- BOOSTI: Alternativa riskhanteringsmetoder på spannmålsmarknaden 28.3
- Raseborgavdelningarna hade markägarträff med Caruna om dragning av jordkabel och röjning av ellinjer 30.3 i Ekenäs.
- BOOSTI Madcooking-tillfälle hölls 31.3 i Borgå i samarbete med Marthaförbundet.
- Utbildningsdag hölls 5.4 i Högfors om utnyttjande av byggnadsplatsers rena överskottsjord för grundförbättring och utfyllnad på jordbruksfastigheter inom projektet "Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter".
- SLC:s och EkoNu!-projektets Ekotankesmedja 2017 hölls i Pargas 7.4.
- Ingå lokalavdelning ordnade infokväll om generalplanen 11.4, där förbundet och SLC deltog.
- SLC:s tjänstemannadagar hölls 8-9.6 i östra Nyland.
- Greppa Marknaden fältträffar ordnades 6.6 och 27.6 på Postis i Sjundeå, 7.6 och 28.6 på Tjusterby i Pernå samt 8.6 och 26.6 på Broby i Snappertuna.

Foto: Bjørne Westerlund

Greppa marknaden -fältvandring i Sjundeå.

- Ett tiotal nyländska markägare deltog i Carunas utvecklingsdag om dragning av jordkabel 15.6.
- Greppa Marknaden seminarium hölls på Västankvarn fältdag 6.7.

Foto: Mia Wikström

Greppa Marknaden seminarium på Västankvarn fältdag 6.7.

- Sommarutfärden arrangerad av kvinnoutskottet gick till Lahtis-nejden 31.7-1.8.
- Verksamhetsledaren deltog i MTK-Uusimaas 100-års jubileum 3.8 i Mäntsälä.
- Ett antal medlemsgårdar deltog igen i Delikatessernas Finland som hölls på Järnvägstorget i Helsingfors 3-5.8.
- En handfull nyländska gårdar deltog i "Köp från gården dagen" 16.9.
- Förbundet deltog tillsammans med SLC, lokalavdelningarna i Raseborg och EkoNu!-projektet i närmatsmarknaden Slow Food Festival i Fiskars 7-8.10.
- Upphandlingsseminarium ordnades av Närmat från Nyland och Motiva i samarbete med MTK Uusimaa och SLC Nyland i Hyvinge 11.10.
- BOOSTI: Vandringsdag i Liesjärvi nationalpark i Tavastland 28-29.7.
- BOOSTI: Exkursion till södra Österbotten 20-21.10
- Oktoberfest-träff för unga hölls tillsammans med SLC Åboland i Åboregionen den 27.10.

- I Ny-Urakka projektets studieresa till Danmark 31.10-2.11 deltog 20 personer.
- BOOSTI: "Mun oma yritys- johtaan läpi spv:n" 3.11. Tillfället ordnades på finska på Knehtilä gård i Hyvinge. Ordnares i samarbete med ProAgrias Elina-projekt.
- BOOSTI: "Tarinalla arvoa tuotteelle"- tillfälle 8.11 i samarbete med InnoRuoka-, Hymy- och Elina-projekten, med fokus i marknadsföring. Miko Heinilä från Kyrö Distillery berättade om hur grundandet av Kyrö Distillery Company gick till.
- Oss bönder emellan medlemsträff med kandidattent hölls 7.11 i Karis och 9.11 i Sibbo. I träffarna deltog sammanlagt ca 100 personer.
- Vår Nylandsbygd-projektet ordnade "Bondens och djurens välmåendetag" i Vanda lantbruksmuseum 15.11.
- Generationsväxlingskurs hölls 23.11 i Karis och 27.11 i Borgå, med sammanlagt ett 80-tal deltagare.
- Kyrkslätt kommunstyrelse uppvaktades om förutsättningarna för landsbygdsföretagande och bedrivandet av lantbruk i kommunen samt case Hagelberg 27.11.
- I Greppa Marknaden seminariekryssningen till Stockholm 29.11-1.12 deltog 80 personer.

Foto: Bjarne Westerlund

I samband med Greppa marknadens seminariekryssning besöktes även Wiggeby gård i Sverige.

Projektverksamhet

SLC Nyland deltog aktivt i olika projekt som medlemmarna kan ha intresse och nytta av. I några projekt deltar förbundet med en arbetsinsats via stödöverföringsavtal (Ny-Urakka, BOOSTI, Greppa Marknaden, Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter) och i en del andra som samarbetspartner. En projektutställning ordnades i samband med Nyländsk Bondedag.

Ny-Urakka projektet har som målsättning att utveckla landsbygdsföretagarnas maskinentreprenadverksamhet och utbilda dem i företagsledning och ekonomiska frågor. I projektet utnyttjar man nya innovationer och verktyg inom entreprenadverksamheten. Därtill har man som målsättning att bygga nätverk och utveckla samarbetet mellan entreprenörerna och skapa en internet baserad Urakka-Forum marknadsplats för kunderna. Projektets verksamhetsområde är Nyland och projektet pågår under tiden 1.11.2015–30.6.2018. Förutom TTS deltar SLC Nyland och MTK–Uusimaa samt NSL som representerar rådgivningssektorn.

BOOSTI-verksamheten består av tre tyngdpunktsområden; ekonomi och förvaltning av det egna företaget, utveckling av nya och annorlunda företagsidéer samt företagarens genomgående välmående som grund för företagsamheten. Tillväxtkraften i BOOSTI kommer från att förstärka deltagarens kunskaper i analyseringen av det egna företags verksamhet och hjälpa företagaren att inse möjligheter i utvecklingen av sitt företag. BOOSTI handlar också om att erbjuda tillfällen för unga där man kan slappna av i gott sällskap och låta idéerna flöda.

Greppa Marknaden har som målsättning att förbättra de nyländska odlarnas kännedom om marknaden, produktionskostnader och nya odlingsväxter. Projektet pågår 2015–2017 och förverkligas i samarbete mellan SLF, SLC, NSL och SLC Nyland, med finansiering från NTM-centralen och stiftelsen Finlandssvenska jordfonden.

Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter -samarbetsprojekt för nya användningsformer, införtjäningslogik och företagarlösningar för tomma produktionsbyggnader samt mark-, skogs- och vattenområden, som administreras av AF Innova (projektiden 1.9.2016–30.6.2019).

För att möta den växande efterfrågan på ekoprodukter strävar EkoNu! till att öka intresset för ekologisk produktion i Svenskfinland. I projektet

ingår NSL:s ekoförsök i Östnyland, observationsskiftet på gårdar och mentorsverksamhet. Micaela Ström är projektdragare i Nyland. Ekotankesmedja 2017 hölls i Pargas 7.4. Ekotankesmedjan ordnades av Projekt EkoNu! i samarbete med SLC. EkoNu!-projektet driver aktivt även REKO, d.v.s. direkthandel mellan konsumenter och producenter.

Skogsbruk och planläggning, administreras av Skogscentralen. Målet med projektet är att främja verksamhetsförutsättningarna för näringarna på landsbygden genom att öka samarbetet och kunnandet bland markanvändningsplanerare, kommuner, skogsbranschens aktörer och skogsägare. Genom projektet sprids kunskap om frågor som har med markanvändning och skogsnäringsens förutsättningar att göra. Projektet genomförs i kommunerna i Nyland under tiden 1.3.2017 – 31.12.2018.

Övrig projektverksamhet gällde bl.a. infoprojektet Vår Nylandsbygd (Hamk, Novia), NyRaHa-fånggrödor/vattenvårdsprojekt (Luke), Bioekonomi Västnyland (Novia), Hymy Uusimaa (ProAgria), Plan B / Matens nya rutt – en ny värdekedja för närmat (SLF), samt Närmat från Nyland (Laurea) och Kustens mat (Novia).

Foto: XXXXXXX

Vår Nylandsbygd -projektets styrgrupp höll möte på SLC:s kansli i februari.

Tilläggsuppgifter om projektverksamheten på www.nylandsbygd.fi.

Förbundets representanter deltog dessutom i olika utvecklings- och projektstyrgrupper, i NTM-centralens och landskapsförbundens olika samarbetsgrupper samt i ett antal seminarier, arbetsgrupper, möten etc. där medlemmarnas intressen bevakades.

Utskotten

Kvinnoutskottet

Kvinnoutskottet har under året sammanträtt till tre möten:

09.01.2017

- På mötet planerades årets sommarresa. Vidare diskuterades SLC:s förslag om att slå ihop SLC:s kvinnoutskott med SLC:s socialpolitiska utskott.

11.04.2017

- Kvinnoutskottet sammanträdde i samband med förbundets vårmöte i Liljendal.
- På mötet gick man igenom och godkände sommarresans program.

07.11.2017

- Utskottet sammanträdde på Broby i Snappertuna. På mötet planerades verksamheten för år 2018 där bl.a. sommarresan diskuterades samt arrangerandet av en Kvinnoträff/Kvinnodagar i samband med SLC:s kongress hösten 2018.

Sommarresan gick denna gång till Lahtis och Heinola trakten och samlade 31 deltagare.

Ta hand om bonden träffen arrangerades på Vanda lantbruksmuseum tillsammans med LPA och projektet Ta hand om bonden. Tillfället samlade 15 deltagare.

Ungdoms- och PR-utskottet

13.3.2017

- Bland annat lokala ärenden, kommunalvalet och program på lokalavdelningsnivå diskuterades.
- Genomgång av aktuella saker inom förbundet samt kommande evenemang och tillställningar, bl.a. planering av eventuellt program under Fältdagen i Västankvarn.

5.7.2017

- Aktuella saker inom SLC Nyland och SLC på agendan.
- Planering av Oktoberfesten i samarbete med SLC Åboland.
- Planering av övrigt program gemensamt med svenskspråkiga studeranden.

13.12.2017

- Annika Öhberg meddelade om att hon slutar som SLC Nylands ungdomsombud och övergår helt och hållet till SLC.
- Genomgång av SLC:s nya styrelsesammansättning för 2018.
- Preliminär planering av nästa års program samt diskussion kring sammansättningen av utskottet år 2018.

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet

Utskottet sammanträdde inte under år 2017, men ledamöterna tog ställning till några aktuella frågor och utlåtanden per epost.

Spannmålsutskottet**23.01.2017**

- Olika modeller för kvalitetsprissättningsuppföljningen diskuterades.
- Möjligheterna att uppbära en marknadsföringsavgift och organiseringen av detta diskuterades.
- Föreslogs att man tillsätter en arbetsgrupp för att arbeta vidare med utvecklingsförslag och organiseringen av marknadsföringsavgift.
- Diskussion med ledningen för Polar Oats om erfarenheter och framtidsutsikter för export-samarbete.

24.11.2017

- Erfarenheter av odlingssäsongen och skörden diskuterades.
- Hälsningar till VYR med önskan att det inhemska grundpriset på spannmål och kvalitetsklassificeringen skulle följa Matif-börspriset.
- Den digitala marknadsplatsen Spannmålstorget, viljatori.fi behandlades.
- Aktuellt gällande Greppa Marknaden och Farmers Grain Export-projekten diskuterades.

- Utsädesfrågor och förhandlingsprocessen om TOS-avgiften behandlades.

Utskottet för ekologisk produktion

01.12.2017

- Utskottet sammanträdde tillsammans med SLC:s ekoutsnitt.
- SLC verksamhetsledare Jonas Laxåback berättade om aktuellt inom lantbrukspolitiken.
- Tero Tolonen, konsultativ tjänsteman på jord- och skogsbruksministeriet berättade om EU:s nya ekoförordning.
- Sammanslagningen av Evira och Mavi till Matverket, samt följderna av sammanslagningen för ekoövervakningen och kontrollen diskuterades.
- Utskottet lyfte fram utmaningar med att försäkra kunskapen hos granskarna speciellt då det handlar om odling av specialgrödor som t.ex. inom trädgårdssektorn. Vidare diskuterade utskottet om hur man ska ordna med ett tvisteorgan- hur lösa tvister i granskning och undvika domstolsbehandling.
- Ekotankesmedjan 2018 och en fortsättning för EkoNul-projektet diskuterades.

Gemensamma utskott

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland.

Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

- Södra förbundens köttutskott sammanträdde 13.4 och 1.11 i Helsingfors.
- Det gemensamma ekoutsnittet för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde 10.2 och 5.12 i Helsingfors.

Foto: Bjarne Westerlund

Det gemensamma åkerväxtutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kakkoi-Suomi och –Uusimaa sammanträdde 24.3 på Avena Kantvik i Kyrkslätt.

- Det gemensamma åkerväxtutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kakkoi-Suomi och –Uusimaa sammanträdde 24.3 på Avena Kantvik i Kyrkslätt och 8.12 i Tavastehus.
- Det gemensamma miljö- och markpolitiska utskottet med MTK-förbunden sammanträdde 13.4 i Helsingfors.
- Mjölkutskottet sammanträdde inte under 2017.
- Det gemensamma ungdomsutskottet sammanträdde fyra gånger år 2017: 11.1 på rådhuset i Loppis, 7.4 i Brasserie L'amour i Borgå, 17.10 MTK Hämes kansli i Tavastehus och via SLC:s distansmötesforum och 15.12 på Flamingo i Vanda
- Utskottet för kompetens och välmående sammanträdde 11.4 i Hämeenkoski och 24.9 i Hausjärvi.
- Det gemensamma skatteutskottet med MTK-förbunden sammanträdde 24.4 på MTK.
- Näringspolitik- och företagarrutskottet sammanträdde 23.3 i Tavastehus och 22.6 i Helsingfors.

Strategi- och kommunikationsgruppen

Arbetsgruppens sammansättning: Anna Alm (ordf.), Thomas Antas, Erik Perklén, Crista Hållfors och Mikael Jern. Sekreterare Annika Öhberg.

Arbetsgruppen arbetade vidare med uppgörandet av handlingsprogram för förbundet. Man följde med uppgörandet av SLC:s handlingsprogram och beslöts att invänta ordförandevalet och ge den nya ledningen möjlighet att delta i utformandet av handlingsprogrammet och kommunikationsstrategin.

Spannmålsarbetsgruppen

Arbetsgrupp för att arbeta vidare med utvecklingsförslag för att stärka odlarnas ställning på marknaden och organiseringen av marknadsföringsavgift samt exportfrämjande åtgärder: Bengt Nyman (ordf.), Kim Forsman, Johan Weurlander, Rolf Johansson, Christian Nyholm samt Rikard Korkman (sakkunnig), Max Schulman (sakkunnig) och Bjarne Westerlund (sekreterare).

Skrivelser, uttalanden, utlåtanden och uppvaktningar 2017

Skrivelse 04.05.2017 om avbytar servicen vid Salo-enheten

I en gemensam skrivelse till Salo stad och LPA påtalade SLC Nyland, SLC Åboland, MTK-Uusimaa och MTK-Varsinais-Suomi de problem som framkommit beträffande avbytar servicen som tillhandahålls av Salo-enheten.

I skrivelsen krävde förbunden att det vidtas omedelbara åtgärder för att korrigera problemen, så att producenterna även på Salo-enhetens område kan garanteras en jämlik behandling och de avbyttjänster som husdjursföretagarna har rätt till.

Skrivelse 22.05.2017 om underhåll av vägarna på glesbygden

I skrivelsen till NTM-centralen betonades att även de lägre klassificerade vägarnas underhåll måste skötas. Mjölkbilar och övriga företagstransporter kan inte vänta i timtal på att vägarna skall plogas och sandas. De vägar där det finns sådan här regelbundet trafikeringsbehov borde prioriteras i underhållet.

Man bör även beakta säkerställandet av virkestransporter. Vidare påtalades behovet av att i trafikplaneringen beakta möjligheterna till framkomlighet med stora lantbruksmaskiner.

Ställningstagande 26.06.2017 om jaktmöjligheter på naturskydds-områden som grundas i Nyland

I ett ställningstagande tillsammans med MTK-Uusimaa konstaterades att det är aktuellt att grunda nya naturskyddsområden i Nyland. Förbunden såg det som viktigt att det även i fortsättningen skall vara möjligt att idka jakt på områdena. All slags jakt bör vara möjlig, med vissa områdesspecifika undantag.

Vidare framhöll MTK-Uusimaa och SLC Nyland att älg-drev och minskning av för tätastammar och skadliga arter skall vara tillåtet med Skogsstyrelsens lov på alla naturskyddsområden som grundas enligt miljöministeriets förordning.

Utlåtande 26.06.2017 om regeringens utkast till ny lagstiftning om avbytarssystemet

I ett gemensamt utlåtande med MTK Häme, MTK Kaakkois-Suomi och MTK Uusimaa samt utskottet för kompetens och välmående poängterades att avbytarserVICEN är en av de centralaste socialtjänsterna för husdjursproducenterna. Förslaget har många goda målsättningar, men den föreslagna gårdsvisa grunden för uträkningen av avbytartiden är orättvis. Förändringen skulle straffa speciellt dem som inte haft möjlighet att investera. Djuren behöver omsorg och övervakning 24/7. Möjligheten till kontrollbesök dygnet runt måste säkerställas inom avbytarserVICEN även framledes.

Vidare framhölls att socialskyddet måste vara personligt och rätten till semester kopplad till pensionsförsäkringen även i fortsättningen. För att uppmuntra till att hålla semestern samtidigt föreslogs att man på de gårdar där företagarna förbinder sig att hålla semester samtidigt skulle få tilläggssemesterdagar.

Uttalande 12.10.2017

I uttalandet påtalar SLC Nyland att den regniga hösten och utebliven skörd är en ekonomisk katastrof för många odlare. De stora nederbörds-mängderna har medfört översvämningar på en del skiften. Många gårdar i Nyland, särskilt i de östra delarna, hade ännu mycket oskördat, främst vårvete, raps och bondböna. Skörde- och torkningskostnaderna blir höga, samtidigt som kvalitetsförlusterna blir stora och en del kommer att bli oskördat. Situationen har inte varit så här svår på trettio år. En stor del

av höstsådden har fått lämnats ogjord på grund av blötan och då marken inte bär blir det problem även med höstbearbetningen och spridningen av gödsel. SLC Nylands arbetsutskott var ytterst orolig för tillgången på strö och foder på våra husdjursgårdar under den kommande vintern. Man krävde med hänvisning till de exceptionella väderförhållandena att vid behov kunna göra höstanmälan för miljöersättningen senare än 31.10 och att tiden för spridning av stallgödsel undantagsvis förlängs till slutet av november.

Vidare framhölls att i det här läget är regeringens planerade beskärning av kompensationsersättningen (LFA) och höjningen av bränsleskatten i budgetförslaget för 2018 totalt oacceptabla och bör återtas. Det är det minsta regeringen kan göra för att underlätta den svåra situation som gårdarna oförskyllt hamnat i på grund av väderleksförhållandena.

Då ersättningssystemet för skördeskador har slopats borde man för att i framtiden förbättra odlarnas möjligheter att klara av sämre skördeår genom att införa förbättrade möjligheter för odlarna att göra reserveringar för att kunna jämna ut inkomsterna mellan bättre och sämre år.

Samtidigt borde skördeskadeförsäkringarna göras mer lockande genom att ta bort skatten på försäkringsavgifterna, något som inte finns i andra EU-länder. Odlarna uppmanas att fullt ut utnyttja de möjligheter till ekonomisk och annan rådgivning som finns inom Råd 2020 systemet.

Uttalande från styrelsemötet 19.10.2017

SLC Nylands styrelse välkomnade regeringens beslut att reagera på de svåra skördeförhållandena och ge ett tilläggsanslag på 25 miljoner euro till jordbrukets energiskatteåterbärningssystem. Det är lite plåster på såren för problemen med att få skörden bärgad och de högre skörde- och torkningskostnaderna. Kompensationen täcker dock endast cirka en tiondel av förlusterna och merkostnaderna den blöta hösten fört med sig för odlarna.

SLC Nyland konstaterade att beslutet i alla fall visar att regeringen förstått allvaret i situationen. Till den delen kan man vara tillfreds med att intressebevakningen har lett till resultat. Men styrelsen framhåller att det behövs ytterligare åtgärder och upprepar kravet om att regeringen skall återta beskärningen om 5 €/ha i kompensationsersättningen för 2018 och 20 € 2019.

Regeringens åtgärder är ändå bara plåster på sår. Grundorsaken till jordbrukets lönsamhetskris är den låga prisnivån på jordbruksprodukter. Handeln och industrin bör även de ta ansvar för att de finländska jordbrukarna skall få ett rättvist pris. För att garantera att vi har inhemska och ansvarsfullt producerade livsmedel även i fortsättningen måste bonden få ett högre pris.

Med nuvarande priser och med stigande kostnader lönar det sig inte att satsa på konventionell spannmålsproduktion. I synnerhet som Yara höjt gödselpriserna med en femtedel jämfört med förra hösten. Med rådande prisförhållanden kan man vänta sig en betydande ökning i de gröna arealerna nästa år.

I uttalande påpekades vidare att virkespriserna likaså släpar efter och måste höjas. Många jordbrukare är nu tvungna att avverka för att klara ekonomin, men en stor del av skogen ägs idag av andra än jordbrukare. Virkespriserna bör nu höjas för att öka intresset för att sköta sin skog och göra virkesaffärer, för att möta industrins ökade virkesbehov.

Övrigt

Förbundet tog förutom i ovanstående frågor ställning och informerade om olika frågor i ytterligare ett antal ställningstaganden, kolumner och artiklar. Förbundet deltog även i ett antal uppvaktningar vid bemärkelse-dagar och dylikt.

Skatteservice

Skattebokföringen och skatterådgivningen har skötts av skattebokföringsföreningar och skatteutskott inom organisationen. Medlemmarna kan vända sig till sin lokalavdelning för närmare uppgifter om vilka personer som fungerar som skattebokförare.

Förbundskansliet och personal

Förbundskansliet har sedan början av november 2006 funnits inhyrt i SLC:s kansliutrymmen på Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors, telefon 09-601 588, fax 09-6802264, e-post nsp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet fr.o.m. 1.11.1997 agronom Bjarne Westerlund (t.f. ombudsman från 2.1.1994). Kassaförvaltare och kanslist

har från 4.2.1985 varit merkonom Gunilla Grönholm. AFK Annika Öhberg fungerar som deltid ungdomsombud på timbasis för SLC Nyland. Hon fungerar även som ungdomsombud för SLC.

Förbundets ekonomi

Förbundets intäkter baserar sig i huvudsak på medlemsavgifter som lokalavdelningarna erlägger, samt avkastning av placerade medel. Även flera av lantbrukets ekonomiska företag och sammanslutningar som verkar inom förbundets område är anslutna till förbundet som stödande medlemmar. Bokslutet för år 2017 uppvisar ett underskott om 7.534 euro och 07 cent.

Tack!

Förbundsstyrelsen vill slutligen uttala ett tack till alla medlemmar, lokalavdelningar och personalen samt organisationer och företag för gott samarbete och visat förtroende under det gångna verksamhetsåret.

Helsingfors den 26 mars 2018

På förbundsstyrelsens vägnar

Thomas Antas

Bjarne Westerlund

Medlemsstatistik 2017

	Antal gårdar	Stödande medl.	Pers. medl. sammanl.	Ansluten areal	
				åker ha	skog ha
Bromarf	36	15	79	1 523,20	3 593,70
Tenala	97	29	239	3 744,40	7 195,70
Raseborg	184	36	383	7 970,60	10 614,60
Ingå	135	33	293	6 694,30	7 875,90
Sjundeå	84	21	198	5 892,70	5 428,80
Kyrkslätt	69	17	161	2 770,10	3 541,00
Esbo	30	14	75	1 327,40	1 248,20
Helsinge	46	8	93	2 013,70	1 222,50
Sibbo	127	26	247	4 705,50	3 578,20
Borgå	208	38	448	6 844,40	8 608,90
Pernå	107	15	229	5 324,50	7 008,70
Liljendal	84	8	239	3 154,70	3 759,90
Mörskom	22	5	91	1 226,00	1 458,30
Lappträsk	92	16	225	4 149,90	5 470,50
Strömfors	27	3	68	1 172,00	2 538,60
Pyttis	17	0	26	531,80	1 345,00
	1365	284	3094	59 045,10	74 488,50
Studerande	0	15	15	0,0	0,0
Pers.medl.	0	11	11	149,3	1 124,0
	1365	310	3120	59 194,40	75 612,50
Helsingforsnejd. trädgårdspr.avd.				växthus m ²	friland ha
	18	6	29	39 522,00	31,7
	1383	316	3149		

SLC Nylands lokalavdelningar 2018

Borgå lokalavdelning

ordf. Anders Rosengren, Jackarbyvägen 578, 07320 Jackarby
0400 487 743, anders.rosengren@pp.inet.fi

Esbo landsbygdsförening

ordf. Kim Ahlfors, Ängesgrinden 11, 02940 Esbo
040 510 8328, kimi.ahlfors@gmail.com

H:fors Tr.prod avdelning

ordf. Kaijus Ahlberg, Immersbyvägen 101, 01100 Östersundom
050 341 1911, kaijus@yrttiahlberg.fi

Helsing lokalavdelning

ordf. Tom Pehkonen, Kongovägen 2, 01750 Vanda
0400 709 792, tom.pehkonen@elisanet.fi

Ingå lokalavdelning

ordf. Christian Nyholm, Täktervägen 749, 10120 Täkter
0400 685433, christian.nyholm@kolumbus.fi

Kyrkslätt lokalavdelning

ordf. Mats Wikner, Jeppashagen 52, 02400 Kyrkslätt
040 824 0447, mats.wi@hotmail.com

Lappträsk lokalavdelning

ordf. Christa Hällfors, Sandforsvägen 10, 07800 Lappträsk
040 561 0959, kickan@henrikasladugard.com

Liljendal lokalavdelning

ordf. Lars-Johan Fronden, Antasvägen 66, 07870 Skinnarby
040 510 3949, lasse.fronde@sulo.fi

Mörskom lokalavdelning

ordf. Jesse Mårtenson, Lillåvägen 22, 07890 Mickelspiltom
040 773 4453, jesse.martenson@gmail.com

Pernå lokalavdelning

ordf. Johan Cederberg, Särklaxgård 57, 07930 Pernå
0400 717 191, jab.cederberg@gmail.com

Pyttis lokalavdelning

ordf. Erik Brinkas, Vesterbyvägen 628 A, 49220 Broby
040 545 9786, erik.brinkas@pp1.inet.fi

Raseborgs lokalavdelning

ordf. Sune Baarman, Backgrändvägen 674, 10300 Karis
GSM: 045 655 5009, sunebaarman@gmail.com

Sibbo lokalavdelning

ordf. Krister Hilden, Laggnäsvägen 13, 04130 Sibbo
040 554 3094, krister.hilden@nsl.fi

Sjundeå landsbygdsförening

ordf. Mats Lundqvist, Flythvägen 180, 02580 Sjundeå
040 586 6918, mats@mattas.fi

Strömfors lokalavdelning

ordf. Johan Björklöf, Kullavägen 355, 07955 Tessjö
040 529 3866, johan.bjorklof@gmail.com

Tenala-Bromarf landsbygdsförening

ordf. Martin Lindholm, Kungsvägen 585 A, 10520 Tenala
040 568 1329, martin_lindholm75@hotmail.com

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

**Åbolands svenska
lantbruksproducentförbund rf –
SLC Åboland**

Det åttionde verksamhetsåret

Förbunds möten

Förbundet har stadgeenligt hållit två förbunds möten, vår och höst möte.

Vår möte

Vår möte hölls den 27 mars 2017 klockan 10.00 på restaurang L'Escale i Nagu.

Förbundets ordförande Mårten Forss öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Årsberättelsen och bokslutet godkändes och styrelsen kunde enhälligt beviljas ansvarsfrihet.

Efter stadgeenliga mötet föreläste SLC:s jurist Mikaela Strömberg-Schalin om Offentlig upphandling – hur gynna Finländskt.

SLC:s informatör Mia Wikström berättade om konsumentkampanjer på sociala medier och hur varje medlem kan sprida kampanjen vidare.

Höstmöte

Höstmötet hölls den 23 november 2017 klockan 10.49 på cafe Vivan i Dragsfjärd. Förbundets ordförande Mårten Forss öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

Foto: Helena Fabritius

Siv Vesterlund-Karlsson, skogsansvarig på Söderlångvik gård, föreläste om gröna värden i ekonomiskogsbruk för SLC Åbolands höstmötesdeltagare.

Till förbundsordförande år 2018 valdes Mårten Forss, till vice ordförande Mickel Nyström. Till ordinarie medlem i förbundsstyrelsen (2018-2020) valdes, för den som var i tur att avgå, ordinarie Timo Söderholm, Pargas (suppleant Runa-Britt Willberg, Pargas) och ordinarie Christer Jägerskiöld, Kimito (suppleant Thomas Lindroth, Kimito).

Enligt styrelsens förslag utökas styrelsen med en ledamot från Pargas, mötet valde Andreas Johansson till ny ledamot (suppleant Kim Ekström) för perioden 2018-2020.

Till verksamhetsgranskare för år 2018 valdes Tom Jansson och Bert-Ove Johansson. Som verksamhetsgranskarnas suppleanter fungerar Sture Holmström och Kurt Ekström.

Till ÅSP:s representanter i SLC:s fullmäktige valdes Gustav Ekholm, Dragsfjärd (suppl. Mats Hagman, Västansfjärd), Bert-Ove Johansson, Pargas (suppl. Markus Karlsson, Pargas) och Mickel Nyström, Korpo (suppl. Birgitta Rosenberg, Houtskär).

Efter mötet aktuella lantbrukspolitiska frågor framförda av SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback.

Förbundet har förnyat sina stadgar från och med år 2017. Föreningens officiella namn är oförändrat – Åbolands svenska lantbruksproducentförbund – som förkortning används framledes SLC Åboland. I de nya stadgarna har alla aktiva medlemmar rösträtt.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundets styrelse har sammankommit till 6 möten under år 2017. Styrelsens sammansättning har varit följande:

Mårten Forss, Kimito	ordförande	2017
Mats Eriksson, Nagu	vice ordförande	2017
Gustaf Ekholm, Dragsfjärd	(suppl. M. Hagman, Västansfjärd)	17–2019
Pontus Franzen, Nagu	(suppl. M. Eklund, Iniö)	17–2019
Christer Jägerskiöld, Kimito	(suppl. T. Lindroth, Kimito)	15–2017
Stefan Karlgren, Houtskär	(Annika Isaksson, Korpo)	16–2018
Timo Söderholm, Pargas	(suppl. R-B. Willberg, Pargas)	15–2017

År 2017 av styrelsen behandlade ärenden:

- De årliga överskridningarna i miljöersättningsprogrammet – 50 miljoner – har föranlett diskussion.
- SLC Åbolands utskott har förnyats och är tre till antalet. Vid behov kan special arbetsgrupper tillsättas av styrelsen.
- Minister Berners förslag om minskade anslag för förbindelsebåtstrafiken har föranlett mycket diskussion. Styrelsen har tagit ställning emot förslaget.
- Några fall av fågelinfluensa i sjöfågel påträffades i Nagu under början av året. Skyddszoner upprättades till fjäderfäbesättningar.
- Revideringen av djurskyddslagen har lagts på is och på nytt tagits till behandling under det gångna året.
- En kartläggning av möjligheten till certifiering för Naturbeteskött har gjorts i samarbete med lokala mathantverksprojekt och Biosfärområdet.
- Förslaget till ny avbytarlagstiftning har aktivt diskuterats i styrelsen.

SLC Åbolands styrelse har under ett möte bjudit in skogsvårdsföreningarnas verksamhetsledare och ordförande för att diskutera aktuella skogsbrukspolitiska frågor i Åboland.

Styrelsen har under hösten diskuterat kommande programperiod och hur programperioden kunde beakta de Åboländska särförhållandena.

Verksamhetsgranskare

Som förbundets verksamhetsgranskare har under år 2017 fungerat Tom Jansson och Bert-Ove Johansson, samt suppleanter Sture Holmström och Kurt Ekström.

ÅSP:s utskott 2017–2018

Inför året 2017 har SLC Åboland förnyat sina utskott. Vi har tre tillsatta utskott; Produktionsutskott, Socialpolitiskt utskott och Ungdomsutskott.

Produktions utskott

Peter Lindström, ordförande, Nina Lundström, Kenneth Ginman, Kristoffer Lindqvist, Annika Isaksson, Jan-Erik Karlsson, Christer Jäger-skiöld, Thomas Lindroth.

Socialpolitiskt utskott

Annette Blomberg, ordförande, Glen Österås, Sture Holmström, Runa-Britt Willberg.

Ungdomsutskott

Ida Fredriksson, ordförande, Kim Ekström (ny vald ordf för 2018), Robin Strömberg, Mats Vesterlund, Henrik Hagman.

Utskottens verksamhet

Produktionsutskottet – "Bonde i själ och hjärta med tänk som en företagare"

Ett inspirerande och mångsidigt utskott har träffats två gånger under året. Utskottet har som mål att få en bättre lönsamhet på lantbruksföretagen i området. Detta sker genom att förmedla kunskap och nya tankesätt, utskottet lyfter även fram vikten av att känna till gårdens ekonomi och där igenom produktionskostnaderna för de olika grödorna.

De höga markarrendena och markpriserna i Åboland har även varit under samtal. Utskottet lyfter fram att alla bör göra noggranna ekonomiska kalkyler vid arrendering/köp av mark.

Ekologiska produktionen tog ett stort steg framåt odlingssäsongen 2017 – vi har nu över 10 % av arealen i Åboland som odlas ekologiskt (medräknat övergångsperiod).

För att i framtiden ha ungdomar som känner ett brinnande intresse att utveckla ett lantbruksföretag måste vi alla odlare fundera över hur vi talar om vårt yrke och lantbruksföretag. En aktiv företagare kommer även i framtiden att producera kvalitativa livsmedel till konsumenterna.

Ungdomsutskottet

Ungdomsutskottet har förnygrats under år 2017. Tidigare ordförande Ida Fredriksson berättade under utskottets möte om vad SLC ungdomsutskott har gjort och gör.

Utskottet planerar en träff till våren 2018. Ungdomarna uppdaterar listan över lantbruksungdomar i Åboland. Ungdomsutskottets verksamhet annonseras i LF men syns även på Facebook under SLC Åboland.

Övrig verksamhet

Under året har lokalavdelningarna fortsatt sin process med att sammanstå de Åboländska lokalavdelningarna. På Kimitoön kommer från och med början av 2018 att finnas en gemensam lokalavdelning för hela ön - Kimitoöns lokalavdelning. Iniö-, Houtskär-, Korpo- och Nagu lokalavdelningar har under året påbörjat sammanslagningsprocessen - Västra Åbolands lokalavdelning är planerad att börja sin verksamhet i april 2018. I detta skede fortsätter Pargas lokalavdelning som tidigare.

Ett sätt för lantbruksföretagarna att träffas under friare former har ordnats via de nya Oss bönder emellan -träffarna. Under träffarna deltar tjänstemän från såväl SLC som landskapsförbunden. Under träffarna hålls korta inlägg av tjänstemännen för att sedan övergå till fria diskussioner. I Åboland ordnades två träffar i februari och i november –december. Träffarna har varit välbesökta och fått ett gott betyg av medlemmarna.

Tillsammans med närmatsprojekt och Biosfärområdet har gjorts en utredning över möjlig certifiering av naturbeteskött. Till tillfället bjöds in husdjursproducenter från Åboland som aktivt deltog i diskussionen kring certifiering eller ”brändning” av lokalproducerade produkter.

I början av april ordnade projektet Eko.nu en ekotankesmedja. Eko tankesmedjan hölls detta år i Åboland. Under ekotankesmedjan hölls föreläsningar om ekologisk festivalmat och användning av ekologiska livsmedel i storkök. Dessutom hörde deltagarna en föreläsning om självförsörjande miljögården Qvidja och dess biogasproducerande bolag Qvidja Kraft.

I och med att Salo stad, som ordnar avbytarserVICEN i Åboland, minskat på antalet avbytare har flere gårdar i Åboland haft problem med avbytarserVICEN. Husdjursproducenterna samlades till ett möte kring avbytarfrågor – från Salo enheten deltog Ledandeavbytare E. Suominen. Under mötet precenterades nuvarande situation och möjliga lösningar för att förbättra tillgången på avbytare för de enskilda gårdarna.

I slutet av oktober ordnade SLC Åboland tillsammans med LPA ”Ta hand om bonden” träff för lantbrukare och lantbruket närstående organisationer. Under dagen samlades ett tjugo tal personer för att fundera hur man bättre kunde stöda och ge råd för gemensamma kunder bättre.

I slutet av oktober träffades SLC Åboland och SLC Nylands ungdomar vid en oktoberfest i Åbo. Dryga 20 ungdomar deltog i den informa-

tiva dagen. Ungdomarna besökte bland annat Qvidja Kraft Ab och Åbo stads grönområdes avdelning. Oktoberfesten avslutades med en lekfull stadsorientering och gemensam middag.

Utlåtande

SLC Åboland har gett ett utlåtande gällande propositionen till ny lag för avbytarservicen. I utlåtandet anser vi att en förenklad uträkningsgrund inte tillräckligt beaktar de skillnader i arbetsmetoder som finns på gårdarna. En heltids husdjursproducent bör även i framtiden säkerställas en personlig semesterrätt. Att införa restriktioner gällande beredskapstid och övervakningsbesök strider mot förslaget om gårdsvisa semesterrätter.

Tillsammans med övriga förbund på avbytarenhetens verksamhetsområde har SLC Åboland sänt en skrivelse till Salo stad gällande hur avbyterverksamheten fungerat det senaste året. Husdjursägarna på området måste garanteras en sakkunnig betjäning av avbytarenheten. Dessutom bör enheten tillhandaha avbytare så att alla semesterdagar kan fås ut.

SLC Åboland har uppmärksammat Lundo kommun på att de veterinärer som arbetar i Åboland bör vara tvåspråkiga. De verksamma veterinärerna bör även ha en modern syn på djurens välmående, och på detta sätt tillsammans med husdjursägaren kunna svara på de krav dagens samhälle och konsumenter ställer.

SLC Åbolands produktionsutskott har sänt en skrivelse till SLC:s sockerbetsutskott gällande det nya lastnings och transportsystem som i snabb takt togs i bruk hösten 2017. Kommunikationen och informationen till odlarna var bristfällig och undermålig. Dagens elektroniska samhälle möjliggör snabb kommunikation med relativt enkla medel.

Representation

ÅSP har representerats av Mats Eriksson på Raisio bolagsstämman den 23.3 och på Appetit bolagsstämman den 24.3.

Information om EU-stöden

De sedvanliga informationstillfällena om vårens stödansökningar ordnades i Pargas och Kimito. Utbildningstillfällena ordnas tillsammans med

de lokala lantbrukssekreterarna och ELY- centralen. Över 90 % av gårdarna i Åboland lämnar in stödansökan elektroniskt.

Projekt

Tillsammans med MTK V-S har ÅSP det gemensamma projektet Livskraftiga lantbruksföretag. Projektet fokuserar på att upprätthålla lantbrukens kunskapsnivå och även kartlägga och stöda företag med problem.

Projektet Eko.nu har haft verksamhet i Åboland under det gångna året. Projektets mål är att öka den ekologiska produktions arealen i svensk Finland. Projektet erbjuder demonstrationsodlingar och ekosortförsök men även infodagar om aktuella frågor som berör ekologisk produktion. En viktig målgrupp är även konventionella odlare som söker information om ekologisk produktion.

Representanter i SLC:s organ år 2017

Styrelsen	Mårten Forss II vice ordf.
Ekoutsnittet	Jan-Erik Karlsson
Kvinnoutsnittet	Annette Blomberg
Mjölksamarbetsgruppen	Sverker Blomberg
Miljö & markpol. utskottet	Mats Eriksson
Organisationsutskottet	Helena Fabritius
Potatisutskottet	Peter Karlgren
Skatteutskottet	Jan Lindblom
Slaktdjursutskottet	Thomas Johansson
Skogsutskottet	Kurt Ekström
Socialpolitiska utskottet	Nina Lundström
Sockerbetsutskottet	Mikael Lundström
Spannmålsarbetsgruppen	Peter Lindström
Trädgårdsutskottet	Anders Ekholm
Ungdomsutskottet	Ida Fredriksson
Fullmäktige	Gustaf Ekholm (Mats Hagman) Bert-Ove Johansson (Markus Karlsson) Mickel Nyström (Birgitta Rosenberg)

Representation i MTK utskott år 2017

Gemens. köttutskottet *	Rickard Norren
Miljö & Markpolitiska utsk.	Mats Eriksson
Spannmålsutskottet	
-maltkornssektionen	Peter Lindström
Fårutskottet	Mårten Forss
MTK V-S Nypotatisutskott	Torbjörn Ekblad
MTK Elinkeino ja yrittäjiys valiokunta	Thomas Lindroth

*) Köttutskottet är gemensamt för alla producentförbund inom LSO:s anskaffningsområde

Representation i företag

Raisiokoncernen Abp	Mårten Forss, Mikael Holmberg (förvaltningsrådet)
Länsi Maito	Sverker Blomberg

Medlemmar

Förbundet har 8 lokalavdelningar som under året hade 536 aktiva betalande medlemmar fördelade på 354 gårdar. Tillsammans har förbundet en åkerareal på 13481,1 hektar, 23462,3 hektar skog och 7425 m² växthus som varit ansluten till lokalavdelningarna. Dessutom har lokalavdelningarna tillsammans 94 stödande lägenheter med sammanlagt 144 stödande medlemmar.

Lokalavdelningarna har under året betalat medlemsavgift till förbundet enligt följande:

Grundavgift	70 euro/gård
Åkeravgift	2,50 euro/ha
Skogsavgift	0,53 euro/ha
Växthusavgift	0,05 euro/m ²

Kansli & personal

Förbundets kansli är beläget i Villa Lande, Kimito, Engelsbyvägen 8, telefon: 02-423720, e-post: asp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet är agrolog Helena Fabritius. Verksamhetsledaren fungerar även som LPA ombud i Kimitöns kommun och Pargas stad.

Statistikuppgifter

Lokal- avdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal		Växthus m ²
	gårdar	medl.	fam.	medl.	åker ha	skog ha	
Dragsfjärd	34	55	12	17	1448,57	4654,22	0
Houtskär	30	43	4	6	658,04	941,32	0
Iniö	9	11	3	4	117,06	282,84	0
Kimito	105	159	29	42	5054,95	7506,69	45
Korpo	21	29	2	3	514,09	1025,89	4000
Nagu	53	73	21	36	1469,84	2718,43	0
Pargas	68	116	18	28	3028,13	3632,56	3200
Västanfjärd	34	50	5	8	1190,46	2700,30	180
Totalt	354	536	94	144	13481,10	23462,30	7425

(Enligt SLC beslut räknas alla inskrivna medlemmar med i statistiken från och med 2016).

SLC Åbolands lokalavdelningar 2018

Houtskär lokalavdelning

ordf. Birgitta Rosenberg, Själö, 21760 Houtskär
0400 617 630, birgitta.rosenberg@luukku.com

Iniö lokalavdelning

ordf. Lasse Lindberg, 23390 Iniö
0400 785 106

Kimitoöns lokalavdelning

ordf. Christer Jägerskiöld, Sjölaxvägen 295, 25700 Kimito
040 735 5587, c.jagerskiold@kitnet.fi

Korpo lokalavdelning

ordf. Mickel Nyström, Hväsbysvägen 58, 21710 Korpo
040 775 5830, mickel.nystrom@gmail.com

Nagu lokalavdelning

ordf. Mats Eriksson, Norrstrandsv 137, 21660 Nagu
040 749 7303, mats.eriksson@kolumbus.fi

Pargas lokalavdelning

ordf. Timo Söderholm, Tennäsvägen 94, 21600 Pargas
040 580 2808, timo.soderholm@parnet.fi

ÅRSBERÄTTELSE 2017

Ålands
producentförbund rf

Årsöversikt

Inom SLC hade man inom förbunden redan under hösten 2016 startat med medlemsträffar som man kallade "Oss Bönder emellan" och den 25 januari var det dags för ÅPF att ordna detta på Åland. Evenemanget ordnades i samarbete med SLC och från SLC deltog t.f. verksamhetsledare Johan Åberg. ÅPF:s ordförande Tage Eriksson höll en välkomsthälsning och sedan höll Johan Åberg en inledning, där han informerade om de initiativ som tagits i riket gällande export av spannmål. Han framhöll bl.a. att orsaken till de låga priser vi har är att vi ett överutbud av produkter i Finland.

Vid mötet hade man möjlighet att både skriftligen och muntligen dels ge synpunkter på hur man ser på jordbrukets situation och dels ha synpunkter på SLC:s och ÅPF:s ageranden. På grund av det pressade ekonomiska läget för många produktionsgrenar med låga priser och sänkta stöd jämfört med tidigare så var det många som gav en ganska dyster bild av framtiden. Ålands Producentförbund fick även ganska hård kritik eftersom det fanns en utbredd uppfattning om att ÅPF skulle försökt stoppa exportinitiativ. Det fanns även de som var nöjda med ÅPF:s arbete.

Flera utskott tog initiativ till förändringar av pågående LBU-program som skulle vara i samklang med spjutspetsarna i livsmedelsstrategin. Landskapsregeringen har till vissa delar hörsammat våra initiativ och därmed är det möjligt att t.ex. få stöd för bevattningsutrustning och att utöka arealen ekologisk odling som får stöd.

Under våren fortsatte kampanjen "Sätt Åland på tallriken". Ålands Landskapsregering finansierar kampanjen. Som ett led i den inköptes flergångskassar i syfte att minska användningen av plastkassar i dagligvaruhandeln. Evenemanget "Åland Grönskar anordnades första gången detta år. Arrangör är skördefestens vänner. Vi öppningen av evenemanget den 26 maj delade ÅPF ut flergångskassar. Även vid Skördefesten i slutet av september delades kasarna ut. För att lyft fram arbetet med den hållbara livsmedelsstrategin samarbetade ÅPF och landsbygdsutvecklingen vid Ålands Landsbygdscentrum med Helsingfors universitet som årligen följer upp förekomsten av ängsnätfjärilen på Åland. I Finland finns numera ängsnätfjärilen endast på Åland tack vare att vi har så pass mycket naturliga betesmarker som vi har.

Inom ramen för livsmedelsstrategin ordnades även inspirationsföreläsningar under senhösten. Kvinnoutskottet har även detta år engagerat sig i de socialpolitiska frågorna och ordnat föreläsningar gällande jordbrukets pressade läge.

Jomala den 26 mars 2018

Henry Lindström, VD

Förbundets organisation 2017

Styrelsen

Ordförande för styrelsen och förbundsordförande är Tage Eriksson, Jomala viceordförande Jonas Lundberg, Finström och ledamöter Hannah Nordberg Vårdö, med Yvonne Mattsson, Sund som suppleant, Michael Perander, Finström, med Maria Karlsson, Finström som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Marcus Eriksson Eckerö som suppleant och Carina Eriksson, Hammarland med Nicklas Mörn, Saltvik som suppleant.

Ledamöter i SLC:s fullmäktige

Ledamöter i SLC:s fullmäktige är Leif Hagberg, Saltvik med Erik Ekström, som suppleant, Michael Perander, Finström med Lars-Johan Mattsson som suppleant och Nicklas Mörn, Saltvik med Hanna Nordberg, Vårdö som suppleant. Nicklas Mörn är andra viceordförande i SLC:s fullmäktige.

SLC: styrelse

Ledamot i SLC:s styrelse har varit Tage Eriksson med Jonas Lundberg som suppleant.

ÅPF:s utskott 2017

Spannmålsutskottet

Ordförande Sixten Mattsson, ledamöter: Jonas Lundberg, Agneta Svi-
berg, Stefan Sundborg

Marknadsföringsutskottet

Liz Mattsson, Adam Söderlund, Staffan Mörn, ÅCA, Ålands Trädgårds-
hall; Ålands Skogsindustrier, AB Lantbruk

Specialodlarutskottet

Ordförande Mikael Lundell, ledamöter Mikael Perander, Tord Sarling
och Ann-Christin Mansén-Kalm och Pontus Grunér.

Husdjursutskottet

Ordförande Birgitta Eriksson-Paulson, ledamöter Mikael Pellas, Jan
Eriksson, Per-Ole Mattsson, Henrik Karlsson, Maija Häggblom och
Nicklas Mörn.

Skatteutskottet

Ordförande Bo-Erik Sandell, ledamöter Klas Mörn och Lars-Johan
Mattsson.

Ekologiska utskottet

Ordförande Tage Eriksson, ledamöter Nicklas Mörn, John Mattsson och
Mari Söderdahl, Frej Bomansson och Anette Häger-Ahlström

Ungdomsutskottet

Ordförande Johan Holmqvist, ledamöter Liz Mattsson, Fredrik Söder-
184

lund, Elina Lindroos, Christian Påvalls, Kristoffer Lundberg, Jon Eriksson och Anton Alm.

Skogs- och energiutskottet

Ordförande Nils Mörn, ledamöter Leif Sundberg, Per-Ole Mattsson och Ralf Fagerholm.

Kvinnoutskottet

Ordförande Yvonne Mattsson, ledamöter Hanna Nordberg, Maija Häggblom och Annette Loumann.

Mark- och miljöutskottet

Ordförande Harry Ekström, ledamöter Tage Mattsson, Nils Eriksson och Anders Jansson.

ÅPF:s representanter i SLC:s utskott 2017

Organisationsutskottet	Henry Lindström
Skatteutskottet	Cissie Sjölander
Trädgårdsutskottet	Mikael Lundell, ordförande
Slaktdjursutskottet	Mari Söderdahl
Sockerbetsutskottet	Tom Jansson
Potatisutskottet	Lars-Johan Mattsson
Miljö- och markpolitiska utskottet	Anders Jansson
Socialpolitiska utskottet	Hannah Nordberg
Ungdomsutskottet	Elina Lindroos
Skogsutskottet	Jan Salmén (sakkunnig)
Ekoutskottet	Nicklas Mörn
Kvinnoutskottet	Yvonne Mattsson
Spannmålsutskottet	Jonas Lundberg
Mjölksamarbetsgruppen	Carina Eriksson

Förbundets revisorer

Revisorer har varit Robert Lindfors och Sven-Anders Danielsson med Erica Sjölund och Trygve Sundblom som suppleanter

Förbundets kansli

Förbundets kansli finns i Prakticum vid Ålands Landsbygdscentrum i Jomala. Kansliet är öppet alla vardagar kl 09.00-16.00. Henry Lindström har fungerat som VD. Cissie Sjölander har varit kanslist fram till juni 2017. Från augusti fungerar Anna Södhoff som kanslist. Tjänsten har sedan ombildats till administratör och Anna Södhoff är anställd som ordinarie administratör sedan slutet av året.

ÅPF:s skattetjänst

Skattetjänst handhar bokförings- och deklarationsuppdrag åt medlemmarna till självkostnadspris. Skattetjänst handhades i början av året av Cissie Sjölander och under senare delen av året av Anna Södhoff. Deklarations- och bokföringshjälp har varit Klas Mörn, Bo-Erik Sandell och Lars-Johan Mattsson.

Skattetjänst förmedlade också prenumerationer av LRF:s medlemstidningar bl.a. Land, Lantmannen och ATL.

Medlemmar

Antalet medlemsgårdar har varit 374 (396) aktiva och 71 (66) stödande med sammanlagt 822 (866) medlemmar anslutna. Den anslutna åkerarealen har varit 9869 ha (10.357), skogsarealen är 13479 ha (14.320) och växthusarealen är 25.187 m² (25.257).

Medlemsavgifterna för 2017 har varit följande:

Grundavgift	69 euro
Stödande grundavgift	52 euro
Arealavgift per ha, åker	3,85 euro
Arealavgift per ha, skog	0,80 euro
Växthusavgift	0,05 euro/m
Avgift per fam.medl.	1,70 euro

ÅPF har haft följande företag som förbundsmedlemmar:

Ålands Centralandelslag
Ålands Trädgårdshall
Ålands Skogsägarförbund
Ab Lantbruk

Stödande företag till ÅPF:

Andelsbanken för Åland
W.J.Dahlman AB
Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
Ålandsbanken AB
Bila AB

Utskottens verksamhet 2017**Ungdomsutskottet**

Ungdomsutskottets styrelse har under 2017 bestått av ordförande Johan Holmqvist, sekreterare Elina Lindroos samt ledamöter Kristoffer Lundberg, Fredrik Söderlund, Christian Påvals, Liz Mattson, Jon Eriksson, Anton Alm, Robin Fagerholm samt Lisa Sjögren. Sekreterare Elina Lindroos har även under året varit Ålands representant i SLC ungdomsstyrelse. Under 2017 hade Liz Mattson och Kristoffer Lundberg sitt sista aktiva år i ÅPF:s ungdomsutskott, vi vill tacka dem för ett aktivt och uppskattat deltagande i ÅPF:s Ungdomsutskott!

Utskottet har under 2017 hade ÅPF:s ungdomsutskott haft tre stycken möten. Ungdomsutskottet har även arbetat mycket med sociala sammankomster för att skapa ett kontaktnätverk mellan unga lantbrukare. Bland annat ordnades en Julhälsning och en gemensam sommarfest. Under september 2017 besökte SLC:s ungdomsutskott ÅPF:s ungdomsutskott och Skördefesten.

Ungdomsutskottet har två representanter i Ny nordisk Mat; Elina Lindroos och Jon Eriksson.

Utskottet för ekologisk odling

Efterfrågan på ekologiska produkter har varit fortsatt stark och den ser ut att hålla i sig. Trots en stor ekologisk areal har vi haft svårt att sva-

ra upp till behovet, framförallt på grönsakssidan. Detta har varit upp till diskussioner många gånger inom det ekologiska utskottet och har även uppmärksamats från landskapets sida. I slutet av maj ordnade därför landskapet ett seminarium kring detta och man har även tillsatt en eko-referensgrupp med uppgift att analysera och tas fram förslag hur produktionen av ekologiska produkter skall fås att öka. ÅPF:s ekologiska utskott är väl representerat i referensgruppen och kreativa diskussioner har förts med förädlare, uppköpare och handel.

I referensgruppen har man även diskuterat under vilka premisser ytterligare ekologisk areal kan anslutas till stödsystemet under förutsättning att EU-kommissionen godkänner förändringen i lbu-programmet. Det har funnits en stor enighet kring att ytterligare areal skall bidra till att utbudet på ekologiska produkter samtidigt skall öka.

Utöver arbetet i referensgruppen har ekologiska utskottet träffats två gånger under verksamhetsåret för diskussioner kring bl.a. produktion, marknad och rådgivning.

Kvinnoutskottet

Kvinnoutskottet har även detta år varit aktivt gällande sociala frågor inom jordbruket. Under hösten ordnades ett "Ta hand om bonden" info-tillfälle. ÅPF:s kvinnoutskott med ordförande Yvonne Mattsson har arbetat med både rådgivare och medlemmar i ÅPF gällande tidigt ingripande och Må Bra-frågor.

Kvinnoutskottet behandlade också förslaget till ändring av avbytarlagen och gav synpunkter på den. Man är fortfarande kritisk till systemet eftersom man anser att det finns grundläggande brister i det.

Specialodlarutskottet

Specialodlarutskottet har diskuterat marknadssituationen och konstaterat att det blir allt tuffare och att handeln håller på att effektivera och datorisera inköpen allt mer. Handeln försöker skuffa över ansvaret allt mer på företagen. Utskottet har tagit fram ett åtgärdsförslag på sådant man borde ändra på i LBU-programmet. Förslaget innehåller bl.a. förslag om stöd för stallgödselspridning på växtodlingsgårdar, möjlighet att få stöd för ekologisk odling, investeringsstöd för begagnad utrustning på

samma sätt som för företag, investeringsstöd för satellitbassänger, stöd för kalkning och att stöd bör riktas till effektivt utnyttjande av näring.

Husdjursutskottet

Husdjursutskottet har dels engagerat sig i frågor gällande ändring av LBU-programmet och dels givit utlåtande på förslaget till ändring av avbytarlagen. Husdjursutskottet hade långt samma förslag till förändringar av LBU-programmet som specialodlarsutskottet. Gällande avbytarlagen framförde man med eftertryck att Landskapsregeringen borde betrakta avbytarsystemet som en social förmån som borde finansieras via Sociala budgeten. Man ansåg också att vi borde tillämpa samma kriterier för husdjursenheter som i riket och att stödet borde höjas till 100 %.

Skrivelser, utlåtanden och höranden.

ÅPF har lämnat följande skrivelser och utlåtanden på lagförslag, förordningar eller initiativ:

- Utlåtande till Landskapsregeringen gällande förslaget till ny vattenlag.
- Specialodlarsutskottets brev till Landskapsregeringen gällande ändring av LBU-program.
- Husdjursutskottets brev till Landskapsregeringen gällande ändring av LBU-program.
- Spannmålsutskottets brev till Landskapsregeringen gällande ändring av LBU-program.
- Husdjursutskottets brev till Landskapsregeringen om Avbytarservice.
- Brev till Landskapsregeringen om ÅMHM-avgifter.
- Brev till Landskapsregeringen om Planering av dränerings- och bevattningsprojekt.
- Brev till Landskapsregeringen om djurskyddsförordningens bestämmelser om beteskrav.
- Remiss gällande förslaget till energi- och klimatstrategi.
- Förslag till Landskapsregeringen på medlemmar i kontrollnämnden för ekologisk odling.
- Brev till Landskapsregeringen om förlängning av tiden för stallgödselspridning hösten 2017.

- Kvinnoutsnittets brev till Landskapsregeringen gällande förslaget till ändring av avbytarlagen.
- Husdjursutskottets brev till Landskapsregeringen gällande förslaget till ändring av avbytarlagen.
- ÅPF har hörts av arbetsgruppen som utarbetar ett förslag till Energi och klimatstrategi för Åland.
- ÅPF har hörts i Finans- och näringsutskottet gällande förslaget till ändring av Avbytarlagen.

Värmötet

Värmötet hölls den 7 april 2017 på Ålands Hotell- och restaurangskola. Ålands Producentförbunds ordförande hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Han hälsade särskilt Susann Rabb från projektet ”Ta hand om bonden” och t.f. verksamhetsledare Rikard Korkman från SLC. Tage Eriksson passade på att tacka ÅPF:s kvinnoutsnitt med ordförande Yvonne Mattsson som arbetat med både rådgivare och medlemmar i ÅPF gällande tidigt ingripande och Må Bra-frågor.

Han konstaterade att Orkla-krisen vändes till framgång, men att odlarpriserna även för potatisodlarna hade sänkts. De problem som finns inom olika produktionsgrenar stärker betydelsen av arbetet med den hållbara livsmedelsstrategin. Vidare konstaterade han att Landskapsregeringen höjt ÅMHM:s avgifter väsentligt både för de förädlade företagen och för primärproducenterna.

Ordförande uttryckte frustration över stödsystemet som innebär att små fel kan orsaka uteblivna stöd. Vidare berördes avbytarssystemet och en förbättring av systemet efterlystes. De ekologiska odlingen är aktuell i debatten. Även våra förädlade företag är engagerade i detta och både odlare och företag anser att det borde vara möjligt med parallellodling.

Susann Rabb från Österbotten är utbildad agrolog och driver en spannmålsgård. Hon är nu anställd av Lantbruksföretagarnas Pensionsanstalt (LPA) för projektet ”Ta hand om bonden”. Lönsamheten är dålig på många gårdar och många är fundersamma inför framtiden. Susann har hela svenskinland och Åland som sitt område. Projektet gäller 2017 och genom det kan man få köptjänstsedel för rådgivning inom ekonomi, juridik eller sociala tjänster. Susann besöker gårdarna och gör en kronologisk kartläggning på gården och fyller i den blankett som skall till LPA

Rikard Korkman är vikarierande verksamhetsledare tills Jonas Laxåback kommer tillbaka från Bryssel i höst. I sitt anförande berörde han det arbete som Susann Rabb gör i arbetet med ”Ta hand om Bonden”. Han framhöll att Åland är viktigt bl.a. då det gäller att framhålla det svenska språket. SLC och Åland samarbetar på ett konstruktivt sätt då det gäller växtskyddsmedel för äpple och frilandsgroänsaker. SLC har traditionellt riktat in sig på stödpolitik och lagstiftning. Framöver måste producentorganisationerna bli mer marknadsorienterade och diskutera export för att balansera marknaden.

Höstmötet

Höstmötet hölls torsdagen den 30 november 2017 på Ålands Hotell- och restaurangskola. Ålands Producentförbunds ordförande Tage Eriksson hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppet. Särskilt välkomna hälsade han SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback och Patricia Wiklund från Invenire som implementerar Ålands Hållbara livsmedelsstrategi. Han hälsade också våra gäster från Västervik med Dennis Wiström i spetsen välkomna.

Inspirationsföreläsningarna som hör samman med livsmedelsstrategin har avslutats varandra under november månad.

Ordförande gjorde en tillbakablick på vissa förändringar som skett under den tid han varit bonde. Han konstaterade att det 1982 fanns ca 1000 aktiva gårdar, medan antalet nu är ca 400. 1982 fanns det 400 mjölkgårdar på Åland och nu är det under 40 st. Han konstaterade att samhället tvingar fram allt färre bönder. Den svaga lönsamheten gör att det är svårt att få unga att ta över.

De flesta lokalavdelningarna har nu avslutat sin verksamhet och nu är det endast Hammarlands lokalavdelning som finns kvar. Detta innebär att övriga medlemmar nu är direktmedlemmar i ÅPF.

Jonas Laxåback inledde med att informera om stöduppgörelsen för 2018. Inga större förändringar är att vänta förutom gällande en-magade djur och växthusstöden. Ministeriet har sammanställt en lista på 60 st. förenklingsförslag, vilket ifrågasattes av mötet men man kunde dock erkänna att de elektroniska blanketterna inneburit en förenkling.

Jonas Laxåback tog även upp problematiken med skador orakade av fridlysta fåglar. I Österbotten har man under många år haft en växande skara av i synnerhet tranor. Vi kan se samma problematik på vissa ställen

på Åland där både tranor, svanar och gäss kommer i stora flockar. Det är i första hand tranorna som gör mest skada. Vid mötet framfördes åsikten att man borde prova med skyddsjakt.

Patricia Wiklund gjorde en redogörelse för dagsläget gällande Ålands Hållbara livsmedelsstrategi. Hon anser att vi har ett guldläge eftersom det finns fler projekt som arbetar med samma sak. Invenire AB som Patricia Wiklund driver har fått i uppdrag av Jord- och skogsbruksministeriet att utveckla en pilotmodell för lokala matsystem med Åland som modell. Det finns även fler områden i Finland som blir testområden för hållbar mat.

Hon påpekar också att det nu är viktigt att få igång spjutspetsarna i vår åländska livsmedelsstrategi. Patricia Wiklund framhöll att vi nu har fått inspiration både västerifrån och österifrån och att jordbrukarna nu själva måste ta tag i frågorna. Spjutspetsarna som finns i strategin är: industriell symbios kring cirkulation av näringsämnen, blå ekonomi, förbättring av jordhälsa, biodiversitet och levande landskap via betande djur samt Åland som gastronomisk ö värd att besöka. Bakgrunden till livsmedelsstrategin är att skapa mervärde i åländska produkter och öka jordbrukets lönsamhet. Konstaterades att det nu finns utbildade mathantverkare som saknar råvaruleverantörer.

Dennis Wiström som är anställd av Västerviks kommun hade angagerats till höstmötet tillsammans med två jordbrukare från samma kommun för att informera om det arbete man gör där. Infallsvinkeln är mycket intressant eftersom man utgår från en förbättrad lönsamhet för jordbrukaren. Att man sedan kan kombinera det med miljöåtgärder i jordbrukslandskapet gör att frågan får ökat intresse. En problematik som Dennis Wiström tog upp gäller skötsel och även planering av utfallsdiken och det är en sak som är och kommer att bli mer aktuell även på Åland eftersom klimatförändringen kommer att innebära mera extrema vädersituationer. Tvåstegsdiken innebär att utfallsdikena kan svälja mycket större volymer av vatten och därmed minska översvämningsrisken på åkrarna. Genom att magasinera vatten från utfallsdiken kan man skapa förutsättningar för bevattning med vatten som är näringsrikt och därigenom får man en cirkulation av näringsämnen i stället för en förlust av näringsämnen till vattendragen. Dennis Wiström slog även ett slag för kalkfilterdiken och strukturräkning.

Under den avslutande diskussionen diskuterades nästa programperiod. Det framfördes att hela Åland borde betraktas som skärgårdsområde.

Medlems- och arealredovisning 2017

Lokal- avdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal		Växthus
	gårdar	pers.	gårdar	pers.	åker ha	skog ha	m ²
Föglö	20	33	3	6	442,00	999,84	
Hammarland	53	100	12	23	1 188,58	1 959,95	
Jomala	74	139	16	25	2 442,89	2 522,66	624,00
Kökar	2	4	1	1	60,73	0,00	
Lemland	19	30	8	13	395,09	837,57	
Lumparland	14	23	2	4	425,50	339,42	
Norra Åland	183	359	29	43	4 757,41	6 709,74	24 563,0
Sottunga	9	19	0	0	157,28	109,72	
Totalt	374	707	71	115	9 869,48	13 478,90	25 187,0

Statistik för Ålands Producentförbund 31.12.2017.

Sum lägenheter (st):	445	Sum åker (ha):	4 707,55
Sum aktiva lägenheter (st):	374	Sum arrende (ha):	5 161,93
Sum stödande lägenheter (st):	71	Totalt åker (ha):	9 869,48
Sum medlemmar	822	Sum skog (ha):	13 478,90
Sum aktiva medlemmar (st):	707	Sum växthus (m ²):	25 187,00
Sum stödande medlemmar (st):	115	Sum bärbuskar (ha):	0,07
Lägenheter skog (st):	338	Sum frilandsodl. (ha):	0,00
Lägenheter enbart skog (st):	100	Sum enbart skog. (ha):	3 950,54

Arealfördel- ning	Aktiva		Åker + arr. Friland	Ansluten areal		
	Lägenh.	Pers.		Skog	Växthus	Bärbuskar
0-9,99	46					
10-24,99	74					
25-49,99	78					
50-99,99	58					
100-149,99	9					
150-	3					

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 586 0460
fornamn.efternamn@slc.fi

slc.fi
www.facebook.com/SLC.fi
www.twitter.com/SLC_lantbruk
www.instagram.com/bondenbehovs